

IN MEMORIAM
IOAN MANCAȘ

IN MEMORIAM
IOAN MANCAȘ

CONSILIUL JUDEȚEAN VASLUI
MUZEUL JUDEȚEAN „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI

Redactori:

dr. **CONSTANTIN TEODORESCU**

dr. **LAURENȚIU CHIRIAC**

Tehnoredactor:

LIVIU PREUTU-GRIGORE

Lucrare editată de Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui

ISBN 978-606-573-165-3

IN MEMORIAM

IOAN MANCAȘ

EDITURA SFERA
BÂRLAD – 2011

ARGUMENT

Volumul acesta a luat naștere imediat de după înmormântarea marelui om de cultură, muzeograf și istoric **IOAN MANCAȘ**, la inițiativa doctorului **Constantin Teodorescu**, cunoscutul filantrop bârlădean și, apoi, prin continuarea acestui gând frumos de pioșenie de către muzeograful **Laurențiu Chiriac** de la Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui. În ziua de 3 aprilie 2011, la sediul Galeriilor de Artă „N. N. Tonitza” din Bârlad, doctorul Constantin Teodorescu și Laurențiu Chiriac au invitat o serie de intelectuali bârlădeni, vasluieni și ieșeni și nu numai să participe cu ale lor gânduri scrise la conceperea acestei lucrări și iată că ea a putut fi realizată prin grija celor doi și prin strădania altor colaboratori, în primul rând a celor din Consiliul Județean Vaslui.

Cartea cuprinde sentimente, gânduri și vorbe de onoare așternute în pagini de suflet pentru cel care a animat decenii de-a rândul arta și cultura vasluiană, în ultima vreme conducând cu chibzuință destinele Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” din Vaslui. Cei care i-au fost apropiați și care l-au cunoscut, dar și alții, au considerat că pot să-i aline sufletul din Ceruri lui **IOAN MANCAȘ** cu rosturi de iubire, dragoste, prețuire și respect.

De aceea, nu am lăsat ca uitarea să se aștearnă pe acest nume și... renume, pornind la acest demers cu gândul curat și inima înlăcrimată de ... neexistența printre noi a **Profesorului IOAN MANCAȘ**. Nu a fost ușor și nici foarte greu, dar așa am putut noi să îi cinstim memoria!

Această lucrare nu a apărut prea devreme și nici prea târziu, dar ea e mai mult decât necesară într-o vreme în care impostorii de orice fel încearcă să se bage cu cizma în memoria unui OM. Tocmai pentru a nu le permite batjocura, ei trebuie să știe că există încă oameni care străjuiesc ca **IOAN MANCAȘ** să doarmă liniștit, în pace, dincolo de răutatea de pe Pământ!

În fine, argumentul cel mai convingător al necesității apariției acestei cărți constă în sumedenia de oameni simpli și curați la suflet care încă îi mai pomenesc și acum numele lui **IOAN MANCAȘ**, fapt care dovedește că el a fost iubit și a lăsat o moștenire de invidiat, prin faptele sale mărețe.

Redactorii

CURRICULUM VITAE

Numele: **MANCAȘ**

Prenumele: **IOAN**

Data și locul nașterii: 20 iulie 1951, Bârlad, județul Vaslui

Domiciliul: Vaslui, str. Mihai Viteazul, blocul 275, scara A, etaj I

Studii: Facultatea de Istorie-Filosofie, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași, promoția 1974

Profesia și locul de muncă: profesor, directorul Muzeului Județean "Ștefan cel Mare" Vaslui

Specializări: muzeologie, management cultural cu diplomă de absolvire a Comunității Europene (Danemarca, 1994)

Activitate profesională:

* 1974-1980 - muzeograf la Muzeul Județean Vaslui;

* 1980-1988 - inspector la Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al județului Vaslui, domeniile: muzee, artă și biblioteci;

* 1988-1991 - director la Întreprinderea Cinematografică a județului Vaslui;

* 1991-1997 - consilier teritorial șef al Inspectoratului pentru Cultură al județului Vaslui;

* 1998-2011 - directorul Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui.

În perioada 1998-2011, IOAN MANCAȘ a contribuit în mod hotărâtor la înființarea instituției pe care a condus-o, realizând tematica expoziției de bază a muzeului vasluian și a Muzeului Municipal Huși. El a coordonat activitatea instituției de care a răspuns, organizând manifestări științifice cu caracter permanent și publicând revista „**Acta Moldaviae Meridionalis**”, anuarul Muzeului Județean Vaslui încă din anii 1979-1980, lucrare care astăzi se află la al XXXI-lea volum. Din 1976, el a organizat cu regularitate direct și indirect Sesiunea Națională de Comunicări Științifice cu același generic.

Între realizările sale speciale cunoscute în județul Vaslui și în țară nominalizăm Festivalul Umorului „Constantin Tănase” Vaslui, unde a fost organizator principal la peste 12 ediții, Colocviul Regizorilor din Teatrele Dramatice (organizat la Vaslui și Bârlad), manifestările „Fii ai acestor meleaguri” (literatură și artă), „Săptămâna artelor” (organizată trimestrial în municipiul Vaslui), Festivalul Internațional de Folclor „Hora din străbuni” (cu participare importantă internațională la edițiile din 1995 și 1997).

Un alt element demn de menționat este cel al realizării permanente de peste 20 de ani a unor expoziții de artă și cu tematică istorică, prin care s-au

valorificat cele mai importante evenimente și personalități ale culturii și spiritualității noastre. Enumerarea lor ar însemna prea mult pentru acest spațiu restrâns.

A participat la numeroase sesiuni și colocvii științifice cu tematică istorică și de patrimoniu cultural, studiile și comunicările sale fiind publicate în revistele de specialitate ale muzeelor din Vaslui, Bârlad, Huși, Bacău, Suceava, Iași și în „Revista muzeelor” din România. La acestea, putem adăuga mai multe articole apărute în presa locală și centrală, cuprinzând - în marea lor majoritate - profile ale unor personalități din județul Vaslui, momente importante din istoria națională sau problematici cultural-istorice.

În perioada 1995-1997, IOAN MANCAȘ a susținut examenele pentru teza de doctorat „Integrarea culturală a Basarabiei (1918-1940)”, la profesorul universitar doctor Ion Agrigoroaiei, nesusținută public.

A fost o prezență activă în viața culturală a județului Vaslui, personalitatea lui IOAN MANCAȘ fiind definită de mari relații care s-au consolidat, în peste 35 de ani de activitate, cu cele mai importante instituții academice și de învățământ superior, instituții muzeografice din țară și din străinătate.

În ultima perioadă a activității desfășurată la Muzeul Județean „Ștefan cel mare” din Vaslui, trebuie menționate și contribuțiile sale, prin lucrările realizate în colaborare cu alți mari specialiști: *Vasluienii în Războiul de Independență*, *Membri ai Academiei Române originari din județul Vaslui* și *Membri ai Academiei Române din județul Iași*. La acestea se adaugă și alte multe colaborări ca referent de specialitate la lucrări publicate în ultimii 10 ani.

IOAN MANCAȘ ȘI VOCAȚIA SA CULTURALĂ

A. IOAN MANCAȘ – PROFESORUL DE ISTORIE

Născut la 20 iulie 1951, în cetatea Bârladului, IOAN MANCAȘ este fiul lui GHEORGHE și al LILICĂI. A început din 1958 studiile primare și gimnaziale la actuala Școală cu cls. I-VIII nr. 4 „Tudor Pamfile” din Bârlad, după care a urmat cursurile liceale la Complexul Școlar „Gh. Gheorghiu-Dej” (actualul Liceu Teoretic „M. Eminescu”) din orașul natal, pe care le-a absolvit în 1970.

Între 1970-1974, IOAN MANCAȘ a urmat și a finalizat cursurile Facultății de Istorie-Filosofie din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași, reușind să se specializeze ca profesor de istorie. În facultate a cunoscut profesori de renume din domeniul istoriei, dar și al filosofiei ieșene, dintre care amintim pe academicianul Gheorghe Platon, prof. univ. dr. Nicolae Grămadă, prof. univ. dr. Emilian Bold, prof. univ. dr. Ioan Agrigoroaiei, prof. univ. dr. Ioan Toderașcu și alții.

După finalizarea licenței în iunie 1974, cu titlul *Cultura românească interbelică* și luarea cu brio a examenului de absolvire, tânărul IOAN MANCAȘ a fost repartizat în toamna aceluiași an la Școala generală de la Sălceni (comuna Tutova, județul Vaslui), ca profesor titular.

B. IOAN MANCAȘ – OMUL DE MUZEU ȘI CERCETĂTORUL ȘTIINȚIFIC

De la 1 ianuarie 1975 a fost transferat ca muzeograf la nou înființatul Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui (proaspăt înființat, prin dispoziția Consiliului Popular al Județului Vaslui din 18 octombrie 1974). Noul muzeu vasluian avea inițial un profil mixt (istorie și etnografie), fiind condus de prof. Constantin Popescu, director și muzeograf cu experiență, cu importante contribuții în formarea altor instituții muzeale la Bran, Făgăraș și Râșnov. Cu sprijinul Consiliului Culturii și al Educației Socialiste, au fost încadrați ca muzeografi la această instituție muzeală Rica Popescu, Ionel Bauman și IOAN MANCAȘ, specialiști care - sub îndrumarea și supravegherea directorului general al muzeelor din România, Iulian Antonescu - au realizat tematica pentru Expoziția de bază a instituției. Muzeul Județean Vaslui s-a deschis în ziua de 26 septembrie 1975, în prezența specialiștilor din centrele universitare de la Iași și București, a directorilor muzeelor din Moldova și a autorităților locale și județene, fiind apreciat atunci ca cel mai tânăr muzeu din țară.

IOAN MANCAȘ a răspuns de Secția de Istorie Modernă și Contemporană și a fost cel care din 1976 a organizat cu regularitate Sesiunea

Națională de Comunicări Științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”, iar din 1979 a inaugurat **Anuarul muzeului** - cu același nume. Tot lui i se datorează, în această perioadă, și etalarea în cadrul Expoziției de bază a unor obiecte personale ale unor personalități ale județului Vaslui - Elena Cuza, Peneș Curcanul, Emil Racoviță, Constantin Prezan, Constantin Tănase, Nicolae Bagdasar etc. În același timp, el a contribuit la amenajarea unor case memoriale și a unor muzee sătești din județul Vaslui, precum și la amenajarea Muzeului Municipal din Huși. A realizat sute de expoziții tematice și, ca cercetător, a participat la foarte multe colocvii, simpozioane și sesiuni științifice pe teme istorice, muzeografice și de patrimoniu cultural, studiile și comunicările sale fiind publicate în revistele de specialitate ale muzeelor din Vaslui, Bârlad, Huși, Bacău, Suceava, Iași și în „Revista muzeelor”. La acestea putem adăuga mai multe articole apărute în presa locală și centrală, cuprinzând în marea lor majoritate profile ale unor personalități din județul Vaslui, evocarea unor momente importante din istoria națională, dezbaterăa unor problematici cultural-istorice, în special legate de muzeologie etc.

C. IOAN MANCAȘ – OMUL DE CULTURĂ

Datorită rodniciei sale activități în domeniul culturii, de la 1 septembrie 1980, distinsul profesor și muzeograf IOAN MANCAȘ a fost transferat la Comitetul pentru Cultură și Educație Socialistă al județului Vaslui, în funcția de inspector principal pentru muzee, artă și biblioteci. Cu ajutorul directorului acestei instituții - prof. Dumitru Bran, tânărul IOAN MANCAȘ și-a început o nouă activitate care avea să-l definească și să-l facă remarcat: aceea de om de cultură.

Dintre realizările sale speciale cunoscute în județul Vaslui și în țară, putem menționa Festivalul Umorului „Constantin Tănase”, unde a fost organizator principal la peste 12 ediții și căruia i-a dat un caracter internațional, Colocviul Regizorilor din Teatrele Dramatice (organizat la Bârlad și la Vaslui), Manifestarea cultural-artistică „Fii ai acestor meleaguri” (literatură și artă), „Săptămâna artelor” - organizată trimestrial, timp de un deceniu, în municipiul Vaslui, Festivalul de Folclor „Hora din străbuni” - cu participare importantă internațională la două ediții, precum și Festivalul Obiceiurilor de iarnă.

La acestea, se adaugă acțiunile sale legate de sprijinirea și coordonarea activităților de la muzeele și bibliotecile din Bârlad, Vaslui și Huși, dar și organizarea unor manifestări artistice în județul Vaslui și nu numai, prin promovarea în țară a unor artiști talentați de pe meleagurile noastre. A contribuit la donarea și aducerea în muzeul bărlădean a unor colecții importante, cum ar fi: Colecția de artă comparată și decorativă a dr. Ion Chiricuță, Colecția personală a scriitorului George Ivașcu și Colecția de artă a

dr. Constantin Teodorescu, iar pentru muzeul vasluian a ajutat la aducerea și donarea Colecției de artă a dr. Constantin Teodorescu. A militat pentru organizarea tradiționalei manifestări cultural-artistice „Zilele toamnei hușene”. Totodată, a sprijinit și a coordonat activitatea de îmbogățire a fondului de carte pentru bibliotecile comunale, dar și pe aceea de creare a unor cămine culturale în județul Vaslui.

D. IOAN MANCAȘ – DIRECTORUL DE CINEMATOGRAFIE

Întrucât era extrem de activ și un bun organizator de evenimente culturale, la 1 noiembrie 1989, IOAN MANCAȘ a fost numit director al Întreprinderii Cinematografice a județului Vaslui (devenită din anul 1990 Regia Autonomă a Distribuției și Exploatării Filmelor „ROMÂNIAFILM”). Activitatea sa la această instituție avea să-l facă și mai cunoscut în județ și să-i polarizeze preocupările, diversificarea acestora fiind o etapă importantă a maturizării sale profesionale.

În primul rând, a adus un suflu inovator în diversificarea activităților de difuzare și de proiecție a filmelor, achiziționând aparatură performantă în rețeaua de 35 mm. și de 16 mm., mai ales pentru difuzarea filmelor în mediul rural, dar și la cererea unor unități din mediul urban, astfel permanentizând „Caravana cinematografică”. Mai mult, în cadrul Festivalului Umorului „Constantin Tănase”, a instituit proiecția de filme tematice „Săptămâna comediei românești”.

A dotat cu aparatură de sunet și imagine performante pe sistemul de 35 mm. și a modernizat sălile de cinema de la cinematografele „Independența” și „Modern” din Vaslui, „Victoria” și „Bârladul” de la Bârlad, unele dintre aceste clădiri fiind chiar consolidate și reabilitate. A deschis noi unități cinematografice în județ: cinematograful „Casa Artelor” la Vaslui (montând în sediul Casei Armatei un aparat de film stabil pe 16 mm.), cinematograful „Dacia” la Huși (dotat cu aparatură ultramodernă și unde se difuzau simultan două filme), unitățile cinematografice din cadrul Căminelor culturale de la Berezeni și Vutcani (cu încasări destul de mari).

A introdus sistemul de vizionare a filmelor pe casete video, înlocuind vechile amplificatoare de sunet pe lămpi cu sistemele de sunet moderne tranzistorizate. Această realizare a fost menționată în mod special și în „Buletinul Cinematografic” (publicație tehnică a Întreprinderilor cinematografice județene). S-au achiziționat atunci cele mai noi filme de divertisment și de cultură. Pentru activitatea meritorie a instituției, pentru dotarea ultramodernă cu aparatură de proiecție performantă, dar - mai ales - pentru încasările financiare uriașe, Întreprinderea Cinematografică a județului

Vaslui - condusă de IOAN MANCAȘ - a ocupat, în anii 1990-1991, locul doi pe țară.

E. IOAN MANCAȘ – DIRECTORUL CULTURII VASLUIENE

Fiind o prezență activă în viața publică, personalitatea lui IOAN MANCAȘ era definitorie, fapt pentru care, de la 1 noiembrie 1991, el a fost transferat la Inspectoratul pentru Cultură al județului Vaslui, în funcția de consilier-șef teritorial. Ca director al culturii județului Vaslui, IOAN MANCAȘ nu numai că a animat întreaga activitate cultural-artistică, dar a reușit să contureze ideea unui județ care are nebănuite resurse în domeniul culturii și civilizației românești.

Multe dintre realizările sale cunoscute în județ și în țară erau bine organizate și de o calitate aparte. A revigorat și a internaționalizat toate manifestările cultural-artistice din cadrul Festivalului Umorului „Constantin Tănase”, în cadrul căruia a organizat și a permanentizat expozițiile „Retrospectiva umorului” și „Salonul de Caricatură”, a invitat la Vaslui pe marii caricaturiști și umoriști ai lumii, a chemat în mod special pe celebrul caricaturist român Ștefan Popa Popa's, a adus trupe de teatru celebre și actori renumiți, transformând Vasluiul în „capitala umorului românesc”.

A dezvoltat activitățile din cadrul Festivalului Folcloric „Hora din străbuni”, la edițiile din 1995 și 1997 participând ansambluri folclorice din foarte multe țări. A dat o mai mare importanță manifestării literar-artistice „Fii ai acestor meleaguri” și Festivalului Obiceiurilor de iarnă, la care a adăugat și organizarea anuală a Festivalului Fanfarelor. De altfel, remarcabilă a fost participarea internațională a Fanfarei de la Valea Mare la Dijon (Franța), în 1995, când această fanfară a câștigat Marele Premiu. A organizat sute de concerte și spectacole în tot județul.

La acestea, se adaugă acțiunile sale legate de sprijinirea și coordonarea activităților de la muzee și de la bibliotecile din Bârlad, Vaslui, Huși și Negrești, dar și a celor din mediul rural, precum și organizarea unor manifestări artistice de elită în județul Vaslui și în țară, prin promovarea unor artiști plastici talentați din județ. Totodată, a continuat și a sprijinit activitatea de îmbogățire a fondului de carte pentru bibliotecile comunale, dar și pe aceea de creare a unor cămine culturale în județul Vaslui. Remarcabilă a fost activitatea sa de înființare a unor muzee sătești la Dănești, Tăcuta, Vutcani, Pogonești, Giurcani, Banca, Laza etc., precum și cea de promovare și îmbogățire a culturii populare și a patrimoniului istoric al unor importante zone din județul Vaslui.

Tot atunci, IOAN MANCAȘ s-a preocupat de perfecționarea și specializarea sa profesională, reușind să absolve în 1994 cursul special „Muzeologie și management cultural” efectuat la Copenhaga (Danemarca) și

organizat sub egida Comunității Europene. Până în 1997, el a susținut la Facultatea de Istorie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași examenele în vederea susținerii proiectatei sale teze de doctorat *Integrarea culturală a Basarabiei (1918-1940)* (nefinalizată).

Totodată, a militat în domeniul protejării și valorificării patrimoniului arheologic și al monumentelor istorice. A sprijinit reluarea cercetărilor arheologice la siturile de la Trestiana, Bârlad-Valea Seacă, „Curțile Domnești”-Vaslui, Igești-Scândureni, Cetatea geto-dacică de la Bunești-Averești, Poieniști etc., dar a și finanțat restaurarea și consolidarea Casei memoriale „Emil Racoviță” de la Dănești, a Conacului de la Solești și a Conacului de la Pribești, dar și a altor clădiri de patrimoniu din județul Vaslui. În același sens, a sprijinit apariția unor monografii de sate și de monumente istorice, precum și cărți de literatură, albume de artă, cataloage de colecții etc. Toate aceste activități le-a continuat apoi și când s-a întors ca director la Muzeul Județean Vaslui.

F. IOAN MANCAȘ – DIRECTORUL MUZEULUI VASLUIAN

După ce a fost îndepărtat samavolnic de la conducerea culturii vasluiene, la 1 ianuarie 1998 IOAN MANCAȘ a fost transferat ca director la Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui (subordonat Consiliului Județean Vaslui). Muzeul vasluian avea să devină în timpul direcțiunii sale o prestigioasă instituție de cultură, venind în întâmpinarea publicului vasluian și nu numai cu proiecte, programe și oferte cultural-educative și de cunoaștere științifică din ce în ce mai diversificate și mai apropiate de nevoile și dorințele oamenilor, deschizându-le gustul pentru frumos, pentru istoria locurilor și, mai ales, pentru curiozitatea și ineditul informațiilor furnizate.

Pe lângă rolul de păstrător de valori ale patrimoniului cultural național și cel de păstrare, conservare și restaurare a acestuia, Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui - prin implicarea colectivului muzeal în actele și manifestările cultural-artistice și educative din județ, prin realizarea expozițiilor tematice și speciale, prin pregătirea profesională a angajaților, prin reorganizarea depozitelor și a sălilor Expoziției de bază, dar și prin cercetarea științifică a patrimoniului cultural din arealul vasluian - a devenit un important lăcaș de cultură din țară.

În cadrul programului de expoziții tematice și speciale “EXPOART”, muzeul vasluian - coordonat de IOAN MANCAȘ - a organizat peste 200 de expoziții, dintre care amintim: “Permanențe cultural-istorice. Ștefan - Cuza - Eminescu”, “Colecții și colecționari”, „Autohtoni și migratori”, “Vasluiul epocii lui Ștefan cel Mare”, “Artă religioasă pascală”, ”Salonul Internațional de Caricatură”, ”Emil Racoviță - Belgica”, “Onor la mareașal. Constantin Prezan”, ”Retrospectiva Festivalului Umorului”, ”Ștefan Popa Popa’s”, ”Nicolae

Viziteu”, „35 de ani de arheologie vasluiană”, „150 de ani de la Unirea Principatelor Române”, „Cucuteni, magia ceramicii”, „Franța, prietena mea”, „Bijuterii, podoabe și accesorii”, „Art Sacra”, „Aventura unei linii prin culoare”, „Imago Mundi”, „Culoare și sentiment”, „Hong Kong - un oraș fascinant”, „Umorul și teatrul românesc sub zodia Valentin Silvestru”, „Pictori și capodopere”, „Forme. Culori. Trăiri”, „In Memoriam - Constantin Popescu”, „Patrimoniul cultural vasluian și Europa”, „Mărturii ale culturilor ameridiene din Mexic”, „Motive românești în afisul polonez”, „Destine de martiri”, „Automobilul de ieri și de azi” etc.

În cadrul programului „Muzeul vasluian - instituție de cultură și educație europeană”, s-au derulat sesiuni, simpozioane și colocvii științifice legate de valorificarea istoriei și civilizației românești, a arheologiei și a istoriei locale, dar și de marile personalități ale județului Vaslui. „Artă și magie cucuteniană”, „Antichitățile Elanului”, „Valea Racovei - istorie și civilizație” „Vasluiul medieval”; „Personalități ale județului Vaslui”, „Holocaustul - imagine și conștiință istorică”. Însă, cel mai important eveniment al muzeului vasluian organizat anual sub conducerea lui IOAN MANCAȘ a fost Sesiunea Națională de Comunicări Științifice **“Acta Moldaviae Meridionalis”**.

În cadrul activității publicistice, IOAN MANCAȘ s-a remarcat prin tipărirea Anuarului științific al muzeului **“Acta Moldaviae Meridionalis”**, prin editarea unor importante volume de proză și poezie, a unor monografii de localități și monumente istorice, ale unor dicționare de personalități academice din județ, dar și prin editarea pliantelor și cataloagelor de expoziții. În ultima perioadă a activității sale, menționăm și contribuțiile personale la realizarea unor lucrări în colaborare cu importanți specialiști: *Vasluienii în Războiul de Independență* (coautor: Nicolae Ionescu), *Membri ai Academiei Române originari din județul Vaslui* (coautor: Liviu Marghitan) și *Membri ai Academiei Române din județul Iași* (coautor: Liviu Marghitan).

Pentru muzeul vasluian, a fost de un real folos personalitatea lui IOAN MANCAȘ, definită de mari relații care s-au consolidat, în cei peste 35 de ani de activitate, cu cele mai importante instituții academice și de învățământ superior, dar și cu instituții de cultură din țară și din străinătate. Așadar, dincolo de greutățile inerente și chiar dacă a fost viceprimar al municipiului Vaslui (1 iulie 2007- 23 iunie 2008), IOAN MANCAȘ a avut menirea în viață de a lupta pentru autenticele acte de cultură din județul Vaslui, dar și pentru perenitatea tradițiilor culturale românești.

dr. **Laurențiu CHIRIAC** -
director al Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui

IUBIRE, DURERE ȘI NOSTALGIA TRECUTULUI

Deseori aveam senzația că e așa de ușor să fii fericit, dar, la un moment dat, o puternică suflare de vânt trecătoare și iute ca un glas de piere, mi s-a strecurat printre frunzișurile casei, strângându-se, tânguios și jalnic, în nesfârșitul umbros al depărtărilor. De atunci a început vijelia în propria-mi existență, căci urgia își trimisese înainte pe cel mai ager dintre vestitorii ei înaripați. Vântul morții devenise turbat și venea în dese rafale de nici nu mai simțeam înlăcrimarea ochilor. Valurile bolii tale se aruncau cu furie spre țărniș și se zbăteau năprasnic spre mușcătura fatală a existenței tale, încât până și noaptea tăcerii profunde s-a involburat.

Ne-am cunoscut cu aproape treizeci de ani în urmă, colegi de serviciu, buni prieteni și apoi am devenit soția ta. Ne-am iubit nespus de mult, am înfruntat multe greutăți împreună, dar asta ne dădea putere și ne făcea să fim mai puternici. Dragostea noastră a fost ca o flacără care odată aprinsă a ars puternic, cu intensitate, ca acum să se stingă nemilos de brusc.

Mi-ai fost alături atâția ani ce-mi par acum atât de puțini, dar n-am să-uit niciodată, pentru că au fost nespus de frumoși. Îmi amintesc de lungile noastre discuții, de contrazicerile noastre, de faptul că aveai puterea să recunoști și când nu aveai dreptate.

Ai fost un om fragil, delicat în aparență, dar care ascundea o mare forță, știind să rezolvi totdeauna atât de simplu tot ce părea de nerezolvat. Îți plăcea să mănânci acasă, să dormi în patul tău, să mergem în excursii, să cunoști oameni și să vezi tot ceea ce se poate vedea. Ai fost omul vesel, comunicativ, cu un ascuțit simț al umorului, dar uneori unii care nu știau de glumă îți deveneau dușmani.

Peste tot unde mergeam îți făceai prieteni, erai extrem de volubil, râdeai din toată inima, cântai pentru că aveai o voce foarte frumoasă și ureche muzicală, ba chiar erai permanent într-o vervă inepuizabilă. De multe ori când mergeam împreună pe stradă, mă miram câtă lume te cunoaște, te salută și te respectă.

Ai fost un om de o modestie ieșită din comun, cu un suflet bun și te ofereai să servești pe oricine ți-ar fi cerut sau nu sprijin. Mă uimeai totdeauna cu memoria ta, gândirea ta logică și puterea ta de mobilizare, calități care te-au ajutat mult în cariera ta profesională. Țin minte că primeai acasă, pe neașteptate, telefon de la Radio Iași, să te anunțe că în aproximativ 30 de minute trebuie să intri direct în spațiul de emisie și să dezvolți un anume

subiect. Te admiram cu câtă calmitate intrai în emisie fără emoții, fără bâlbe sau greșeli și cu o voce caldă, plăcută și clară, vorbeai liber și la subiect.

De multe ori când aveai o acțiune la muzeu și trebuia să prezinți fie o expoziție, o lansare de carte sau alte activități culturale, te sculai în zori și, tiptil, te duceai la masa din bucătărie, îți făceai o cafea și începeai să te documentezi și să conspectezi, iar eu când mă trezeam te găseam asemenea unui școlar, făcându-și temele.

Erai de o punctualitate ireproșabilă, preferând să aștepti decât să fii așteptat. Ți-ai iubit munca mai presus de orice, așa încât înclin să cred că nu știi dacă ai fi dorit să lucrezi în alt domeniu decât cultura, domeniu care ți s-a potrivit ca o mânășă.

Ai fost un om deosebit de modest, niciodată nu-mi cereai să-ți cumpăr ceva nume, dar știam să ne facem cadouri reciproc, pe care ni le ofeream cu plăcere și dragoste.

Ai fost un om atent cu cei din jur și cu mine, astfel încât la sărbători îmi dădeai felicitări sau scrisori. Da, am multe scrisori de la tine în acești ani, dar ultima, de la 1 martie 2011, de mărtisor, când te aflai la Iași, pe patul de spital, în care îmi scriai că mă respecti, iubești și că îmi mulțumești pentru tot ce fac pentru tine, am considerat-o un gest de tandrețe și o dovadă a iubirii pe care mi-o porți.

O surpriză a fost și atunci când am deschis biroul tău, când nu mai erai în viață și când colegii tăi mi-au dat o scrisoare scrisă de tine, nedată, scrisoare ce-mi aparținea și pe care nu știu de ce nu mi-ai dat-o cândva și a trebuit să o primesc așa târziu, făcându-mă să plâng pentru cuvintele frumoase adresate mie.

Scrisorile primite de la tine reprezintă bunurile cele mai de preț, sunt numai ale mele și nu trebuie să le împart niciodată cu nimeni.

Ai fost un bun tată și bunic pentru copiii noștri și ai făcut tot ce ți-a stat în putință pentru realizarea lor.

Ți-au plăcut mult oamenii cu care erai zilnic într-un dialog permanent, iubindu-ți fratele și toate rudele noastre.

Pentru mama ta ai avut un respect și o dragoste aparte și nu o dată mi-ai spus că voi vă înțelegeți și dintr-o privire, fără prea multe explicații și că ei îi datorezi tot ce a ținut de pregătirea ta profesională și ca om. Mama ta a fost cea care a stat în spatele tău întotdeauna, te-a ocrotit și iubit cum a putut mai bine, femeia care și-ar fi dat și viața să te știe sănătos și fericit. Păcat, însă, că destinul nemilos a încercat-o cumplit de greu, la vestea că tu - fiul ei drag și cu care se mândrea - nu mai este printre cei vii, îndurerând-o profund.

Colegii tăi de serviciu au scris în cartea de condoleanțe că tu ai fost pentru ei cel mai iubit dintre pământeni și poate știi ei de ce.

Atât de mult ai iubit viața, luptând până în ultima clipă cu bolile, dar, deși le-ai învins, inima ta mare nu a mai rezistat și a cedat.

Dragul meu, ar fi atât de multe de spus despre tine, despre OMUL MANCAȘ, lângă care am avut șansa să trăiesc, încât mi-ar trebui multă răbdare și mult timp de povestit, atât despre viața noastră, cât și despre faptul că am fost și noi tineri și nebuni și ne-am iubit nespus de mult.

Îmi lipsește blândețea ta, modul în care știai să mă liniștești și să mă aperi de vicisitudinile vieții. Îmi este tare dor de tine, dar gândul că veghezi asupra mea și faptul că după atâția ani de viață împreună am învățat multe de la tine, îmi dă putere și-mi călăuzește pașii pe mai departe.

Acum sunt singură, doar cu amintirile mele și singura mea consolare este aceea că acum încerc să-mi interiorizez verticalitatea ființei mele, tocmai pentru ca anii ce mi-au mai rămas să nu-i mătur în zadar și încă să-mi mai permit să trăiesc cu inima pe înălțimile pământului.

Îi mulțumesc lui Dumnezeu că te-am cunoscut și iubit, dar sunt tristă că te-a luat la El mult prea devreme!

Pe curând dragul meu, așteaptă-mă, căci într-o zi vom fi din nou împreună!

Smaranda MANCAȘ COJOCARIU – soția

FIUL MEU...

Mi s-a spus să scriu și eu ceva despre băiatul meu. Ce să scriu – să încep cu începutul – l-am prins că a furat. Avea 5 ani când a venit acasă cu o mânăuță de fasole, strigând: „Mamă, ți-am adus fasole”. L-am întrebat de unde, iar el mi-a răspuns că de la bucătărie, erau multe și nu era nimeni acolo. Eu l-am întrebat dacă l-a văzut cineva, el a spus că nu. N-am spus nimic, am luat mânăuța de fasole, l-am pus pe bicicletă și am plecat ca de obicei la cămin. Deodată, spune:

– Mamă, nu-i drumul spre grădiniță.

– Nu, Neluș, mergem la miliție să spunem de fasole, să știe, dacă altădată mai pui mâna pe altceva, miliția să știe.

– Da’ nu mă lași acolo? Nu știi ce ar spune de la miliție, mamă, dar dacă nu mai pun mâna niciodată pe altceva, mă duci la cămin să nu mai mergem la miliție?

– Dacă te ții de cuvânt, eu uit de asta și mergem la cămin.

Trec peste ani, era student în anul II, îmi spune: „Mamă, cum m-ai crescut de-mi mănâncă câinii din traistă!”. Dacă nu-l creșteam așa, astăzi ar fi trăit.

La școală era jucăuș. S-a organizat o excursie și când m-am dus să-l înscriu și să plătesc excursia, dirigintele mi-a spus că nu-l ia. Ce face el cu dânsul acolo, dacă e așa de voluntar? După rugămințile și promisiunile mele a acceptat și l-a luat în excursie. La întoarcere, după ce am așteptat cu sufletul la gură, l-am întrebat pe profesor:

– Domnule profesor, ce-ați pățit cu fiul meu?

– Felicitări doamnă, mi-a fost de mare ajutor, amândoi am condus excursia. Nici urmă din băiatul jucăuș, cu mingea prin toate geamurile și gardurile!

La sfârșitul anului, pe lângă premiu, a primit din partea dirigintelui, care era profesor de istorie, o carte în care scria că de 35 de ani de când era profesor, elev bun ca Nelu n-a avut. Am păstrat cartea și am dăruit-o fiului lui mai mare – Ionuț. Când mă duceam la ședința cu părinții eram plină de mândrie, el mă făcea să fiu mândră. S-a dus la facultate și mă miram ce noroc e să ai așa un copil!

S-a dus la facultate, mă miram singură ce mame au noroc să aibă așa un copil. A terminat facultatea frumos, a avut profesori deosebiți, care și-au dat seama de valoarea lui.

Îmi amintesc cu ce bucurie mi-a spus Nelu când a venit din Franța: „Mamă, am luat premiul cel mare, medalia de aur la Dijon, din 37 de țări”.

Prietenii lui nu au mai putut să-i ascundă meritele, cum le era obiceiul, obiectul muncii lor de rău voitori. Au mai fost și binevoitori care l-au susținut, care au înțeles că este un om deștept și blând. Ar mai fi multe de spus despre munca și realizările lui, cât voi mai trăi, va trăi și el în sufletul meu.

Am fost mândră, foarte mândră, după care m-am mâhnit și mă gândeam care mai este menirea mea pe pământ până și-a arătat diabetul colții, apoi cancerul și apoi doliul în lumea culturală a Moldovei, de atunci nu-mi mai găsesc locul pe pământ, ceva așa de frumos să se termine atât de dureros, care m-a zdrobit și cutremurat, ce inimă mai am? Dar să te vezi tu mamă să stai lângă sicriul fiului tău, mamă și încă să mai trăiești știindu-l pe bunul, curatul și deșteptul în țărână, este prea mult de dus pe umerii mei. Eu, bătrână, mă așteptam și mă vedeam în sicriu, cu băieții mei cumiși și buni la capul meu.

Liliea MANCAȘ – mama

„TATA A TRĂIT FRUMOS ȘI NU VA MURI NICIODATĂ”

Ionuț, fiul cel mare al lui Ioan Mancaș, ne vorbește despre părintele său, un mare boem al Vasluiului, care a plecat dintre noi pe 29 martie 2011.

Sâmbătă, 7 mai, la împlinirea a patruzeci de zile de la plecarea dintre noi a lui Ioan Mancaș, am pornit agale spre cimitir. Aproape de ora 12, dădea să vină ploaia, așa că atunci când a început slujba religioasă, cei doi fii ai săi, unul venit de la București, altul de la Iași, nu ajunseseră încă. Un cordon de oameni ce l-au prețuit și-au dat mâna pentru a se uni într-o rugăciune spre înălțarea sufletului său în cerul sfânt. A plouat atât cât a ținut slujba. Am rămas lângă mormânt, alături de Ionuț și Bogdan Mancaș, la mult timp după ce rudele, colegii și prietenii celui ce a fost profesor, viceprimar și director la “Cultură” și la muzeul din Vaslui pleaseră. O durere pe care puteai s-o tai ca pe o felie de pâine țășnea până și din petalele florilor de pe mormânt.

“Din 29 martie, totul e mai gol, totul e mai trist. Lumea noastră s-a schimbat. Au rămas multe locuri goale la Vaslui. Tati a iubit și nu a urât niciodată, tati a trăit frumos și nu va muri niciodată” - spune Ionuț, fiul cel mare al lui Ioan Mancaș.

Cu admirație sinceră pentru felul în care el își cinstește tatăl, dar mai ales pentru curajul de a arăta lumii că iubirea asta mare care îi leagă nu trebuie ascunsă, am încercat să îl determin să îmi povestească de ce a fost Ioan Mancaș un tată atât de special. După ce a rămas fără alaiul de prieteni cu care a venit la mormânt, a acceptat să răspundă la întrebări.

- Vorbește-mi despre tatăl tău.

- E cea mai grea “pledoarie”. Pentru fiecare copil, părinții sunt speciali. Eu însă voi încerca să fiu cât mai obiectiv cu putință și să încerc să fac un portret văzut și prin ochii și din spusele celor din jur. Prin modul în care a trăit fiecare zi, prin fiecare cuvânt rostit, eu l-aș defini pe tati ca fiind un boem. Un om veșnic nemulțumit. Cred cu tărie că un astfel de caracter s-ar fi manifestat cu totul altfel cu vreo două secole în urmă. Tati nu a înțeles niciodată goana asta nebună a zilelor noastre, viteza cu care se petrec toate, nu s-a împăcat deloc cu evoluția tehnicii, dar cel mai mult știu că l-a deranjat calitatea din ce în ce mai slabă a oamenilor din jur. Tocmai de aceea, a preferat să facă ce știa el mai bine: să ajute.

- Care este prima amintire pe care o ai cu el?

- Prima mea amintire: aveam doi ani și, fiind un copil care a făcut toate năzbâtiile posibile, am căzut în fântână la casa bunicilor din Bârlad. Atunci

“comisia de salvare” din care, evident, făcea parte și tati, s-a chinuit în două rânduri să mă scoată la lumină, prima oară cu o găleată - tentativă eșuată, după care tati a coborât pe pietrele de râu ale fântânii și m-a scos. Prin urmare, mi-a dat viață a doua oară!

- Te-a dezamăgit vreodată? Dacă da, l-ai făcut să înțeleagă că l-ai iertat?

- Prin felul său de a fi, tata ne-a transmis mie și fratelui meu mai mic, prin mesaje mai mult sau mai puțin subliminale, următorul mesaj: “În viață trebuie să vă descurcați singuri, tot ceea ce veți obține să se datoreze muncii voastre”. Mai tineri fiind, atât eu, cât și Bogdan doream să ne “suplimentăm” veniturile, de unde altundeva, dacă nu de la tati. Am învățat în timp și unele trucuri și anume că trebuia să invocăm activități culturale pentru a obține ceea ce ne doream. Eu, de pildă, spuneam că îmi trebuie bani pentru a-mi face abonament la revista “Evrika” (și asta se întâmpla săptămânal), găseam tot felul de motive mai mult sau mai puțin plauzibile pentru a-l sensibiliza, dar de fiecare dată mă loveam de același îndemn - “La muncă, fiul meu!”. Să spunem că acestea ar fi fost micile dezamăgiri ale tinereții, însă în timp am apreciat stilul inconfundabil al tatălui meu de a ne face să înțelegem care e rețeta succesului în viață. De iertat, nu am avut ce ierta, am avut o relație specială, condimentată cu momente unice, care nu au lăsat loc întâmplărilor ce au nevoie de iertări.

- Ai avut relații “profesionale” cu Ioan Mancaș?

- Ooo, da.. și era un șef atât de exigent!! Sau, mai degrabă, perfecționist. Eram licean când au fost organizate primele ediții ale Festivalului Internațional “Hora din străbuni” - 1995 și 1997, dacă memoria nu îmi joacă feste - iar la întrebarea tatălui meu dacă doresc să fiu translator la grupul din Grecia nu am stat pe gânduri și am devenit subalternul lui pentru 10 zile. Nu voi uita nicicând zâmbetul de pe chipul lui atunci când apela la “serviciile” mele, dar mai ales finalul festivalului, când m-a lăudat pentru prima oară. Și vă asigur că de atunci s-a mai întâmplat o singură dată! Acel festival însă m-a ajutat să înțeleg ce face tatăl meu, cu ce se ocupă, pentru că atunci am avut reprezentarea reală a ceea ce se întâmplase la Vaslui - fast, sărbătoare, lume uimită pe străzi, laude, aplauze! Iar când mi-am dat seama că tati făurise toate astea, am devenit, pe zi ce trece, mai mândru. Iar această mândrie, vreau să știți, m-a făcut să trec mai ușor peste despărțire. Am rămas mai singuri, dar mai siguri de faptul că tata a lăsat în urmă ceva, iar pentru noi aceasta a fost hrana cu care am trecut prin zilele ce încă dor.

- Ce știi despre prietenii lui? Sau oamenii la care ținea cel mai mult...

- Prietenii lui pot vorbi mai multe despre asta și au ce... îi țin foarte bine minte de când eram mic. Erau vestitele “chermeze” și era normal să fiu și eu în

capul mesei ca primul născut. Am să încep cu cei cărora le-ar fi oferit totul! Cu siguranță, ființa cea mai dragă lui a fost bunica. Se iubeau cu ochii, cu privirile atât de calde, încât credeai că doar cerul înstelat e deasupra lor. Bunicul a fost, de asemenea, modelul - nu era sfat sau vorbă bună care să nu sfârșească cu “așa m-a învățat tata”. Deși nu își dezvăluia aproape deloc sentimentele, îmi povestea despre fratele Iulian, motiv pentru care cred cu tărie că tati a rămas un suflet de copil, iar nostalgia vremurilor în care Bârladul era la picioarele lor l-a urmărit până acum...

- Crezi că a avut prieteni adevărați?

- Prieteni... este atât de greu...ar trebui să fiu diplomat și să nu risc să îi nominalizez, pentru că ei se știu și tata le-a demonstrat acest lucru prin simpla prezență. Dacă nu îi erai prieten, nu cred că zăbovea prea mult prin jur. Chiar dacă înțepa deseori cu ironia fină, ori, dacă nu prindeai aluzia, lovea cu cea brută, cred că asta a atras la cei care i-au fost mai apropiați. Dezinvoltura, nonșalanța, un optimism de neoprit, și un talent aparte, pentru care a fost apreciat de mulți: stătea de vorbă și cu academicienii și cu oameni fără carte la fel de interesat, la fel de implicat, fără a aborda o mină de superioritate, sau (și asta niciodată) de inferioritate. Spuneam că n-aș da nume, dar din nou aș greși, pentru că, într-un fel, vreau să le mulțumesc celor care au fost modele pentru tatăl meu, celor care i-au fost aproape, la bine, la greu, sau doar pentru că așa au simțit. Așadar, să începem: trei personalități (și am deplina stăpânire a termenilor) i-au arătat drumul de urmat tatălui meu și pentru asta au rămas trei icoane pentru el: Valentin Silvestru, cu sprijinul căruia Festivalul Umorului a devenit cea mai amplă manifestare culturală de gen din țară, dar și cel care a insuflat tatălui meu dorința de autodepășire, până la perfecțiune; Costică Gârmeață - fostul director al Arhivelor din Vaslui și Iași, prieten, naș de cununie, părintele meu spiritual, OMUL de la care tata a învățat că noblețea sufletului nu poate fi doborâtă de nimeni, de nimic, niciodată, OMUL care i-a predat lecția de blândețe, de omenie, cel care i-a cultivat pasiunea pentru istorie și cercetare, dar mai ales faptul că în viață cele materiale sunt fire de praf; Constantin Popescu - primul director al Muzeului Județean Vaslui, instituție care a fost mai mult decât un loc de muncă pentru amândoi. Am convingerea că acum sunt toți la o șuetă și regretă enorm că noi, cei care am rămas, nu ne putem hrăni cu gândurile și ideile lor. Un respect cum rareori am putut întâlni în zilele noastre purta celor trei mari doamne ale Vasluiului - Cristiana Stoian, Elena Alexandrescu și Elena Condrea, chipuri cunoscute și mie din primele fotografii ale copilăriei, nu puține fiind momentele când tulburam liniștea celor care chiar doreau să muncească la ultimul etaj al Palatului Administrativ, acolo unde era sediul Inspectoratului Județean pentru Cultură. Loialitatea și diplomația, eleganța și discreția sunt darurile pe care le-a primit tata de la cele

trei doamne. Tot din perioada copilăriei datează poveștile despre deplasările prin comunele județului cu mașini rusești prin care intra fumul, dar ei, cei de la cultură, nu se dădeau bătuți cu una cu două și își croiau drumuri prin noroaie sau nămeți pentru a-și duce la bun sfârșit misiunea - Ștefan Șerban, Gigi Ilașcu, Gelu Huiban, sunt doar câțiva dintre cei cu care tati se vedea aproape zilnic, după foarte mulți ani de zile în care drumurile lor apucaseră diferite direcții. Tot de atunci mi-i aduc aminte pe Puiu Haidu, pe domnul Rășcanu, eternul director al Casei de Cultură, regretatul profesor Ioan Mătă, fostul director al Bibliotecii Județene Vaslui. Vechi și sincere prietenii a legat tati cu frații Bumbu, cu Silviu Epure și aceste legături ne-au fost lăsate moștenire, eu și Bogdan fiind buni prieteni cu Radu și Răzvan Bumbu, cu Silviu Epure jr. Pășind încet către zilele noastre, am cunoscut și “gașca de la Phoenix” - pe Puiu Pintilie, Constantin Petrea, Costel Moraru, pe nelipsitul Leo, “primarul” neîncoronat al Vasluiului, Petrică Lascăr, cel care, probabil, se trezea în fiecare dimineață cu vocea lui tati pe fundal (locuiește vis-a-vis de muzeu). Fernando ...tot pe acolo l-am cunoscut, deși știu că se cunoșteau cu mult timp înainte, tot din vremea boemiei bărlădene. Acest om ne-a tulburat prin rândurile și gândurile sincere cu care ne-a mângâiat la despărțire. Și prin presă a avut prieteni, Carmen Pleșu, Teo - “consilierul său personal”, Lili Trifu, Romeo Crețu a fost unul din preferații săi “scriitori”. În permanență dornic de dialoguri elevate, l-am găsit de multe ori în preajma unor mari profesori ai Vasluiului - Theodor Pracsiu, Gheorghe Capșa, Sorin Popoiu, Nicolae Ionescu, aceștia fiind prezenți la fiecare manifestare ce avea loc la muzeu. Tot la expozițiile muzeului l-am cunoscut pe maestrul Valentin Ciucă, omul care venea de la Iași la Vaslui mai des decât o făceam eu. Am înțeles că el este cel care l-a sprijinit pe tata în toate eforturile și demersurile sale de a-și duce la bun sfârșit planurile, alături de colegii de la muzeu.

Despre aceștia, voi reveni imediat.

- L-ai văzut schimbat cât timp a fost viceprimar?

- Grea perioadă. Cred că a fost funcția care l-a stânjenit cel mai mult. Își începea ziua tot la muzeu și o încheia tot acolo. Pur și simplu nu i-a plăcut, nu era făcut pentru asta. În schimb, mi-a spus, “*Măi Ionuț, oamenii ăștia chiar muncesc*” - a avut o imagine mai clară, din interior, a ceea ce înseamnă administrația, contactul direct cu oamenii și a profitat de asta să facă ceea ce, repet, îi plăcea cel mai mult: să ajute. Fie pe cei în nevoie, fie pe cei care căutau un loc de muncă, el a răspuns tot timpul prezent atunci când i s-a cerut sprijinul. Și-a schimbat atunci ideile preconceptuate despre clasa politică și chiar a repetat că el nu ar putea face față acestor provocări. A avut relații excelente cu Vasile Mihalachi (ale cărui lacrimi la despărțirea de tata m-au impresionat), cu Cornel Mihalache, cu Mitică Buzatu, cu toți cei din Consiliul Județean,

Primărie și Prefectură. Nu am auzit vreodată să i se fi reproșat ceva...sau poate nu mi-a spus, însă cred că datorită acestor relații a reușit să rămână atâta amar de timp la muzeu. Dacă ar fi deranjat pe cineva, ar fi fost înlocuit imediat. Unii au spus că tata a fost un om incomod, eu tind să cred contrariul, că a fost comod și că amicitțiile create în timp l-au ajutat să rămână la muzeu și să-și împlinească visul de a face acolo un simbol al județului, un bastion nealterat încă al culturii spațiului nostru. Am aflat acum, târziu, despre iubiții lui “bârlădeni” - doctorul Constantin Teodorescu, primarul Titi Constantinescu, despre care nu am știut că au fost prieteni din copilărie, veșnic tânărul profesor Gruia Novac, Vasile Mălinescu, Gheorghe Clapa, Nelu Grădeanu, Mihai Luca. Tot din însemnările sale am aflat abia acum de relații veșnice de prietenie cu oameni plecați în toate colțurile lumii - Mircea Arhip, fost coleg de liceu, aflat la Paris, Leonard Ursachi, artist plastic aflat la New York, Constantin Clisu din Canada, Gheorghe Catană - în Australia. Repet, despre ultimii am aflat abia acum și mai multe amănunte despre profunzimea și apropierea acestora față de tata nu cunosc. Nu întâmplător am lăsat la sfârșit relațiile de prietenie atât de speciale ale tatălui meu, relații pe care am încercat să le cultiv la rândul meu, cunoscând de-a lungul timpului oamenii de la care am învățat și eu ce înseamnă cuvântul dat, onoarea, viața trăită pentru alții: primul ar fi Corneliu Bichineț, cel care, indiferent de conjuncturi, de context, s-a aflat aproape de tata, fie că a fost vorba de locul de muncă, de partid, de sate și comune, de țară sau străinătate. S-au sprijinit reciproc, s-au apreciat în egală măsură, au respirat românește în fiecare clipă și am convingerea că și pentru nea’ Cornel, ca și pentru Geluțu Bichineț, e mult mai gol acum! Vasile Popa și Nelu Armeanu sunt cei pe care, eu personal, i-am simțit pe aceeași lungime de undă cu tata. Când era nevoie de ceva, puneam mâna pe telefon și îi suna pe cei doi și ... în câteva clipe problema își găsea rezolvarea. I-a unit altruismul, dorința de a-i face pe cei din jur să zâmbească, indiferent dacă asta se putea doar cu un sfat sau o vorbă bună. Știu că am greșit mult, pentru că am enumerat doar o fărâmă din oceanul de oameni care au însemnat enorm pentru tata. De aceea, le cer scuze celorlalți, dar, repet, e un exercițiu de memorie dificil și ar trebui multe pagini de ziar pentru a fi cât mai exact în relatări.

- Vorbește-mi despre cei care l-au dezamăgit. Dușmani, poate?

- Nu știi dacă tati a avut dușmani. Nu poți să fii întotdeauna pe aceeași lungime de undă cu toți cei din jurul tău. Dacă nu există divergențe de opinii pe care nu le accepți nu ai ce căuta în liantul comunicării interumane. În preajma lui era atât de frumos, încât am convingerea că dezamăgirile erau de moment. Se supăra însă foarte tare pe cei care promiteau un lucru și nu se țineau de cuvânt. În cazul unei activități deosebite în care se proceda astfel, cei care îl considerau pretențios aveau o problemă. Dezamăgiri, în schimb, au fost multe!

Și asta numai din cauza celor care una spuneau, alta făceau, sau, pur și simplu, mințeau. Fățărnicia îl deranja până la dispreț. Am trăit și momente în care am fost dezamăgiți împreună de aceeași oameni. Am să vă dau și un exemplu, când eu chiar am suferit și m-a deranjat atunci faptul că tata nu a reacționat mai dinamic. De data asta nu voi da nume, însă nu e greu de intuit cine e personajul principal. E un individ care a adus enorme deservicii urbei noastre, și nu numai, unul care vrea să-și asigure de pe acum nemurirea prin busturi sau monumente funerare parabolice de unde să emită și după. Încă de pe vremea când se întâmpla povestea - 1994, respectivul avea și un studio de televiziune și ziar, trust în toată regula. Atunci tata a plecat la Dijon cu fanfara de la Valea Mare. L-am rugat să mă ia și pe mine, dar m-am lovit de același răspuns pe care l-am primit de fiecare dată când am apelat la el în interes personal: *“Nu se poate, că vorbește lumea!”* M-am resemnat, oricum trebuia să plec la Amara, la Concursul național de automodele. Așadar, cât eu am fost la Amara, în vara lui 1994, tata era la Dijon. Am revenit de la concurs, echipajul nostru obținând atunci locul I pe țară la aproape toate probele. Văzând o asemenea realizare, mogulul ne-a invitat pe toți tinerii campioni la el în studio, pentru a povesti cum am reușit. Am făcut cunoștință, m-a întrebat chiar dacă sunt băiatul lui Nelu Mancaș, m-a felicitat pentru reușită etc. Repet, tata era la Dijon și nu revenise în țară. Trec câteva zile, se întoarce și trupa de la Dijon, iar a doua zi, cu litere boldite pe prima pagină a ziarului, cel care mă lăudase în propriul studio a scris că Mancaș și-a luat băiatul în Franța, pe banii statului, ca translator! Articolul, de altfel, foarte bine documentat, fiind atașate inclusiv copii de pe paginile de la catalog, unde, la limba franceză, nu aveam chiar nota maximă. M-am dus plângând la tata, știa despre ce e vorba, dar nu a făcut nimic altceva decât să-i dea un telefon celui care a scris și să-i spună atât: *“Măi omule, cât am fost plecat, Ionuț a fost la tine în studio. Atâta ținare de minte ai?”*.

Astfel de momente îl deranjau cel mai mult pe tata și am constatat în timp că nici măcar nu se chinuia să le răspundă celor care greșeau, preferând mai degrabă ignoranța.

- Știi că ai trăit, de mic, aproape și totuși departe de tata...

- Da. Aveam aproape 11 ani și Bogdan cinci ani când a trebuit să înțelegem că viața are și clipe răutăcioase cu noi toți. Ce și cum să înțelegem la acele vârste?! A fost greu, a fost trist atunci când aveam și puterea de a pricepe niște lucruri. Mai dificil a fost pentru fratele meu, care mai târziu a plecat spre București și întâlnirile au fost mai rare. Și acum mă doare suferința lui, poate pentru că eu am avut timp să mă hrănesc cu tata, iar el mai puțin. Dacă nu s-ar fi întâmplat asta, ar fi fost mult prea frumos. Mama însă, cu sacrificii de neimaginat, a reușit să ne crească în așa fel încât să nu ne fie atât de greu, să îi

suplinească lipsa, să devenim și noi ceea ce suntem. Nu există râu, cât de mic ar fi, fără două maluri. Regretele de atunci însă pălesc în fața celor de acum.

- Care a fost ultima întâlnire cu tatăl tău?

- La spital, din păcate. Și n-aș vrea să îmi amintesc despre asta. În schimb, la Vaslui, ultima noastră întâlnire a fost un drum spre casă. Obișnuia să mai meargă din când în când cu mine și ascultam amândoi o melodie dragă - Ploaie în luna lui martie - Paula Selling. De fiecare dată când ascultam versul “Răspunde-mi cine-s mai frumoși... oamenii... ploaia?”, el spunea - ploaia, iar eu - oamenii. De fiecare dată încercam să-l conving că eu am dreptate, însă nu reușeam. Paradoxal sau nu, la final de martie, cerul nu a vărsat nicio lacrimă. A fost soare tot timpul cât au venit la el toți cei care i-au adus un ultim omagiu. Poate asta a fost, la final, răspunsul ... și am reușit să îl conving că am, pentru prima oară, dreptate. Vă asigur însă că ... întâlnirile continuă. Tati ne poartă pe umerii lui, pe mine și pe Bogdan, numai pentru faptul că îl iubim și mai avem nevoie de el, de “marele absent”.

- Ce a iubit cel mai mult Ioan Mancaș?

- Tati a iubit tinerețea, îl vedeam că ar fi stat o veșnicie de vorbă cu mine și prietenii mei cu care se întâlnea des, ne sorbea din ochi, ar fi dat timpul înapoi să fie ca noi. “*Salut, tinerețe!*” - era modul său de a-și exprima, printre rânduri, acest regret. Tati a iubit la fel de mult ceea ce iubim și noi. Ne-a iubit jumătățile, pe Andreea și pe Manuela, preferând uneori să discute mai mult cu fetele, poate pentru a se asigura că suntem pe mâini bune.

- Care crezi că a fost cea mai mare realizare a lui?

- Tati a lăsat multe în urmă! Festivalul Umorului, Hora din Străbuni, cărți, articole, interviuri. Toate relevă faptul că nu a trăit în van. Însă eu cred că satisfacția lui supremă e instituția care “l-a găzduit discret” până și după despărțire. Muzeul, oamenii de acolo, cei cu sprijinul cărora, de-a lungul atâtor ani, la unison, au contribuit la visul devenit realitate. Multe momente am petrecut și eu pe acolo, înțelegând că muzeul e de fapt familia și casa, viața lui tati. Am mai fost, aproape zilnic, în speranța că se va deschide ușa biroului și îl voi revedea, zâmbind, pe tata, însă găsesc doar oamenii care acum ceva vreme erau atât de entuziaști, iar acum sunt atât de triști... totul s-a transformat în “muzeul figurilor de gheață”, cum atât de sincer a spus-o un mare sufletist. Cei cu care tata împărțea o felie de pâine pe masa lui nea’ Mihai, “străjerul muzeului”, Laurențiu, Tibi, Liviu, doamna Bădeanu, Eugen, Doru, toți își așteaptă, împietriți, directorul. De asta voi fi prezent deseori pe la muzeu, pentru că știu că, într-o bună zi, se va întoarce. O altă realizare ... mulți vă vor spune că personalitatea lor poartă pecetea tatălui meu. Dacă auzi voci care își spun că sunt OAMENI pentru că l-au avut pe tati în preajmă cred că nu mai este nimic de adăugat. Și totuși cât de mult aș mai avea de zis...

- Crezi că se poate măsura iubirea copiilor pentru părinți și a părinților pentru copii? Și dacă da, iubirea ta pentru tata, cât de mare ar fi?

- Mai presus de orice instrument de măsură.

- Ce regreti?

- Că nu s-a plimbat de mână cu primul nepoțel și că nu va fi prezent la nunta lui Bogdan. Deși, în adâncul inimilor noastre, avem certitudinea că va fi acolo. Un alt regret pe care îl am, e acela că nu l-am luat pe tata cu mine la instanță, pentru că își dorea foarte mult să mă vadă pledând. Știam că aș fi avut mari emoții și de asta am amânat momentul. Aflasem de la cei din jur că este mândru de ceea ce fac, pentru că mie nu mi-a spus-o direct niciodată și de aceea îi dedic această ultimă pledoarie, adică tot ceea ce am vorbit noi astăzi.

- Când te-ai simțit cel mai mândru că ești fiul lui Ioan Mancaș?

- Abia acum, și eu și Bogdan, realizăm ce a făcut, de fapt, tata și trebuie să ne asumăm datoria, dar și onoarea, de a-i duce numele mai departe, cu sfințenie.

Ionuț MANCAȘ - fiul
(intervievat de Mihaela Manu)

O VIAȚĂ ÎNCHINATĂ CULTURII

Este dificil, dacă nu chiar imposibil, a surprinde în câteva rânduri personalitatea celui care a fost profesorul Ioan Mancaș, plecat dintre noi mult prea devreme, atunci când era angajat cu intensitate în îndeplinirea unor proiecte de importanță deosebită, atât pentru instituția pe care o conducea, cât și pentru viața culturală a județului.

După efectuarea studiilor gimnaziale și liceale în orașul natal, Bârlad, a urmat cursurile Facultății de Istorie și Filozofie, într-o perioadă benefică pentru studiul istoriei, de revenire, într-o anumită măsură, la valorile perene ale trecutului nostru și ale istoriografiei românești. În acea atmosferă, ne-am întâlnit pe sălile Universității, în amfiteatrele Facultății, la cursuri și seminarii, într-o strânsă colaborare a profesorului cu studenții unei promoții (1974) ai căror absolvenți își vor onora cu cinste condiția de licențiați ai prestigioasei instituții ieșene de învățământ superior. O promoție cu care ne mândrim și am afirmat-o deschis atunci când ne-am reîntâlnit după 35 de ani de la absolvire, la Vaslui, în zilele de 19-20 noiembrie 2009, grație invitației generoase a colegului Ioan Mancaș. A fost un prilej emoționant de a depăna amintiri din anii studenției, din experiența trăită de fiecare dintre noi în această perioadă zbuciumată a „istoriei recente”, promițând să ne revedem peste cinci ani, în aceeași formație și tot la Vaslui; o promisiune care – o spunem cu durere în suflet – nu se va putea realiza.

Tânărul bârlădean și-a trăit viața de student în întregul ei: o prezență activă în debaterile de specialitate, atitudine aleasă în relațiile cu profesorii, o prezență dorită și prețuită de colegi, o pregătire profesională solidă concretizată în aprecierile remarcabile anuale și formale. În același timp, un animator al petrecerilor studențești, la care participam și noi, cadrele didactice (o, tempora!) și, nu în ultimul rând, un sportiv de performanță într-o disciplină nobilă, rugbiul, practicant de succes și după absolvire.

S-a remarcat prin atenția acordată istoriei culturii românești în general, cercetării fenomenului cultural interbelic în special, preocupare materializată în teza de licență, apreciată de comisie cu notă maximă. După 1989 am proiectat o colaborare în cadrul stagiului de doctorat, ce trebuia finalizată într-o teză referitoare la viața culturală a Basarabiei în cadrul României întregite. Un plan care n-a fost dus la până la capăt, ca urmare - poate - a pretențiilor prea mari față de sine însuși, a ștachetei pe care și-a ridicat-o prea sus, nedorind să obțină numai un titlu, o diplomă, ci să realizeze o lucrare temeinică. Sigur, o putea înfăptui, dar aceasta presupunea „o retragere” în arhive și bibliotecă, deplasări prelungite peste Prut, renunțarea – cel puțin pentru un timp – la activismul său cultural, care a fost principala sa noțiune de a fi și pentru care s-a jertfit.

În fruntea instituțiilor de cultură ale județului Vaslui, a știut să preia și să dezvolte rezultatele obținute de înaintași, să-și asigure colaborarea colegilor și să obțină sprijinul autorităților, al altor factori locali, urmărind să încadreze mișcarea culturală de aici, cu contribuții specifice notabile, în fenomenul național. Profesorul, muzeograful, directorul Ioan Mancaș posedă o forță și o artă specială de a aduna în cadrul unor manifestări de amploare specialiști din întreaga țară și de peste hotare, personalități de seamă din spațiul academic și universitar, al muzeisticii și arhivelor, al altor instituții de știință și cultură.

Spre cinstea lui și a celor care l-au sprijinit material și moral, sesiunile anuale ale Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui au constituit una din cele mai însemnate manifestări de acest fel din România, fiind adevărate sesiuni naționale, prilejuri de verificare a rezultatelor cercetării, de confruntări științifice și, în același timp, ocazii de a ne întâlni într-un loc special care ne-a întâmpinat mereu cu multă căldură.

Specialiști din domeniul istoriei și criticii literare, autori și critici de artă sunt în măsură să remarce, mai bine decât noi, contribuția remarcabilă a prof. Ioan Mancaș la organizarea și desfășurarea cu succes a unor manifestări de anvergură, precum Festivalul Umorului „Constantin Tănase”, a tradiționalelor festivaluri de folclor, a nenumăratelor expoziții de artă, a păstrării în plan local, la Bârlad, Vaslui și Huși, a unor colecții de artă de valoare inestimabilă; donatorii acestora merită întreaga noastră recunoștință.

Observatorul atent al fenomenului cultural a fost completat de pasionatul cercetător, asigurându-se astfel o bază solidă muncii desfășurate zi de zi. A urmărit permanent continuarea apariției și consolidarea prestigiului Anuarului științific al Muzeului, „*Acta Moldaviae Meridionalis*”, a publicat numeroase materiale de istorie și muzeografie, a avut o contribuție substanțială la elaborarea unor volume dedicate participării vasluienilor la Războiul de Independență și, respectiv, membrilor Academiei Române originari din județele Iași și Vaslui etc.

Prezența prof. Ioan Mancaș în primele rânduri ale mișcării culturale din județul Vaslui, înainte și după 1989, modul în care a reușit să realizeze acțiuni de ținută cu o largă participare ni-l înfățișează ca o personalitate animată de un puternic patriotism, fundamentat, credem noi, pe concepția naționalismului constructiv, a solidarității naționale, concepție definită cu claritate de N. Iorga. Un patriotism necesar, mai ales astăzi, cu preocuparea păstrării și valorificării patrimoniului nostru cultural, a apărării identității noastre naționale, a specificului românesc, într-o lume supusă globalizării și uniformizării.

În ultimii ani, întâlnirile noastre au fost tot mai dese. M-a invitat și cu prilejul aniversării unor evenimente importante din trecutul neamului, cinstirii unor personalități ale istoriei noastre, în cadrul unor manifestări dedicate zilei

de 9 mai, sărbătorii naționale de la 1 Decembrie, sau, pe alt plan, personalității mareșalului Constantin Prezan. Împreună cu alți colegi, am dat curs unor astfel de invitații cu satisfacția istoricului de a se întâlni cu un public (din care nu au lipsit elevii) dornic să înțeleagă sensul dezvoltării noastre ca popor și națiune, afirmării într-un spațiu bine determinat, preocupat permanent, de menținerea ființei de stat.

L-am simțit în ultima vreme marcat de o cruntă suferință, dar mereu în acțiune, fără vreun gest de retragere, cu gândul la planuri de viitor. Timpul n-a mai avut răbdare. A trecut la cele veșnice, lăsându-ne un mesaj pe care suntem datori a-l duce la îndeplinire: să păstrăm cu grijă patrimoniul nostru istoric, valorile culturale și să le promovăm cu convingerea că misiunea națiunii române în această parte a lumii nu s-a încheiat.

prof. univ. dr. **Ion AGRIGOROAIEI**,
Facultatea de Istorie a Universității „Al. I. Cuza” Iași

IOAN MANCAȘ - UN NUME ȘI UN RENUME

Profesorul **Ioan Mancaș** (1951-2011), colegul și prietenul nostru, ne-a părăsit, așadar... Trecând în lumea umbrelor, el a făcut-o așa cum îi era felul. Tăcut, liniștit, surprinzându-ne că, cel puțin, în cazul său, minunea nu s-a înfăptuit. În fapt, știam, și el știa, că era grav bolnav, dar, cu toții, încă mai speram. Și astăzi mai sperăm: dar dacă, totuși, nu-i adevărat?!

Absolvent de elită al reputei școli de istorie din cadrul Universității din Iași, în 1974, **Ioan Mancaș** s-a dedicat din start studiilor istoriografice, în care ne-a lăsat studii și cărți temeinice, unele de referință pentru specialiști. A preferat – cine nu știe? – **muzeografia**, domeniu în care, grație rezultatelor științifice teoretice și practice, deopotrivă de excepție, **Ioan Mancaș** s-a impus ca un nume, transformat degrabă în renume, lucru sesizabil – constatăm cu satisfacție – și acum, **după**, adică **după ce s-a așezat în rândul „oamenilor cari au fost”** ...

Este indiscutabil că îi vom resimți cu dificultate lipsa - familia, în prima ordine, colegii și prietenii, în mod deosebit instituțiile culturale și, mai cu seamă, Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” din Vaslui, pe care le-a păstrorit timp de aproape patru decenii, publicațiile la care a colaborat și pe care le-a îndrumat, îndeosebi „**Acta Moldaviae Meridionalis**” (22 de numere, unele duble, începând cu 1979-1980). Iar pentru noi, care, în general, am beneficiat de statutul de invitați ai amplelor și temeinicelor **Sesiuni științifice anuale** din noiembrie-decembrie ale Muzeului din Vaslui ori ai simpoziunilor anuale consacrate în fiecare sfârșit de august memoriei ilustrului Mareșal **Constantin Prezan**, colegul și prietenul **Ioan Mancaș** se confunda cu însuși **Patronul** prestigioaselor manifestări științifice, și așa ne va rămâne în amintire. Mai ales că el a încurajat cu insistență dezbaterile vii și controversate, iar, în majoritatea cazurilor, s-a preocupat și de valorificarea prin publicare a materialelor tocmai susținute.

... Vor trece ani și ani. Și, netăgăduit, numai Timpul va fi în măsură să constate în ce grad resimțim sau cât de mare e golul lăsat de plecarea colegului și prietenului nostru. Iar, pe moment, ce altceva putem spune în afara tradiționalelor gânduri la despărțire:

Drum bun, Domnule Mancaș! Sit tibi terra levis!

DOMNULUI PROFESOR, CU DRAGOSTE

După o noapte cumplită la „Twin Peaks”, vestita cârciumioară de lângă piața Negreștiului, în urma căreia îmi irosisem veniturile pe jumătate de an, punând la pământ, orchestra, barmani, piețari, prieteni și mușterii rătăciți și fără gologani, spre ziuă, am plecat spre garsonieră, căci, Ioan Mancaș îmi transmisese că, la 6^{oo}, venea autocarul dinspre Vaslui și, cu tot grupul - lăutarii de la Valea Mare, băieții de la cultură și ghizii, Ciucă și Bumbu -, plecam țintă spre Dijon, Franța, la un festival internațional.

Am îngrămădit în două valize cam tot ce aveam prin „garderobă” și, crunt, fără a mă mai culca, după un duș rece și lung, am ieșit în intersecția dintre moară și liceu, cam pe unde mi-am făcut peste ani casa. Era în 1993, vara, ora 5³⁰. Punctual și emoționat, cu sufletul greu din pricina unei neînțelegeri cu prefectul Pascu, om pe care, apoi, l-am apreciat mult, cu capul și mai greu după petrecere, așteptam echipajul din Vaslui, să plec în prima mea călătorie peste hotare - și cea mai grozavă dintre toate - , fără a bănuși că, viața îmi va oferi, după câțiva ani, posibilitatea să merg în Europa, aproape peste tot, în America de Sud și-n Africa.

- Bună dimineața, domnule director! Femeia care mergea spre oraș, văzându-mă priponit între două valize, probabil, se gândise că mă mut în altă parte. Nedumerită și cam imprudentă, dată fiind starea mea, vizibilă și chiar și la acea oră -, femeia insistă. Plecați undeva...!?

- Merg pî-n la Paris, am plusat sec și gutural, cu un glas dogit, ce-o făcu pe tânăra doamnă s-o ia mai grăbită din loc. După câțiva pași iuți, analizând în mintea ei cam pe unde vine Parisul, spre Buhăești ori spre Băcești, femeia îmi mai adresă o întrebare, pregătită, în același timp și s-o ia la fugă.

- Da ce să faceți la Paris...!?

- Am niște treabă... După un astfel de răspuns, nimeni, nici chiar curioasa mahalalei, nu mai poate pune vreo întrebare. Soarele țâșni printre blocurile dărăpănate ale Negreștiului, iar, ca un torent, gospodarii treceau șuvoi-șuvoi cu vitele la cireada, căierii se-ndreptau spre Ipatele, la muncă, trotuarele fiind acum pline de cei care începeau o nouă zi de viață.

Am stat, cât am putut de drept, între valize, mai bine de două ore, căci, mașina cu care trebuia să parcurgem noi jumătate din Europa, se stricase după douăzeci de kilometri, la Vulturești, determinându-mă să cred că, cei din delegația județului, m-au uitat ori m-au abandonat la Negrești. N-a fost așa. În sfârșit, mașinile au ajuns, Mancaș, profesorul și conducătorul delegației a coborât și mi-a explicat ce se întâmplase.

Au coborât și cei din fanfară, treizeci și cinci de lăutari adevărați, anchilozați și rebeșiți de frig. I-am dezmoșit automat, în mod tradițional, cu două-trei sticle de rachiu, așa că, spre disperarea lui Mancaș, care știa că până seara trebuia să străbatem țara și să ne cazăm la Oradea, urmașii lui Măguță, Ene, Gajură și Onceanu, au cântat pentru Negrești, de s-au trezit toate blocurile din jur. În câteva minute, ca la comandă, s-au strâns în jurul nostru peste o sută de oameni, bucuroși să-și înceapă ziua în asemenea mod dumnezeiesc, pe muzică de fanfară.

- Cumetre, drum bun și să te-ntorci sănătos ! Sorin Anei, prieten bun, trudit acum prin Italia, om împlinit, însoțit de nelipsitul și volubilul Mitea, de Cristi Ionescu și Sergiu Păuleț, care or mai fi fost, m-au ajutat cu bagajul și, au căptușit portbagajul cu vin bun, din care aveau să se înfrupte și români, și maghiari, și nemți, dar mai ales francezi.

A început aventura. Șase zile și șase nopți în mașină, locuri superbe, vămi și controale, ținuturi și oameni noi, veselie și bună dispoziție la toți, eu gândindu-mă la prefectul Pascu și chiar la posibilitatea de-a nu mă mai întoarce niciodată în România.

Ne-am întors. Aproape toți ! Și cu marele premiu, și cu trofeul de aur pe care, sub conducerea prietenilor Mancaș, Șerban și Nicolae Bălan, băieții de la Valea Mare l-au adus la Vaslui.

prof. Corneliu BICHINEȚ,
vicepreședinte al Consiliului Județean Vaslui

MAI SĂRAC CU UN PRIETEN...

Când moare un om, cunoscut sau nu, este, desigur, o dramă. Când însă moare un prieten avem a face cu o tragedie greu vindecabilă. Sunt oamenii atât de vii, atât de dăruți vocației lor încât nu poți accepta evidența. Ioan Mancaș, prietenul anilor tineri, de maturitate și chiar de senectute avea vocația prieteniei cu oamenii care comunicau sub semnul încrederii și prețuirii reciproce, al unei forme speciale de devotament situat dincolo de ocazionale interese sau jocuri de culise. Ioan Mancaș avea o formă de directitate care îi pune pe gânduri pe neofiii din spațiul cultural al Moldovei și compensa rezervele față de unii prin prețuirea totală acordată altora.

Am fost, desigur, un privilegiat și-i port recunoștință pentru acest lucru. Era critic mai vituperant decât criticii de profesie și amenda irevocabil impostorii ajunși vremelnice în dregătoriile obscure ale culturii. Părea, permanent, un intratabil justițiabil și cumpăra ușor pe superficiali sau impostori. Cu aceștia din urmă se arăta deloc dispus la orice formă de negociere care i-ar fi putut asigura cine știe ce avantaje. Prețuia adevărul mai presus decât orice altă valoare etică sau materială. A trecut dincolo, fără să se lamenteze, demn și însingurat în propria suferință.

Dintre automatismele verbale la care apela, indiferent de situație, rostea direct și inechivoc: nici o problemă. Abia acum, când Ioan Mancaș a început să nu mai fie, iată că are o problemă cu noi, puștii lui prieteni, ce nu o pot nicicum rezolva. Știa multă carte, îndeosebi în sfera istoriei, a organizat veritabile Congrese la Muzeul de Istorie din Vaslui, a facilitat apariția unor monumentale tomuri și a editat volume ce-i includ pe o seamă, importantă, de academicieni de prin părțile Moldovei.

La începuturile colaborării noastre m-am trezit cu un telefon care mă invita la vernisajul celebrului pe atunci, uitatului de acum, Ion Frunzetti, un improvizator plin de farmec. Drumul de la Piatra Neamț la Vaslui s-a consumat mai dificil decât dacă aș fi călătorit prin deșertul saharian sau la Polul Nord. Am ajuns și, de atunci până astăzi am rămas la evenimentele artiștilor plastici întotdeauna alături, solidari în opinii și nedespărțiți în idei. Am publicat prin stăruința lui câteva cărți, am ținut să-i mulțumesc public, dar a refuzat atât de categoric încât ar fi fost o jignire orice insistență.

În multe împrejurări, în diverse turnee și deplasări în străinătate, am stat alături de fanfara vasluiană, am dormit amândoi sub cerul liber spre a-i proteja pe artiștii suflători în trompetele Ierihonului. Păream, desigur, niște copii bătrâni uitați pe marginea șanțului. Evident că în articolele publicate ulterior și, mai ales, în relatările și jurnalele mele de călătorie povesteam cum Președintele

Republicii Franceze, în compensație, ne primise în vizită la Palatul Elysee, unde ne-a oferit prestigioasa Legiune de Onoare... Este drept că, dincolo de obligațiile imediate, cum ar fi, de pildă, executarea curățeniei în autocar în urma semnelor deloc artistice ale fanfaragiilor, aveam, în compensație, parte de admirația hartiștilor... I-am iertat, deoarece la finalul Festivalului de la Dijon sau din alte părți, conașionalii noștri se situau, invariabil, pe primul loc.

Ioan Mancaș, inimosul niciodată obosit sau bolnav, se entuziasma pe loc de vreo propunere care i se părea deosebită și știai că va fi organizată impecabil. Nu cred și nu știu dacă i s-a întâmplat să rateze ceva. Poate doar acum, când s-a lăsat pentru o clipă doar copleșit de suferință sau de lehamitea generală față de zilele bezmetice de-acum. Viața mea este oricum mai săracă cu un prieten și mai dornică de a se mai prelungi cu câteva fugare secunde spre a-i mai rosti numele și purta de grija neuitării...

criticul de artă **Valentin CIUCĂ**,
Iași

O VIAȚĂ DEDICATĂ CULTURII

Când Gelu Bichineț mi-a telefonat, la jumătate de oră după ce inima lui Ioan Mancaș a încetat să bată, reacția de revoltă împotriva destinului a fost repede acoperită de imaginea inconfundabilă a personalității omului de cultură și a prietenului. Rămânem doar cu aceasta din urmă și de ea trebuie să ne amintim, fiindcă Ioan Mancaș o merită cu prisosință. L-am cunoscut cu ani în urmă prin intermediul lui Teodor Pracsiu. El avea încă de pe atunci alura unui „rebel” constructiv, hotărât în convingeri, informat în ale politicii și în domeniul vast al istoriei și culturii românești, față de care nu avea complexul de superioritate al snobilor de toată mâna din patria noastră. I se va recunoaște, fără îndoială, talentul excepțional de manager cultural, probat, cu asupra de măsură, în toate posturile pe care le-a ocupat de-a lungul anilor, nu după principiul clientelei politice, ci după acela al competenței. El e din stirpea rară a celor care nu pot fi înlocuiți, deși, firește, va trebui ca directoratul Muzeului Județean de Istorie să aibă un succesor. Inițiativele lui, publicațiile patronate, cărțile editate, simpoziioanele și alte activități științifice și culturale purtau „marca Mancaș”.

M-au apropiat de Ioan Mancaș onestitatea lui culturală și morală, vocația prieteniei, capacitatea de a înțelege vicleniile istoriei și moravurile din lumea culturală locală și națională. Era un naționalist luminat, întemeiat în spirit, nu în pasionalitate și radicalism, ca apucături care deservesc tocmai intențiile cele mai generoase. El a făcut multe și pentru reapropierea noastră de Basarabia. M-a invitat deseori să particip la acțiunile culturale pe care le organiza dincolo de Prut. Ioan Mancaș avea puterea convingerii. Prețuia valorile autentice și nu-i cruța pe impostorii care cresc precum ciupercile după ploaie. Eram, de aceea, bucuros să-i dăruiesc cu autograf noile mele apariții editoriale.

Știam că este bolnav, că poartă cu el crucea suferinței, dar a plecat nedrept de repede, lăsând multe fapte neisprăvite. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

prof. dr. **Theodor CODREANU**,
Colegiul Național „Cuza-Vodă” Huși

IN MEMORIAM - IOAN MANCAȘ

A fost un bărbat puternic și un muncitor infatigabil. În tinerețe a făcut rugby, iar acest sport dur i-a dat forță și caracter. Timp de trei decenii și jumătate s-a luptat cu o boală perfidă și până la urmă necruțătoare (diabetul de tip I insulino-dependent), dar a știut să reziste și să-și împlinească menirea. L-am avut sub ochi decenii la rând, am colaborat strâns și fertil, ca doi parteneri loiali, fără sentimentalisme dulcele și fără alinturi calde. Era un om dintr-o bucată. Hărnicia lui a fost - într-un sens superior - proverbială. Niciodată nu l-am auzit lamentându-se de greutăți reale ori imaginare. A fost mâna dreaptă a președinților de la cultură (fără a fi vicepreședinte), iar la faimoasele ediții ale Festivalului Umorului „Constantin Tănase” dinainte de Revoluție devenea omul-cheie, fără a fi liderul oficial. Știa să lucreze în echipă și să execute ceea ce era complicat și anevoios. Eram uimit pe atunci de energia, tenacitatea și puterea de muncă ale acestui om, care putea să dea mii de telefoane într-o lună fierbinte de festival, pentru a garanta, împreună cu alții, reușita acțiunii. Devotamentul lui era pilduitor pentru cei din jur, unii dedați blândeii boeme culturale.

În toată existența lui pământească, IOAN MANCAȘ a iubit și a admirat cu o devoțiune definitivă o mare personalitate a teatrologiei naționale și un prieten inegalabil al vasluienilor, pe Valentin Silvestru, „Domnul Teatru”, cum a fost numit cu o inspirată sintagmă. După dispariția fulgerătoare a Maestrului, survenită în noiembrie 1996, strivit de o teribilă mașină a destinului, i-a păstrat vie memoria, organizând periodic sesiuni de comunicări științifice omagiale ori momente comemorative emoționante, sensibile, de o discretă vibrație. În octombrie 2009, la exact 85 de ani de la nașterea cărturarului polivalent, Muzeul Județean Vaslui a organizat și a găzduit un simpozion național, în prezența lui D. R. Popescu, Ștefan Cazimir, Ion Cocora și a distinsei văduve, doamna Zaița Brândușa Silvestru. Cine a fost acolo nu poate uita calitatea și elevația comunicărilor, fidelitatea memoriei și inefabilul evocărilor unor participanți de primă mână. În imediata vecinătate a Casei de Cultură „Constantin Tănase” din Vaslui a fost dezvelită statuia reputatului om de cultură. Iată un trio pentru veșnicie: Constantin Tănase - Valentin Silvestru - Ioan Mancaș. Îi leagă laolaltă firul nevăzut al devoțiunii artistice, un destin asumat și o existență frântă pe neașteptate prin voința oarbă a sorții.

IOAN MANCAȘ știa să adune în jurul său oameni de valoare și să canalizeze energiile către proiecte viabile. Sesiunile anuale ale Muzeului Județean - **Acta Moldaviae Meridionalis** - au însemnat excepționale sărbători

ale spiritului, care adunau la Vaslui floarea istoriei și arheologiei naționale, pentru a depune mărturie despre un trecut glorios, tragic ori controversat, pentru a reliefa semnificația rădăcinilor și a destinului nostru istoric - lecții implicite și explicite de educație și patriotism. IOAN MANCAȘ era acolo, în mijlocul dezbaterilor, moderator atent, îndatoritor și persuasiv, gazdă primitoare și interlocutor afabil, niciodată plictisit, niciodată obosit.

Câteodată, în glumă, găsea nimerit să spună prietenilor apropiați că ar putea să nu facă nimic la Muzeu și că ar fi suficient doar să vegheze la păstrarea în condiții optime a tezaurului existent. Nu-l lăsa inima să fie funcționarul placid dintr-un călduț „turn de fildeș”. IOAN MANCAȘ trăia în cetate; era activ, dinamic, franc și neostenit. Iniția fără contenire, sisific, expoziții de artă plastică, de numismatică, filatelie, medalistică, de costume și uniforme cazone de odinioară, de carte și manuscrise; facilita lansări de autori și de cărți, organiza simpozioane aniversare și comemorative, invita în spațiul magic al Muzeului scriitori, critici de artă, istorici, memorialiști, biografi, profesori, muzeografi, publiciști. Scotea lumea din monotonia cotidiană și o invita să asculte și să mediteze. Avea o relație specială cu criticul de artă Valentin Ciucă și știu că distinsul intelectual ieșean - care este și un vorbitor excepțional - nu l-a dezamăgit niciodată.

În 35 de ani de muncă în spațiul culturii vasluiene, IOAN MANCAȘ a străbătut fără ostenire satele și orașele județului, a cunoscut oameni, creații și mărturii materiale și spirituale, a fost prezent la evenimente care au marcat istoria recentă a acestor ținuturi, a urmărit atent și a sprijinit evoluția artistică a Teatrului „Victor Ion Popa” din Bârlad și a Muzeului „Vasile Pârvan”, precum și a celui din Huși și a micuțelor, dar ambițioaselor muzee sătești, a vegheat la păstrarea integrității tezaurului nostru istoric, arheologic și etnografic, a elaborat studii științifice (a rămas de referință cartea consacrată academicienilor din județul Vaslui).

IOAN MANCAȘ nu știa ce este odihna, adică dulcea lenevire în stilul nostru balcanico-mioritic. A umblat mult și cu folos prin țară și peste hotare, a iubit oamenii, arta și cultura, istoria, trecutul nostru ancestral și cel de dată mai recentă. Pe când era tânăr avea o memorie de invidiat și putea reproduce cu exactitate date esențiale, nume de personalități, evenimente cruciale, autori și opere.

Omul era onest, activ și îndatoritor. Vorbea în fraze clare, sintetice, expresive și convingătoare. Nu se alinta retoric și probabil că în forul lăuntric disprețuia „floricelile” stilistice false ori gratuite. Se ținea de cuvânt - calitate rară în zilele noastre - și odată plănuită o acțiune, știam că nu va exista retractare, amânare ori renunțare.

După dispariția lui atât de neașteptată și de dureroasă, îi mărturiseam telefonic bunului meu prieten, criticul Theodor Codreanu, că IOAN MANCAȘ n-a ratat niciodată vreo inițiativă culturală pe care a coordonat-o direct. IOAN MANCAȘ nu știa ce este eșecul și nimic nu-l putea opri din a-și duce la capăt proiectele. Moartea l-a smuls dintre noi cu o violență tragică și absurdă. Nu e drept să dispară cei buni!

prof. Teodor PRACSIU,
Colegiul Economic „Anghel Rugină” Vaslui

PROFESORUL ȘI ANIMATORUL CULTURAL ...

Dispariția prematură din viața publică în primăvara acestui an a valorosului profesor și animator cultural, IOAN MANCAȘ, lasă un gol imens în inimile celor care l-au cunoscut. Absolvent al Facultății de Istorie a Universității din Iași, promoția 1974, IOAN MANCAȘ a fost conducător al mai multor instituții de cultură din județul Vaslui. Ca cercetător și muzeograf, s-a supus disciplinei și regulilor „Școlii istorice” din Iași, pe care a reprezentat-o cu cinste. Cei peste 35 de ani de activitate pe tărâmul muzei Clio l-au situat pe o poziție inconfundabilă, pe care și-a clădit-o cu seriozitate, spirit de răspundere și cu inteligență.

Și-a consacrat activitatea, îndeosebi, cercetării din domeniul culturii și istoriei locale. A desfășurat ample investigații științifice ca muzeograf la Muzeul Județean “Ștefan cel Mare” din Vaslui, îndeosebi asupra perioadei moderne și contemporane, cu rezultate remarcabile asupra contribuției vasluienilor la Războiul de Independență din 1877 și la cel de-al al Doilea Război Mondial. IOAN MANCAȘ a fost membru fondator al acestei instituții, fiind un apropiat colaborator al familiei de muzeografi Rica și Constantin Popescu - cea care a întemeiat acest tânăr muzeu județean, cu sprijinul regretatului Iulian Antonescu de la Ministerul Culturii.

IOAN MANCAȘ a scris studii, articole și cărți apărute în publicații din țară și din străinătate. Ca cercetător și publicist, a trebuit să ofere răspunsuri în acord cu adevărul istoric și cu deontologia profesională. Spirit reflexiv, echilibrat, ocolind cu prudență și inteligență capcanele ideologice, prin cercetări de durată, cu migală întreprinse, a oferit răspunsuri care-l onorează și-i cinstesc profesiunea. Această viziune, unitară, neviciată asupra istoriei, înlătură interpretările tendențioase, triumfaliste, punând accentul pe latura practică, pragmatică, în acord cu realitatea românească.

Analist lucid, lipsit de prejudecăți, căutând mereu să descopere, cu inteligență și cu un înalt simț al istoriei, cauzele și implicațiile evenimentelor, valoarea acestora, profesorul IOAN MANCAȘ a prezentat comunicări la Conferințe științifice în țară și a reprezentat județul Vaslui cu diferite formații artistice în străinătate. A fost preocupat de realizarea unor monografii științifice asupra unor personalități de pe meleagurile vasluiene, îndeosebi despre membrii Academiei Române, originari din județele Vaslui și Iași, în colaborare cu istoricul arădean Liviu Mărghitan. A fost membru titular al Diviziei de Istorie și Tehnica Științei din cadrul Academiei Române și a avut o contribuție importantă în organizarea pe aceste meleaguri a Festivalului Umorului “Constantin Tănase”.

Investigațiile lui IOAN MANCAȘ pe diferite teme de artă și de cultură sunt expresia unor substanțiale trăsături ce a caracterizat școala ieșeană: profunzime în reliefarea relațiilor cauzale, sobrietate în expresie, responsabilitatea aprecierilor. Bazat pe analiza lucidă a faptelor istorice, articolele sale oferă răspunsuri echilibrate multor probleme care frământă spiritele timpului nostru.

Istoricul IOAN MANCAȘ a onorat cultura din acest spațiu de civilizație, în funcțiile pe care le-a deținut la Muzeul Județean “Ștefan cel Mare” Vaslui, Inspectoratul pentru Cultură a județului Vaslui, la Întreprinderea Județeană de Cinematografie Vaslui sau în domeniul valorificării tradițiilor locale din județul Vaslui.

Acum când profesorul și istoricul IOAN MANCAȘ a trecut în lumea celor drepți, ne-au rămas amintirile. Dar nu de orice fel, ci pline de bogăție și de semnificații, ca și viața pe care a dus-o și faptele pe care le-a săvârșit! A fost deschizător de drumuri în domeniul artei, istoriei și culturii vasluiene, fiind un excelent organizator. Totodată, a cultivat relații de prietenie cu numeroase personalități ale vieții culturale contemporane, cum ar fi: marele critic de teatru Valentin Silvestru, renumitul istoric Gheorghe Buzatu, celebrul caricaturist Ștefan Popa Popa's, criticul de artă Valentin Ciucă, cunoscutul istoric Ion Agrigoroaiei, criticii literari Theodor Codreanu și Teodor Pracsiu etc.

Pentru noi, profesorul IOAN MANCAȘ, a fost un model de urmat în activitatea muzeală și științifică. Era o personalitate dinamică, plină de inițiativă și care dovedea că posedă informații istorice profunde, fiind dedicat muzeului și valorilor tradiționale locale. Sub conducerea sa, Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui a editat Anuarul „Acta Moldaviae Meridionalis” - publicație de ținută și cu colaboratori de prestigiu. A vernisat numeroase expoziții pe diferite teme culturale în Sala „Arta” a muzeului, modernizată cu sprijinul autorităților locale, dar la inițiativa sa.

A fost un om distins, care a prețuit munca și a știut să aprecieze strădaniile colaboratorilor săi. A avut o contribuție importantă în promovarea spiritualității vasluiene, punându-și amprenta asupra acesteia timp de câteva decenii. Personalitatea sa inconfundabilă va rămâne etern în memoria colegilor, a celor care l-au cunoscut, față de care a manifestat o generozitate deosebită. La capătul acestor rânduri, ne închinăm în fața amintirii sale și spunem ca strămoșii noștri: Sit terra levis.

prof. dr. Nicolae IONESCU,
Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu” Vaslui

DUPĂ 33 DE ANI..

La începutul lui decembrie 1978, după ce trecusem recent printr-o mare tragedie personală și încă mai lucram în învățământ, am primit un telefon prin care eram invitat la Sesiunea științifică a Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” din Vaslui. Puțin derutat, am telefonat la această instituție, în legătură cu natura temei pe care urma să o prezint. Mi-a răspuns cineva care era la curent cu preocupările mele și mi-a lăsat libertatea alegerii ei. Era IOAN MANCAȘ, iar invitația sa a avut cele mai benefice urmări. Susținerea lucrării, discuțiile care au urmat și îmi erau foarte favorabile mie, precum și cunoașterea unor cercetători cu aceleași orientări spirituale au însemnat prima rază de bine și de speranță în starea de marasm în care mă aflam. După puțin timp, pe baza cărții de vizită pe care am prezentat-o, regretatul IOAN MANCAȘ și un alt mare regretat, GHENUȚĂ COMAN, m-au recomandat unui adevărat om de omenie, DUMITRU BRAN - cel care, trecând peste faptul că nu eram membru al PCR, m-a înscris între „culturmicii” județului. Aceasta a însemnat foarte mult pentru mine, iar - printr-o activitate intensă și variată și prin deplasările frecvente în teren - am reușit treptat să-mi depășesc starea depresivă.

De atunci a început și colaborarea noastră, mult mai fructuoasă după 1981, când a venit la Comitetul de Cultură, pe atunci diriguitor a tot ceea ce se întâmpla în județ privitor la acest domeniu. Pe lângă aspectele „oficioase” ale colaborării, mai importante erau întâlnirile „t?te á t?te”, în cadrul cărora stabileam de comun acord unele luări de poziție, considerate necesare. În acest sens, ne întâlneam la birou duminica - în perioadele fără teren - și redactam împreună mici materiale. Totul se rezolva în maximum două ore, mai mergeam o oră în altă parte, pe urmă își vedea fiecare de drumul său. Perioadele fără teren erau, de regulă, în miezul verii, când se considera că țăranii cooperatori sunt la muncile câmpului, deci nu mai avea rost să-i deranjăm și noi cu acțiuni culturale. Iarna, însă, băteam împreună drumurile înzăpezite ale județului, înghețând prin Căminele culturale, croind cărări prin zăpadă, braț la braț.

Ceea ce îl distingea net pe IOAN MANCAȘ între ceilalți inspectori de la Cultură era remarcabilul său spirit organizatoric. Reușea să vadă în perspectivă, la dimensiuni reale, tot ce era posibil să se întâmple în zona noastră de activitate. De aici, evitarea unor derapaje, așa cum adesea erau întâlnite când altcineva își dădea cu părerea, în mod nefericit, dar cu autoritatea funcției. Totodată, era un fel de ambasador în relațiile cu cei de la București, de la ministerul nostru care-și schimba mereu denumirea. Dăruirea sa totală - am putea spune, fără exagerare - pentru organizarea oricărui tip de acțiune culturală a fost bine apreciată și foarte utilă pentru noi ceilalți, nu în aceeași măsură și pentru el. Practic, s-a risipit mereu, deoarece pentru fiecare dintre

manifestările culturale pe care le susțineam, el se implica total, de la problemele de ansamblu până la cele mai mici amănunte.

Până în 1989 și în primii ani de după, manifestările de acest gen cunoșteau o amploare și o frecvență care au devenit deja istorie. Pe cât posibil, IOAN MANCAȘ a căutat să instituie o oarecare continuitate. În 1990, când am trăit cu toții drama dispariției lui ION IANCU LEFTER, el și-a manifestat compasiunea și la modul concret, practic, implicându-se în toate cele legate de părăsirea creștinească a acestei lumi.

Un mare merit al său este apariția cu regularitate a publicației de specialitate - "ACTA MOLDAVIAE MERIDIONALIS" - un adevărat forum al istoricilor preocupați de sudul Moldovei și nu numai. La baza apariției sale au stat de fiecare dată Sesiunile științifice ale Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui. Această instituție și-a păstrat și și-a amplificat statutul apreciat în timp, începând din 1975. Susținerea editorială a lui IOAN MANCAȘ a fost departe de a se mărgini la prestigioasa publicație citată mai sus. Sub egida Muzeului - și implicit a sa - au apărut studii istorice care i-au consacrat pe unii cercetători din județ, dar și volume de literatură, mai ales de versuri.

IOAN MANCAȘ a fost deosebit de atașat de Festivalul Umorului „Constantin Tănase”. Salonul de caricatură - pe care l-a patronat încă de la începuturile sale - și-a câștigat și, mai ales, și-a menținut un prestigiu de neegalat, rămânând o secțiune a Festivalului de o valoare neclintită nici până la ultima ediție. Și aceasta, în pofida unor tendințe de disipare, evidente peste tot în țară, referindu-ne la festivalurile de același profil. Albumele rezultate după Saloanele de caricatură au rămas adevărate jaloane în considerarea umorului transpus plastic.

În vârtejul contemporan al schimbărilor de poziție, al abjurării vechilor concepții și îmbrățișării în ora noi de câteva ori pe zi, IOAN MANCAȘ și-a păstrat încrederea în valorile fundamentale românești și nu s-a entuziasmat niciodată față de gunoaiile culturale din Occident, slăvite de atâția dintre contemporanii noștri din jur. De aici, curajul său de a se declara naționalist, pe când majoritatea, dintr-un jalnic oportunism, se prefac înspăimântați de acest termen. Iar dacă mai aud și de Antonescu - pe care Mancaș îl amintea adeseori - leșină ca fecioarele din secolul al XIX-lea. Nelu Mancaș vorbea adesea de o tripletă, care în Vaslui îmbina cultura și atitudinea națională cu unele note de boemă: el, eu și Ion Mâță. Acesta s-a dus cel dintâi, apoi - atât de recent - IOAN MANCAȘ, următorul este în „stand by”

prof. **Dan RAVARU**, Centrul Județean
pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui

S-A NĂSCUT O LEGENDĂ...

Proverbul ne îndeamnă să rostim despre cei plecați dincolo numai vorbe de bine. Sunt însă și excepții, supunerea la efectul proverbului fiind inutilă. Neștiind vorbe rele, apelăm la adevăr.

O excepție de acest fel, la propriu, este prietenul meu și al nostru Ioan Mancaș. El a așteptat lucid „întâlnirea cu veșnicia”, îmbrăcat într-o superbă „cămașă de iarbă”, cum inspirat și drept zice într-o poezie prietenul său de la Radio Iași, Ion Maftעי - Flavius; și acum călătorește neobosit, la fel cum a făcut și-n viața pământească.

Aici, dincoace adică, a copilărit, a învățat, a fost șef de promoție, s-a ambiționat și a absolvit facultatea care să-i satisfacă sufletul, a ajuns istoric ca să slujească România și pe Români, a predat lecții, a cercetat, a scris (nu mult, dar destul), a avut funcții pe care nu le-a cerut, acceptându-le însă, știind că omul e util când se implică, însă, mai presus de toate, Ioan Mancaș-Neluțu a durat cultura Vasluiului în întregul ei. Nu există simptom de cărturărie spirituală la Vaslui care să nu poarte amprenta minții lui pătrunzătoare, în timp ce nu-i păsa că și alții - mai ales neaveniți - se înfruptau din neuronii săi. A rămas dară neatârnat și neprihănit, nu altfel explicându-se legenda care se asemuiește cu viața-i.

Ioan Mancaș, mai grăbit ca de obicei, s-a dus undeva, într-un loc despre care Biblia spune că lipsesc „durerea, întristarea și suspinarea”, așteptându-ne poate pentru a pregăti un Festival sau un Congres, o editare de Carte academică sau un Anuar. Acolo, fiindcă Aici, cine știe ce se va mai petrece în lipsa amfitrionului! E mai gol județul fără El, fără spiridușul umblând nedomolit și pe care-l aflai unde nu gândeai... .

Acum, că știi că nu mai ești, mi-e greu să-ți zic „la revedere”, dar o fac în speranța că atât cât mi se va îngădui existența pe glodul și colbul pământului voi găsi și ceasurile de răgaz în care să mă gândesc la Tine, căutând în memorie, printre chipuri multe, și pe al lui Ioan Mancaș, Prietenul, Prietenul, Prietenul... .

prof. **Gruia NOVAC**,
Bârlad

PROFESORUL IOAN MANCAȘ, PERSONALITATE CULTURALĂ VASLUIANĂ OMNIPREZENTĂ

La vreo săptămână după săvârșirea din viață, cu totul neașteptată și tragică, în același timp, doctorul Constantin Teodorescu, fie-i odihna ușoară (sfârșind și el câteva luni mai târziu), îmi adresa o invitație afectuoasă trimisă la mai multe persoane apropiate ambianței Fundației culturale care-i poartă numele, ca și Galeriei de artă „N. N. Tonitza” să contribuie cu un material la volumul „In memoriam” consacrat directorului Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui, al doilea în ordine cronologică după regretatul profesor Constantin Popescu, contribuind hotărâtor la punerea temeliei acestei prestigioase instituții de cultură încă de la primii ani la începutul deceniului opt și al cărui aport din partea următorului director, Ioan Mancaș, a fost considerabil.

Aștern cu mare tristețe aceste rânduri, cu atât mai mult cu cât fostul meu elev, cu vocație deosebită pentru sfânta carte din primele clase de gimnaziu la Bârlad, mi-a atras nu numai aprecierea, ci și afecțiunea mea particulară, fapt pentru care m-am și bucurat de evoluția sa ascendentă și fermă, ca și de prietenia sa. Avea, ca ajutor, pe doamna directoare adjunctă Viorica Cristea, o altă elevă a mea cu chemare pentru cultură și moștenirea spirituală conservată, sistematizată și pusă cu generozitate la dispoziția publicului interesat, prin grija permanentă a profesorului Ioan Mancaș.

Omniprezent în direcții și instituții de cultură de evidentă diversitate, profesorul Ioan Mancaș - trecut în neființă la mai puțin de șase decenii - a ocupat funcții de conducere în cea mai mare parte a instituțiilor care aparțineau domeniului cultural în județul Vaslui, până la cea de consilier teritorial șef al Inspectoratului pentru Cultură a județului Vaslui, onorând prin competență și devoțiune perioade apreciabile de timp în funcția de director al Direcției Cinematografice a județului Vaslui, funcția administrativă de viceprimar la Primăria Municipiului Vaslui... .

A fost printre devotații de prim ordin care s-au străduit să-și valorifice la maximum potențialul organizatoric și cunoștințele remarcabile din postura de inspector la Comitetul de Cultură. Cu o generozitate rară, a contribuit la cele mai valoroase manifestări culturale, cu predilecție cea de amploarea Festivalului Umorului „Constantin Tănase” - la edițiile căruia, cele mai multe dintre ele, aportul lui Ioan Mancaș a fost maxim apreciat și experiența sa a fost un model pentru colegii și colaboratorii săi.

Expozițiile de artă plastică în toate orașele județului, la exigențele cele mai austere, nu de puține ori, s-au datorat și contribuției sale remarcabile.

Ioan Mancaș a lăsat ca moștenire tuturor instituțiilor de cultură din județul nostru un model exemplar de competență și devoțiune pe care credem, și dorim să fie așa, va fi urmat cu luare-aminte în cadrul muzeului din județul Vaslui, dar și în celelalte instituții de cultură.

prof. **Mihai LUCA**,
Bârlad

DIRECTORUL IOAN MANCAȘ

Pe directorul IOAN MANCAȘ l-am cunoscut mai întâi din „legendele” studențești. După 1991 (anul în care am fost admis în colectivul de cercetare al Institutului de Arheologie din cadrul Academiei Române - Filiala Iași) mi-l evocau, destul de des, colegii care aveau mai multă experiență (nu-mi place să spun/scriu „mai în vârstă”). În 1996 l-am văzut la o Sesiune de comunicări a Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui, când - între timp răposând - profesorul Alexandru Andronic mi-a propus să preiau Șantierul arheologic „Curțile Domnești” Vaslui. Am refuzat; mărturisesc acum, ca și atunci, că era o „coroană” prea mare pentru capul meu.

Anul 1998 a fost anul în care - în sfârșit! - am avut onoarea de a-l cunoaște în mod direct pe directorul IOAN MANCAȘ. Abilitatea sa, bine armonizată cu cea a profesorului Mircea D. Matei și a bunei colege Tamilia Marin, pe atunci muzeograf la Vaslui, mi-au „impus” (de fapt, m-au convins să accept) acea „coroană” de care vorbeam mai sus. Poate este tardiv să scriu - și prin acest mijloc să aflu mai mulți - că preluarea Șantierului de la „Curțile Domnești” din Vaslui mi-a redat încrederea în puțina mea putere intelectuală ce era atunci pe cale de a se pierde. Și principalul „psiholog” a fost directorul IOAN MANCAȘ. Ne-am și potrivit ca fire; doi oameni emotivi, care disimulau această carență, pe cât se putea, prin „gură-mare”, „păhărel” și alte defecte cu care am fost „gratulați” deopotrivă de mulți colegi și „prieteni”, niciodată în față, bărbătește, așa cum șade bine românului actual.

Ambițiile directorului IOAN MANCAȘ erau mari. Mulți credeau - și presupun că mai cred și astăzi - că asta făcea parte din vanitatea sa. Ca prieten sincer al directorului, prietenie marcată și de momente mai puțin plăcute, dar întotdeauna finalizate și acestea în mod mai mult decât onorabil, îmi permit să afirm că tot ceea ce a făcut a fost pentru oamenii săi, pentru urbea Vasluiului și pentru județ. Dacă pentru mulți, patriotismul a însemnat și înseamnă „gargară”, pentru directorul IOAN MANCAȘ era un lucru sfânt. „Defecțiunea” fiziologică pe care a purtat-o mult timp și care-i impunea un tratament sever (insulina, pentru cunosători...) a condus-o după regulile medicilor, dar și după ale sale, conform specificității organismului, fără a face mare caz de acest lucru; pentru bunul mers al instituției pe care o conducea a mers de câteva ori până la limita extremă (oamenii săi măcar să-și amintească de aceste momente și să nu le pună pe seama altor „stimulente”).

Dacă destinele noastre (cel puțin profesionale) au fost legate cumva, proniile au hotărât și să ne lovească aceeași „dereglare” căruia slujitorii lui Esculap nu i-au găsit acea „cheie” potrivită. Din păcate, zarurile nu au fost aruncate favorabil pentru amândoi; și mă simt vinovat de „scor”.

Sunt dator cu o explicație pentru cele scrise mai sus; am folosit mereu „directorul”. A fost director (aproape) toată viața, și-a dorit să fie la Direcția pentru Protecția Copilului (generic scriu) și la... visul lui de aur... Teatrul „Constantin Tănase” din Vaslui. Sper ca pentru „visul lui de aur” să se găsească suflet, înțelegere și... bani. Și mai avea o „vorbă”: „Băi, Mama mea m-a făcut să fiu Director... așa că la muncă...”.

Să meargă în Pace, nehulit și iertat de cele păcate pământești! Drum bun în Eternitate, Nelule, și să ne vedem „sănătoși” acolo, Sus, unde - cred eu - nu va mai fi posibil să te despați de cei dragi.

cercetător principal **Costică ASĂVOAIE**,
Institutul de Arheologie din cadrul
Academiei Române - Filiala Iași

IOAN MANCAȘ ȘI DREPTUL LA NEUITARE

Din nou o hădă secure, de data aceasta a deșertăciunilor omenești și nu a lui Cronos, a căzut nemiloasă peste un alt cap, aureolat de aurul dăinuirii.

Neiertătoarea secantă a algoritmului biologic a mai spulberat pe 29 martie 2011 o piramidă a muzeografiei contemporane, de apartenență bârlădeană și de întruchipare vasluiană.

Devenit post-mortem „Cetățean de Onoare” al orașului Bârlad, profesorul Ioan Mancaș s-a constituit pentru județul Vaslui, reversul masculin al piscului muzeografic.

Pentru toți cei care l-au cunoscut, moartea lui a părut ca o prăbușire de cortină netrasă de nimeni și „nebisată” de public, în urma căreia a rămas „tăcerea de dincolo”.

În aceeași zi în care se împlineau 6 ani de la trecerea în nemurire a Papei Ioan Paul al II-lea, mulțimi de oameni, din toate categoriile sociale, conduceau pe ultimul drum pe cel care a fost Ioan Mancaș. În acea zi tristă de 2 aprilie s-au întâlnit și privit în față lângă catafalcul cu trupul neînsuflețit al lui oameni de cultură, politicieni, colaboratori, regizori, pictori, poeți, oameni simpli și cei care-i vâneau dărnicia în restaurantele din preajma muzeului. S-au întâlnit „mulțimi” de destine ale căror „traietorie” au fost odinioară „convergente” într-un punct numit cultură și care acum sub „unghiuri diferite de elongație” s-au dispersat „centrifug” în spațiul și timpul acelei zile de 29 martie 2011.

Am avut prilejul să-l cunosc pe Ioan Mancaș și, altfel, nu numai pe directorul Mancaș, ci și pe omul Ioan sau Nelu (pentru cei apropiați), nu pe risipitorul de ironii, ci pe omul înfricoșat de lupta în a supraviețui și sensibil, până la umezire de batiste și voalare de glas pentru o cât de mică problemă a unora dintre cei ce gravitau în jurul său, de la oameni de cultură până la „figurile județului”.

Zămislit de un univers în imensitatea căruia a trebuit să ființeze - **Ioan Mancaș** a știut de acesta, l-a recunoscut, dar și-a dorit din toată ființa sa să amâne de la un răsărit de soare la altul, să-l privească în față și să-i pipăie nesfârșitul... . Din păcate, nu s-a mai putut!

Pentru el, viața a fost vie și contradictorie, ca lumea din jur, cu nevoile cotidiene, cu lupta pentru metabolism și cu evenimentele ei. O împlinire profesională obsedantă l-a urmărit mereu, strecurându-i în fiecare ceas al viețuirii sale o fărâmă de tragism abstract.

În fața pluralismului uman, s-a manifestat, mai mult ca oriunde, ca o lance a vorbelor tăioase și o platoșă vulnerabilă, sub care bătea, cu emoție, o inimă iubitoare.

O critică spontană și succulentă, împletită cu ironie, l-au însoțit până în ultimele sale zile, pe drumurile făcute, ca pe un ritual, într-un județ pe care îl cunoștea, și-l iubea atât de mult.

A prețuit până la pasiune aurul vorbelor domnului Valentin Ciucă, dar și creațiile marilor artiști. Aplauda ca pe o religie cultura, dar era sceptic, prudent și neîndemânat în fața confortului tehnic modern. A fost un Cavaler al gândului „mai altfel spus”, care a trăit o viață întreagă pe meterezele cetății vasluiene, apărându-i cu eroism orânduilele de altădată, dar aruncând și vorbe de neîmpăcare și de duh tuturor „strâmbătășilor” văzute în jur.

Decenii după decenii de la entuziasmul tinereții până la raționalitatea maturității, Ioan Mancaș s-a dăruit cu o pasiune vecină cu împătimirea, slujirii muzeografiei, în general, și a culturii, în special. Așa se explică nu numai sutele de expoziții, ci și conducerea excepțională a Muzeului Județean din Vaslui. Înzestrat cu acest har al conducerii unei mulțimi umane și dinamice, cum sunt creatorii de artă, directorul Mancaș a realizat metamorfoze sociale impresionante, iar acțiunea prezentului se împletea cu „viziunea” realistă asupra viitorului, iar echilibrarea lui azi, cu neprevăzutul lui mâine. O gospodărire complexă, în cadrul căreia concretul cerințelor materiale se rezolva în același timp și cu aceeași eficiență ca și organizarea unor ample manifestări culturale. De aceea pe „agenda de lucru” a directorului Mancaș erau trecute, pe aceeași filă și procurarea de calorifere pentru muzeu și organizarea unor expoziții sau tipărirea unui album, ori realizarea unor afișe și pliante pentru multitudinea de artiști care-i solicitau ajutorul.

Nu se va putea uita niciodată modul deosebit în care a organizat Festivalul Umorului, Hora din bătrâni, Acta Moldaviae Meridionalis. **Ioan Mancaș** rămâne ca un fost străjer de nădejde al culturii vasluiene, un slujitor credincios al Muzeului „Ștefan cel Mare” din Vaslui, un iubitor de tradiții străbune și un om cu o personalitate categorică. O viață, o muncă și un pisc muzeografic, până la înălțimea căruia s-au înșiruit doar 60 de trepte ale viețuirii sale. Trepte care, cu siguranță, au fost placate cu zicerea unui proverb englezesc: „Cine nu a trăit după moarte, nu a trăit deloc”.

pictor **Nelu GRĂDEANU**,
Bârlad

A PLECAT NELU MANCAȘ ?!

L-am cunoscut pe Nelu Mancaș de când locuia la Bârlad. Dacă în tinerețe relațiile noastre erau legate de activitățile sportive și petrecerea timpului liber, acestea s-au extins cu timpul la preocupări legate de cultură și istorie. Aprecia ce se făcea la Giurcani și a sprijinit Cercul de arte plastice „Elanul”, care se afirmase cu rezultate deosebite pe plan național și internațional, găzduind în sala „Arta” a Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” din Vaslui expoziții de artă plastică a micilor artiști. Un sprijin deosebit l-am primit la apariția revistei „Elanul” prin mai multe sponsorizări făcute în perioada anilor 2001-2004. A fost alături de noi la activitățile organizate de Asociația culturală „Academia Rurală Elanul” participând la toate simpoziunile organizate în satele și comunele județului Vaslui, sensibilizând autoritățile locale pentru promovarea culturii tradiționale, a istoriei locale și protejarea siturilor arheologice. A sprijinit munca de cercetare arheologică a zonei, fiind interesat de rezultatele obținute, de publicarea materialelor descoperite, de participările la sesiunile de comunicări științifice organizate în județ și în Moldova. M-a ajutat să îmi expun creațiile plastice și o parte din colecția de arheologie într-o expoziție organizată în sala „Arta” în anul 2008. A sponsorizat cărțile „Antichitățile Elanului” vol. I, 1997 ; „Ghenuță Coman. O viață dedicată arheologiei”, 2003; „Mănăstirea Pârvești”, 2005.

De câte ori venea la Giurcani, se simțea minunat. Dorea să-și cumpere o casă aici, să o aibă la bătrânețe. La ultima vizită din luna februarie a.c. îmi propunea să intensificăm cercetările arheologice din zona Elanului, rugându-mă să ajut muzeul la sondajele arheologice din această vară de la Poșta Elan, Murgeni, Șuletea și Roșiești. Își mai dorea să reediteze *Repertoriul arheologic al județului Vaslui*.

Era de un optimism molipsitor, bun la suflet, dar s-a dus în lumea stelelor să-și sărbătorească vârsta de 60 de ani.

învățător **Marin ROTARU**,
președintele Asociației Culturale „Academia Rurală ELANUL”

IOAN MANCAȘ – PEREGRIN BÂRLĂDEAN PRIN SUFLETELE VASLUIENILOR

Cine nu a apucat să-l cunoască pe bunul nostru director IOAN MANCAȘ are posibilitatea să o facă acum, atât prin intermediul acestor cuvinte de suflet pe care i le adresăm, dar - mai ales - răscolind împreună toate amintirile noastre despre un om care a avut devoțiunea de a fi reazăm al realizării oamenilor în viață. O să observați că acest pasionat iubitor de „humă românească” a scos din uitare valori morale nebănuite la oamenii săi apropiați, a format caractere puternice, iar prin zâmbetul său suav ne-a încheat destinele! Așadar, am avut de-a face cu un pasionat om al credinței intime și cu un om care a știut să-și protejeze apropiații!

Disparația prematură din viața noastră a valorosului animator cultural IOAN MANCAȘ, a lăsat un gol imens în inimile celor care l-am cunoscut, în special al slujitorilor muzei CLIO de la Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” din Vaslui, instituția atât de dragă lui. Cu toții îl vom stima și îi vom păstra vie și nebulită amintirea, fiindu-i recunoscători pentru ceea ce a făcut și face de acolo încă pentru noi! Oriunde am mers și vom mai ajunge în lumea aceasta, vom lua cu noi câte ceva plăcut de la prețiosul OM DE CULTURĂ: iubirea aproapelui, credința strămoșească, înțelepciunea și răbdarea, dorul de casă și de tradiție, ba chiar virtutea de a fi român. A știut dintotdeauna să adulmece frumusețea vieții, deslușindu-i cele mai adânci taine. De aceea, și-a câștigat libertatea de a ne înțelege, de a avea bucurii, responsabilități, învățându-ne să ne descurcăm cu ele.

Din toate acestea, a rămas neuitarea și cinstea de a-i spune de fiecare dată “BUNĂ ZIUA!” și “MULȚUMESC!” acestei complexe ființe. Mereu pelerin prin sufletele vasluiene, „DOMNUL muzeografiei vasluiene” ne-a adus și încă ne mai aduce și acum lumina și căldura inimii sale, învăluindu-ne de fiecare dată cu mângâierea vorbelor sale și cu tandrețea spiritului său. Cu siguranță că noi suntem cei care îi vom arăta că acesta este modul prin care Dumnezeu îl are acum în grijă! A știut dintotdeauna să se apropie de noi, pentru că a simțit că ceea ce făcea era pentru el o dulce și binemeritată descătușare a inimii. Asta l-a făcut să vadă și altfel viața, înțelegând că ceea ce căuta la noi era chiar în interiorul său!

Cu tâmplesle încărunțite de dorința cunoașterii a tot ceea ce este simplu, natural și frumos în lumea aceasta, Domnul Director IOAN MANCAȘ și-a împlinit existența prin imensa sa bogăție sufletească și prin harul de a fi OM, așa încât putem spune că munca sa nu a fost în zadar și, cu siguranță, ea a sădit

un rost în felul nostru de a fi! Înelungatul său drum pe care viața i l-a croit, marcându-ne nouă existența cu importante sale fapte, ne va fi model în tot ceea ce gândim și facem! Dacă la toate aceste merite ale sale, adăugăm și faptul că Domnia Sa a contribuit decisiv la educarea spiritelor noastre, la închegarea unei familii puternice și la bunăstarea acesteia, atunci putem avea imaginea completă a unui destin împlinit pe tărâmul umanității.

IOAN MANCAȘ mai poseda o calitate ce-l făcea unic printre contemporanii săi - era sinteză și anticipație! Avea puterea să străbată cu mintea ceața viitorului. Cea mai mare izbândă a geniului lui a fost această întoarcere a culturii vasluiene cu fața către viitor. IOAN MANCAȘ nu a fost un copac fără rădăcini și nici n-a fost nevoit să-și întindă coroana sub un soare străin ca să rodească, ci a constituit sinteza totală și genială a culturii noastre vasluiene, căci el cunoștea întregul program de preocupări al cărturarilor înaintași și l-a dus cu atâta mândrie chiar și în Europa, înobilându-l cu frumusețea sa spirituală și cu extraordinara sa erudiție. IOAN MANCAȘ reprezenta personalitatea de excepțională complexitate, în stare să refacă în dezvoltarea sa individuală drumul de secole și tipologia intelectuală a unei culturi întregi a județului Vaslui, ducându-le pe culmi. El era, în același timp, erudit cu uluitoare lectură de spirit modern și universal.

În decursul celor peste 35 de ani de muncă în muzeologie a inițiat, desfășurat și a condus activități de cercetare științifică, a format și apoi a completat colecții în număr de peste 20.000 de piese care au intrat în patrimoniul cultural al statului român. Vasluiul îi datorează, alături de familia RICA ȘI CONSTANTIN POPESCU, crearea și organizarea tânărului muzeu din localitate, unde - alături de noul colectiv de specialiști - a pus bazele științifice ale colecțiilor muzeale și ale expoziției permanente. A reușit să ridice instituția la cel mai înalt nivel, organizând Secțiunile Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui și Sesiunea Națională Anuală de Comunicări Științifice „ACTA MOLDAVIAE MERIDIONALIS”, cunoscută în țară și în străinătate și prin editarea Anuarului științific cu același nume. În timp, a inițiat ample cercetări arheologice în zonă, sprijinind deschiderea unor șantiere la Movila Răbăiei, Poienești, Banca și, mai ales, „Curtile Domnești” din Vaslui, îmbogățind astfel informația istorică și sporind considerabil tezaurul colecțiilor muzeale.

IOAN MANCAȘ a reprezentat figura singulară a celui mai cunoscut om de cultură din județul Vaslui din ultimele decenii. El a scris istorie și a compus portrete ale marilor personalități academice ale județului Vaslui, îndreptându-se cu curiozitatea lui creatoare spre tot ceea ce înseamnă știința istorică. Pentru mulți dintre noi, IOAN MANCAȘ era "genius loci" al culturii vasluiene, făptură stranie și pură, de o neînțeleasă rețineră în a persevera în

intuiții. Și-a format cultura dinspre antici către moderni, preluând limba latină drept instrument esențial al expresiei, alături de alte limbi de mare suflu cultural. Cărturar de intensă umanitate, deschis către lume și viață!

IOAN MANCAȘ a absorbit, pe de o parte, înțelepciunea rafinată, diversitatea și policromia de tip oriental, iar pe de alta - cărturăria savantă, cunoștințele enciclopedice și logica raționalistă. Această simbioză l-a format ca pe primul savant integraționist cultural al județului Vaslui, iar moștenirea sa culturală a determinat direcțiile, metodele și conținutul actului autentic spiritual.

Dorind fericire și prosperitate județului, IOAN MANCAȘ aspira să-l facă cunoscut și demn de interesul și atenția oamenilor politici, cercetătorilor, literaților și călătorilor de orice fel. A fost nevoie de implicarea sa directă în reușita Festivalului Umorului „Constantin Tănase” sau a manifestărilor din cadrul „Săptămânei artelor” ori în afirmarea Festivalului internațional de folclor „Hora din străbuni”. Totodată, vasta sa operă scrisă se constituie într-un for științific care valorifică pe deplin moștenirea culturală a județului Vaslui și a neamului din care se trăgea acest mare enciclopedist.

În fine, despre bunul nostru CĂRMUITOR se poate vorbi foarte mult, dar ceea ce contează cu adevărat acum este faptul că ne-a lăsat un prețios tezaur al desăvârșirii culturale, iar noi va trebui să îl apreciem și pe mai departe pentru curajul pe care l-a avut de a nu ne lăsa destinul fiecăruia la marginea lumii, ajutându-ne și recuperându-ne mereu! De aceea, putem să-i admirăm și acum, dincolo, pasiunea și vioiciunea cu care ne-a crescut și ne-a purtat de grijă, simțindu-ne mereu mândri de el și profund datori pentru ceea ce a făcut pentru noi! Ne lipsești, dragă DIRECTORE! Nu te vom uita nicicând!

Așadar, o viață împlinită de om care și-a clădit singur faima și care a intrat deja în binemeritata-i eternitate. Lucid și înveșmântat în purpura glorioaselor sale fapte, Profesorul și Directorul IOAN MANCAȘ va rămâne în memoria noastră cu multă prețuire!

dr. Laurențiu CHIRIAC,
Muzeul Județean “Ștefan cel Mare” Vaslui

ADIO, DOMNULE MANCAȘ!

Plecarea dintre noi a domnului Ioan Mancaș am resimțit-o ca pe un șoc, ceva de neimaginat. În zilele când se afla la spital am avut o convorbire telefonică, despre care nu am gândit niciodată că va fi ultima, presărată cu umorul specific domniei sale, fără a conștientiza gravitatea internării sale, care nu indica în nici un caz un asemenea sfârșit. Moartea sa mi-a fost anunțată telefonic de doamna profesoară Lina Codreanu în timp ce mergeam la clasa a X-a Științe Socio-Umane din cadrul Colegiului „Cuza Vodă” din Huși, pentru a ține ora de istorie. Nu-mi venea să cred!

Primele întâlniri cu domnul Ioan Mancaș s-au desfășurat sub egida regretatei Violeta Veturia Bazarciuc, directoarea Muzeului Municipal din Huși, reputată cercetătoare în domeniul arheologiei, dispărută timpuriu dintre noi, organizatoarea a numeroase manifestări științifice la care participau prestigioși oameni de cultură, slujitorii muzei Clio din Iași sau din județul Vaslui. Refuzul meu de a adera la partidul România Mare, în care deținea o influență la nivel județean, a fost înțeleș de către domnul director Ioan Mancaș.

Colaborarea în plan profesional a fost excelentă. A participat la numeroase simpozioane pe care le-am organizat la Colegiul Național „Cuza Vodă” din Huși, în cadrul cărora a susținut diverse comunicări, a prezentat viața diferitelor personalități vasluiene, dar și cărți cu conținut istoric. Totodată, el nu a neglijat niciodată adresarea invitației de a participa la sesiunile naționale organizate de Muzeul Județean „Ștefan cel Mare”, la care am mers cu drag, dar și de a publica articole științifice în Anuarul Muzeului, anume „Acta Moldaviae Meridionalis”, publicație de care era atât de mândru și de mulțumit.

Excelent organizator al sesiunilor științifice, expozițiilor, urmărea buna desfășurare și pașii fiecărui participant, de a cărui stare de mulțumire depindea și buna sa dispoziție. Hâtru din fire, ne mărturisea aprecierea pentru tinerii cercetători și susținerea pe care le-o acorda, domnia sa păstrându-și pentru sine buna organizare a manifestărilor științifice și tipărirea Anuarului Muzeului. Ioan Mancaș se detașa în mijlocul acestor întâlniri și simpozioane, atât prin prestanța sa, cât și prin substanța și eleganța cuvântului, îmbinate în mod armonios cu modestia sa și atenția pe care o acorda participanților. A avut înțelepciunea de a ști cum să stimuleze și să organizeze pe cei din jur.

Prin biroul său de la Muzeul Județean au trecut numeroși profesori și cercetători remarcabili, pe care i-a fascinat prin bogăția cunoștințelor și interpretarea istorică a faptelor, cât și prin forma elevată a discursului. Și-a

tratat mereu cu respect apropiat și cercetătorii participanți la sesiunile anuale ale Muzeului. În fiecare vedea un prieten și un coleg. De nenumărate ori nu s-a sfiit să le ofere, cu marea sa generozitate, ajutorul său moral sau material în procesul de cercetare care a avut loc atât pe teren, mă refer la cercetările arheologice, cât și în arhive sau în biblioteci.

Împreună cu domnul Ioan Mancaș și colaboratorii săi, am participat la diverse acțiuni culturale organizate în comunele din județul Vaslui. Itinerariile parcurse erau însoțite de discuții cu caracter științific, din care am avut ce învăța: originea și explicația unui toponim, amintiri legate de evoluția evenimentială dintr-un sat pe care îl străbăteam, sugestii și linii de cercetare, toate acestea însoțite de un banc sau o glumă, bine alese. Ioan Mancaș era un povestitor neîntrecut, fiind captivant, chiar și atunci când monopoliza discuția prin monologul său, prin umorul de bun gust și înțelept, hazul de necaz, setea de viață, spiritul activ și energic.

De la înălțimea fotoliului de director a ilustrat istoria neamului său, cu toată forța și bogăția pregătirii și a personalității sale, fiind un slujitor al temerității nedezmințite și un îndrumător a celor tineri.

Unii dintre adversarii săi trec cu vederea cercetările efectuate cu pasiune și acribie de către domnul Ioan Mancaș în marile biblioteci și arhive. Am rămas surprins plăcut când pe foaia de observație a unei condici a Episcopiei Hușilor, aflată la Direcția Arhivelor Naționale Istorice Centrale, redactată cu litere chirilice în prima jumătate a secolului al XIX-lea, am găsit numele domnului Ioan Mancaș pe foaia de observație. Prin explorarea arhivelor și migala documentării, a oferit o mică bază de date pentru cercetătorii istoriei locale. Facem referire la studiul său Participarea și contribuția locuitorilor județului Vaslui la războiul pentru cucerirea independenței de stat a României 1877-1878, publicat în „Acta Moldaviae Meridionalis”, Contribuția vasluienilor la susținerea războiului - publicat în ziarul „Vremea nouă,” din Vaslui, din 22 martie 1977. Ioan Mancaș, caracterizat de un optimism inegalabil, a elaborat discret și solid, fără orgolii zgomotoase, în colaborare, o operă care își așteaptă urmașii. Împreună cu Nicolae Ionescu a publicat lucrarea Vasluienii în războiul de independență 1877-1878 (Editura Sfera, Bârlad, 2007), iar împreună cu Liviu Mărghitan a publicat volumele: Membrii Academiei Române originari din județul Vaslui (Editura MULTIMEDIA INTERNAȚIONAL, Arad, 2006) și Academicienii Iașilor (secolele XIX-XX) (Editura Ramira, Arad, 2008).

Nu făcea paradă de erudiție și nici nu căuta să epateze. Afișa un optimism lucid, pe care reușea să-l transmită aproape miraculos, ca încredere în biruința adevărului. A slujit cultura vasluiană atât în regimul comunist de dinainte de 1989, cât și în cel al democrației „originale” postdecembriste.

Prin plecarea dintre noi a domnului Ioan Mancaș, comunitatea vasluiană a pierdut un om care a slujit-o cu inteligență, talent, erudiție și dăruire neobosită până în ultima clipă. Sfântul Apostol Pavel spune: „*Dacă murim, pentru Domnul murim.*” Dumnezeu Să-l ierte pe Domnul Ioan Mancaș. Fie ca Hristos-Domnul Să-l odihnească în pacea și în lumina Lui cea sfântă.

prof. **Costin CLIT**,
Colegiul Național „Cuza-Vodă” Huși

CONSTELAȚIA CULTURII A MAI PIERDUT O STEA

Motto:

„...e nevoie de șizeci de ani pentru a crea un om, șizeci de ani de sacrificiu și de voință”.

(André Malraux)

Ioan Mancaș ne-a părăsit zâmbind, așa cum și-a trăit întreaga viață, în care și-a clădit nemurirea. Lacrimile ploilor din martie i-au mângâiat sufletul șoptindu-i adio. Afectați de pierderea incredibilă a celui ce a fost până ieri directorul Muzeului Județean „Ștefan cel Mare”, aducem și noi, prin intermediul Revistei de cultură editată de Asociația culturală „Academia Rurală Elanul” din județul Vaslui, un ultim omagiu profesorului Ioan Mancaș, om de cultură și aleasă probitate morală și profesională. Așa poate e lăsat ca Dumnezeu să-i ia dintre noi, mult prea devreme, nedrept și nemilos, pe cei mai buni. A dispărut cel mai mare iubitor de artă și cultură. O inimă bună a încetat să mai bată. Un suflet bun s-a ridicat la cer, colegul și prietenul Nelu Mancaș. A fost un om cum rar întâlnești, cu o personalitate aparte, care a condus instituții de cultură cu profesionalism. Va rămâne în amintirea tuturor celor care l-au cunoscut ca o persoană ce nu va putea fi niciodată ignorată dintr-o eventuală enciclopedie a culturii vasluiene. A plecat dintre noi un om de o rară noblețe sufletească. S-a retras la fel de discret și modest cum a trăit. Identificat cu actul de cultură până la comuniunea completă, dăruit istoriei și artei cu o pasiune admirabilă, Ioan Mancaș se înscrie în traiectoria stelară a celor lăsați pe pământ pentru a ne arăta ceea ce este mai frumos. Regretele pentru pierderea lui sunt cu atât mai greu de exprimat în cuvinte, cu cât golul rămas în urma plecării dintre noi nu va putea fi acoperit vreodată. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Gheorghe și Lidia (Lica) Mancaș, ambii români de religie ortodoxă, locuiau în casa de pe strada Tudor Vladimirescu, în Cartierul Deal, din imediata apropiere a Cimitirului „Eternitatea”, în partea de vest a orașului Bârlad, când a văzut lumina zilei băiețelul căruia prin taina botezului i s-a dat prenumele de Ioan (Nelu), în a douăzecea zi a lunii lui Cuptor, în ziua sărbătoririi principalului sfânt creștin Marele Prooroc Ilie Tezvitianu, spre sfârșitul zodiei Racului, la trei zile de zodia Fecioarei, în primul an al celei de a doua jumătăți a veacului al douăzecilea.

Tatăl, fiind ceferist, era mai mult plecat de acasă. Făcea naveta și răspundea de instalațiile de apă pentru trenuri. În fiecare gară era un castel de

apă și, când oprea trenul, se punea apă în tender ca să poată pleca mai departe. De la începutul educației copilului se ocupase mama acestuia, femeie instruită. Mama sa îi povestea în serile de iarnă basme din zona folclorică a Bârladului. Spre marea surprindere și bucurie a mamei, aceasta a observat că băiețelul avea o memorie deosebită, reținând în mare amănunțime poveștile auzite. Îndeosebi mama sa și-a asumat această grijă suplimentară în creșterea băiatului. Încă din primii ani de viață a avut parte de o educație pe măsură. Ca urmare, primele noțiuni de citire, de scriere și de cunoaștere a celor patru operațiuni elementare de aritmetică și le-a însușit de la mama sa. Micuțul Ioan (Nelu), dotat cu o inteligență dinamică, dublată de o curiozitate scormitoare a fost înscris la Școala elementară nr. 4 (azi Școala cu clasele I-VIII nr. 4 „Tudor Pamfile”), strada Constantin Hamangiu nr. 18, din apropierea Podului Verde. Inteligența nativă a băiatului și-a spus cuvântul: a fost cel mai sărguincios și deștept copil din școală, fiind premiant încă din clasele primare.

Ca elev a fost îndeaproape supravegheat de mama sa, ajutat fiind să acumuleze o multitudine de cunoștințe de nivel superior, încă de pe vremea când frecventa clasele gimnaziale. Mamei sale îi datorează enorm de mult pentru toate câte a realizat în viață. Dintr-un salariu de asistentă medicală, i-a făcut o bibliotecă cum rar se poate întâlni într-o casă de oameni modești. Se luau cărți pe credit și se plăteau la salariu. De la ea a învățat gustul pentru istorie, literatură. A vrut chiar să-l facă muzician. A studiat violoncelul la Școala de Muzică și Arte Plastice din orașul Bârlad. În școala generală a avut ca profesor de istorie, care i-a fost și diriginte, pe domnul Constantin Moisă. A fost profesorul care atunci când le vorbea despre istoria patriei și ajungea la evenimente importante plângea. Toată clasa observa, chiar dacă se abținea. Era un bărbat înalt, cu ținută, era militar, dar se vedea că-i joacă ochii în lacrimi. S-a hotărât atunci, în anii de școală generală, că acesta-i drumul său. În luna iunie 1966 a absolvit clasa a VIII-a B, împreună cu 28 elevi, băieți și fete.

Școala 4 s-a născut din dragoste și entuziasm și a rezistat prin voința și dăruirea multor generații de dascăli, de elevi și părinți și va trebui să reziste dincolo de noi, pentru cei ce au fost, pentru cei ce sunt și pentru cei ce vor veni. Dintre sutele de copii care au învățat în această școală, mulți au îmbogățit patrimoniul cultural al țării, știința, arta, economia, cu lucrări de valoare. Școala face parte din ființa noastră, a făcut parte din sufletul celor care au slujit-o cu patos și devotament, celor care au ars luminând mințile atâtor generații și și-au dăruit din prinosul lor altora, fără a se gândi la răsplată. Școala trebuie să rămână un simbol și o casă părintească unde să ne putem întoarce mereu.

În municipiul Bârlad, care la mijlocul secolului al XX-lea se situa printre centrele urbane importante moldovene în privința nivelului avansat al

școlilor sale, elevul Ioan Mancaș a urmat cursurile Liceului Teoretic „Gheorghe Gheorghiu-Dej”, fost „Complex Școlar”, azi Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”. La începutul anului 1958, printr-o Hotărâre a Consiliului de Miniștri, ansamblul de clădiri construit în orașul Bârlad cu destinația liceu militar sau academie militară a fost transferat de la Ministerul Forțelor Armate la Ministerul Învățământului, care a decis înființarea unui complex școlar, în care să fie instruiți aproape toți elevii din oraș. Baza materială a „Complexului Școlar” a fost considerată, la momentul înființării școlii, cea mai bogată și mai modernă din zona Moldovei. Localul școlii era compus din șapte corpuri de clădire și două corpuri anexă. „Complexul Școlar” beneficiază de sursă de apă independentă de oraș, centrală termică ce deservește întregul nostru sistem de clădiri, sursă de energie electrică de rezervă, ateliere de întreținere. Laboratoarele de fizică, chimie, biologie, cabinetele de istorie, geografie, limbi străine erau dotate cu aparatură și material didactic care acopereau integral partea practică și demonstrativă a programelor de învățământ. Bazei sportive a școlii, compusă inițial din două săli de sport, i s-a adăugat ulterior un teren de sport, în partea de sud a școlii.

Începutul de drum la școala nou înființată a fost făcut de profesori cu o pregătire profesională valoroasă, care au știut să insuflă elevilor dragostea de învățătură și respectul față de școală. Pentru mulți elevi, profesorii au fost adevărate modele de viață: este unul din motivele pentru care mulți absolvenți din primele promoții au îmbrățișat cariera de dascăl, unii numărându-se printre profesorii de astăzi ai școlii bârlădene. În decembrie 1965, a fost numit director cel ce și-a pus amprenta pe toate activitățile și evenimentele petrecute în școală timp de 12 ani. Directoratul profesorului Vasile Dumitrache a fost una dintre cele mai fructuoase perioade din viața liceului. Școala a fost bine administrată (curățenie exemplară, căldură, cantină și internat bine gospodărite). La fel de important era climatul de disciplină liber consimțită a elevilor, dar și a profesorilor, creat prin reglementări interne, dar și prin exemplul personal.

„Complexul Școlar” a fost o adevărată uzină de carte pentru modelat conștiințe. Clădirea părea sobră, măreață, impunătoare ca o Academie. Era Cetatea de învățătură din Dealul Morilor. Liceu cu faimă pentru atmosfera de studiu și de disciplină, bine cunoscute până dincolo de hotarele Moldovei. Clădirea liceului, așezat pe o colină, oarecum izolată de restul orașului, prin arhitectura insolită impunea un respect aparte. Unitate prestigioasă din învățământul bârlădean, reprezintă o oază de lumină și de conduită în care s-au format numeroase generații de elevi. S-au distins personalități ale tuturor domeniilor de activitate în societatea românească. În acest lăcaș de spiritualitate, generații succesive au luat contact cu elemente fundamentale ale civilizației și culturii.

Elevul Mancaș Ioan a avut foarte buni profesori și nu știm dacă a reușit să le mulțumească vreodată cât ar fi vrut. Unii nu mai sunt, alții trăiesc încă. Dirigintele său din liceu, profesorul Alexandru Craus, i-a predat geografia, fiind un om remarcabil. În fiecare vară organiza, timp de o lună, turul României. Călătoreau în vagoane de dormit. În felul acesta, în perioada liceului, a avut ocazia să călătorească prin toate colțurile țării. Fiind copil de ceferist, a călătorit alături de mama sa foarte mult. Se urcau în tren și se plimbau prin toată țara. În afară de călătoriile atât de fascinante ale tinereții sale, a mai avut o satisfacție din acea perioadă, a fost sportiv de performanță. A practicat toate sporturile care se puteau face într-un oraș ca Bârladul: rugby, baschet, handbal.

În clasa a XII-a A, a anului școlar 1969-1970, a avut ca dirigintă pe profesoara de limba latină, doamna Silvia Liescu. Au absolvit atunci toți cei 33 de elevi, dintre care 23 de fete și 10 băieți, fetele având o majoritate de două treimi față de o treime băieți. Ioan (Nelu) era de o inteligență deosebită, dublată de o admirabilă conștiinciozitate, fapt ce a dus la terminarea claselor liceale cu note maxime. Urbea natală îi oferise toate condițiile, de la prima clasă primară și până la obținerea diplomei de bacalaureat.

În toamna anului 1970, în urma examenului de admitere a fost declarat reușit și admis ca student la Facultatea de Istorie-Filosofie, specialitatea istorie, din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași. Edificiul Universității vechi a avut o arhitectură caracteristică secolului al XVIII-lea. A fost reședința domnească a lui Alexandru Calimachi (1795-1799). Refăcut în 1848. A fost sediul universității între anii 1860-1897. În 1860 odată cu transformarea Academiei Mihăilene în Universitate, în această clădire urma să fie instalată universitatea, Biblioteca Națională, muzeul de pictură și imprimeria statului. Devenită neîncăpătoare, în 1891 s-a construit un alt local pentru universitate, vechiul local rămânând facultății de medicină. Din anul 1963 clădirea a adăpostit Filiala Iași a Academiei R.S. România.

Edificiul Universității a fost ridicat între anii 1893-1897 după planurile arhitectului Louis Le Blanc, continuat și dezvoltat în al treilea deceniu al secolului al XX-lea, reprezentată de către Academia Mihăileană. În cadrul Universității au profesat cărturari, savanți care au ridicat renumele Iașului pe culmi înalte: Grigore Cobălcescu, Petru Poni, Petre Bogdan, I. Cantacuzino, A.D. Xenopol, V. Conta, Al. Philippide, Garabet Ibrăileanu, Petre Andrei, D. Pompei, Al. Myller. Perioade însemnate au predat la catedrele universității Mihail Ralea, George Călinescu, Iorgu Iordan ș.a.

„(...) chiar de la întemeierea ei, Universitatea din Iași a simțit nevoia de a se încadra în istorie, de a-și însuși spiritul istoriei pentru a-și aprofunda specificul și a răspunde mai eficient funcțiilor sale” (Gheorghe Platon).

Anterior fundării ca primă instituție superioară în România (26 octombrie 1860) în Țara Moldovei au existat mai multe inițiative domnești, care pot fi considerate revelatoare pentru spiritul creator din acest spațiu românesc: 1563 —înființarea, la Cotnari, a „Școlii Latine” a lui Despot-Vodă; 1640 — înființarea „Colegiului de la mănăstirea Trei Ierarhi” din Iași —inițiativă a domnului Vasile Lupu; 1714 —înființarea „Academiei Domnești” din Iași; 1835 —fondarea de către Mihail Sturdza a „Academiei Mihăilene”, precursora Universității din Iași.

La distanță de 150 de ani, Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași se dovedea a fi o instituție modernă, recunoscută, atât pe plan național, cât, mai ales, pe plan internațional. Cu cei peste 40.000 de studenți și 845 de cadre didactice, universitatea ieșeană deține o carte de vizită impresionantă: 15 facultăți, colaborări cu peste 250 de universități din străinătate, peste 400 de proiecte naționale și internaționale, prin intermediul a 25 de centre de cercetare și de excelență, ale căror rezultate sunt prezentate în aproximativ 240 de articole publicate în reviste de prestigiu.

Membrii celor două catedre —de istoria României și istorie universală —au căutat să-și axeze cercetările pe aspecte majore, contribuind la elucidarea unor probleme legate de istoria economică și social-politică a țării, de istoria Moldovei sau a orașului Iași.

În domeniul istoriei vechi și al arheologiei, colectivul condus de prof. dr. doc. Mircea Petrescu-Dâmbovița a urmărit, prin prospecțiunile și săpăturile arheologice efectuate în Moldova, cunoașterea temeinică a diferitelor etape ale dezvoltării societății omenești, de pe teritoriul României.

Prin cercetările efectuate de conf. Nicolae Gostar, bazate pe texte, inscripții, material arheologic, numismatic și paleografic, s-a ajuns la lămurirea unor probleme importante pentru istoria triburilor dacice și a relațiilor acestora cu orașele grecești de pe litoralul românesc al Mării Negre, precum și a stăpânirii romane de la Dunărea de Jos. Astfel, a adus contribuții valoroase cu privire la relațiile economice ale grecilor cu triburile getice și bastarnice de pe teritoriul Moldovei, cu privire la așezările rurale (vici) din Dobrogea, cultura romană etc. S-a ocupat de caracterul luptei populației autohtone împotriva stăpânirii romane, de istoria dacilor liberi, în special cei așezați în Moldova, de relațiile lor cu celții și de cucerirea romană în partea de sud a Moldovei.

Istoricii care s-au ocupat de epoca feudală au elaborat și publicat numeroase studii de certă valoare. Prof. dr. C. Cihodaru, în fruntea unui colectiv de cercetători de la Institutul de istorie și arheologie, a trecut la studierea și prezentarea sub formă de monografii a vechilor instituții feudale din Moldova. S-au adus și unele contribuții însemnate privind istoria politică, istoria socială și economică (V. Neamțu). Specialiștii în istorie medie

universală au publicat lucrări interesante al căror autor a fost prof. dr. Ilie Grămadă.

Istoricii care s-au ocupat de evenimentele epocii moderne românești sau universale au beneficiat de experiența și îndrumările prof. dr. Dumitru Berlescu, șeful Catedrei de istorie universală. Subliniem, de pildă, activitatea meritorie a conf. dr. Gh. Platon care a întocmit monografiile de ținută. O atenție deosebită s-a acordat vieții politice interne românești din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, legislației agrare, luptei naționale a românilor din Transilvania împotriva regimului dualist austro-ungar (V. Russu), legislației muncitorești elaborată la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea (dr. D. D. Rusu).

Merită a fi relevată activitatea unor cadre didactice pentru elucidarea poziției României în problema strâmtorilor (I. Seftiu), în problema reparațiilor (conf. dr. E. Bold) sau a Dunării (D. Boțescu), în poziția României față de „acordul” de la München (prof. dr. J. Benditer). Astfel, s-a avut în vedere istoriografia română în epoca modernă și rolul ei social-politic (V. Cristian), elemente umaniste în istoriografia română (I. Baltă), domnia lui Mihai Viteazul în istoriografia română până la desăvârșirea unității de stat (I. Toderășcu), literatura referitoare la situația politică internă din anii 1918-1921 (I. Agrigoroaiei). Cadrele didactice de la cele două catedre de istorie au îndeplinit o sarcină de mare importanță, redactând și multiplicând cursuri universitare pentru studenți. Școala istorică ieșeană s-a preocupat de valorificarea critică a istoriografiei românești.

*

Studii: Facultatea de istorie-filosofie, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași, promoția 1974.

Profesia și locul de muncă: profesor, Directorul Muzeului Județean „Ștefan cel Mare”.

Specializări: muzeologie, management cultural cu diplomă de absolvire a Comunității europene, Danemarca, 1994.

Activitatea profesională:

- 1974-1980, muzeograf al Muzeului Județean Vaslui;

- 1980-1988, inspector la Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Vaslui pentru muze, artă și biblioteci;

- 1988-1991, directorul Întreprinderii Cinematografice a județului Vaslui;

- 1991-1997, consilier teritorial șef al Inspectoratului pentru cultură al județului Vaslui;

- 1998-2007, directorul Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui.
- 2007-2008, viceprimar al municipiului Vaslui;
- 2008 —29 martie 2011, directorul Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui.

În perioada menționată a contribuit în mod hotărâtor la înființarea instituției pe care a condus-o până la încetarea din viață, realizarea tematicii expoziției de bază a muzeului județean și muzeului municipal Huși, a coordonat activitatea instituțiilor de care a răspuns organizând manifestări științifice cu caracter permanent, a inițiat și publicat revista „Acta Moldaviae Meridionalis” din 1979, lucrare care astăzi se află la al 30-lea volum și din 1976, organizând cu regularitate direct și indirect sesiunea cu același generic, a mai elaborat și publicat o serie cuprinzătoare de studii și articole. În presa locală și centrală a inserat câteva zeci de contribuții referitoare la viețile și creațiile unor personalități originare din Moldova.

Între realizările speciale cunoscute în județul Vaslui și în țară nominalizăm Festivalul umorului „Constantin Tănase” (organizator principal la peste 12 ediții), Colocviul regizorilor de teatru organizat la Vaslui și Bârlad, manifestările „Fii ai acestor meleaguri”, „Săptămâna artelor” organizată trimestrial timp de un deceniu în municipiul Vaslui, Festivalul internațional de folclor „Hora din străbuni” cu participare masivă la două ediții după 1990.

Un alt element, demn de menționat, este cel al realizării permanente de peste 20 de ani unor expoziții de artă și cu tematică istorică, prin care s-au valorificat cele mai importante evenimente și personalități ale culturii și spiritualității noastre. Enumerarea lor ar însemna prea mult pentru acest spațiu restrâns.

A participat la numeroase sesiuni și colocvii științifice cu tematică istorică și de patrimoniu, studiile și comunicările fiind publicate în revistele de specialitate ale muzeelor din Vaslui, Bârlad, Huși, Bacău, Suceava, Iași și Revista muzeelor din România. La acestea putem adăuga mai multe zeci de articole apărute în presa locală și centrală, cuprinzând în marea lor majoritate din istoria națională, problematici culturale.

În ultima perioadă a publicat în colaborare cu profesorul Liviu Marghitan „Academicienii români născuți în județul Vaslui” și „Academicienii Iașilor” și cu profesor doctor Nicolae Ionescu, „Contribuția județului Vaslui la războiul pentru independența de stat a României”, prima lucrare dedicată celor 140 de ani de la înființarea Academiei Române 1866, a doua, celor 130 de ani de la cucerirea Independenței României.

În perioada 1995-1997 a susținut examenele pentru teza de doctorat „Integrarea culturală a Basarabiei, 1918-1940” la profesorul universitar doctor Ion Agrigoroaie.

În anul 2007 profesorul Ioan Mancaș a fost ales membru titular în Divizia Istoria Științei (Comitetul Român pentru Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii (CRIFST) al Academiei Române).

A fost o prezență activă în viața culturală a județului Vaslui.

Inima cunoscutului istoric și om de cultură Ioan Mancaș a încetat să mai bată, marți, 29 martie 2011, dimineață, la ora 9.30, după o suferință îndelungată. Prieteni, apropiați, colaboratori, cu toții au fost în doliu, într-un moment pentru cultura vasluiană. A murit un mare om și un caracter cum rar găsești pe acest Pământ. Cu o ironie fină, de multe ori greu de înțeles de cei din jur, Mancaș reușea să se adreseze tuturor cunoscuților și prietenilor cu bunătate și înțelepciune. Cultura vasluiană este mai săracă. A fost înmormântat la Vaslui, sâmbătă, la prânz, în orașul în care, timp de 36 de ani, a lucrat și a cunoscut cele mai mari satisfacții profesionale. Prin plecarea sa, Ioan Mancaș lasă în urmă o zestre culturală de excepție, lăsându-și amprenta asupra Muzeului Județean „Ștefan cel Mare”, în care a lucrat încă de la înființare și l-a condus în ultimii 13 ani.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească în pace!

prof. Gheorghe CLAPA,
Bârlad

IOAN MANCAȘ - IN MEMORIAM

Într-o luptă cu viața, deceniile ce au premers și i-au urmat anului 1989 au implicat, după cum se știe, personalitățile timpului, îndeosebi în plan profesional. Tot ceea ce i s-a subordonat acestuia a însemnat - și o spunem cu toată responsabilitatea - un continuu sacrificiu. El a fost trăit, secundă cu secundă, de marile spirite ale țării. Manifestat în diverse planuri, acesta a dat la iveală încă de atunci necesitatea umplerii multor goluri, îndeosebi în cultură.

Iată cum realizăm, cu toată compasiunea, după dispariția acestor oameni, imensa lor putere de a fi transmis și de a fi impus în litera de carte și în viață, multora semenii, acest îndemn de a le arăta - ca un profesor la catedră - ce trebuie și ce nu trebuie de urmat astăzi în viață.

Despre realizări în detaliu și despre importanța omului IOAN MANCAȘ, director al Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” din Vaslui și om de o distinsă cultură se vor scrie și se scriu acum de bună-seamă lucruri importante și care l-au onorat de-a lungul acestor ani.

Privind, însă, câteva titluri ale cărților pe care le-a publicat, ale oamenilor care l-au onorat cu prezența lor și povestindu-și ei, precum celebrul moldovean Sadoveanu, „la umbra unei prisăci” multe despre istoria neamului nostru, noi nu ne putem reprimă sufletește o remarcă argheziană de generație: „Nu-și voi lăsa drept bunuri după moarte/ Decât un nume adunat pe-o carte/...”. Ceea ce - și trebuie să o recunoaștem - ne-a menținut spiritual, ca o Biblie, în toate disputele timpurilor.

prof. **Petruța CHIRIAC** - Bârlad

ESTE TRIST...

Motto:

“ Pe acest rotund al lumii
venim, plecăm grămadă,
Dar nu-i nimeni începutul și sfârșitul să le vadă.
Nimeni nu-ți suflă o vorbă
despre aceasta, nu-ți răspunde
Când venim, venim de unde?
Când plecăm, plecăm spre unde....?”
(Omar Khayyam)

Este trist când realizăm valoarea persoanelor de lângă noi la plecarea lor din această lume pentru lumea cerească a vieții veșnice.

Prin dispariția lui, ceva din strălucirea lumii dispare și ne trebuie timp ca să percepem din nou, în aceeași lumină și în aceleași culori, tot ceea ce ne înconjoară.

Nu am voie să judec de ce s-a întâmplat așa. Regret că nu am fost suficient de atent cu bunul meu prieten, că nu i-am înțeles suferința, că nu m-am bucurat mai mult de prezența lui.

Fiecare prieten care pleacă de lângă noi, ne lasă mai triști, mai săraci, mai singuri. Nu vreau să evoc amintiri despre Ion. Sunt doar ale noastre, nu am voie să le uit. Îmi vor lipsi diminețile în care ne întâlneam, erai mereu grăbit, dar niciodată atât de grăbit încât să uiți de prieteni.

Am pierdut un prieten și un coleg neprețuit un om de valoare greu de înlocuit. E trist că trebuie să-mi spun aceste gânduri acum, mult prea târziu pentru tine! Ai fost un model pentru toți cei care te-au cunoscut. Poți fi mândru Ioane de tot ce ai făcut și ai lăsat în urma ta!

Golul lăsat prin plecarea ta, nu va putea fi niciodată completat. Probabil, acum ne privești de acolo, de sus, zâmbești și știi că odată ne vom întâlni.

Emil RĂȘCANU,
Dana VISU,

Casa de Cultură a Sindicatelor “Constantin Tănase” Vaslui

**IN MEMORIAM IOAN MANCAȘ -
DIRECTORUL MUZEULUI JUDEȚEAN
„ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI**

L-am cunoscut pe domnul director Ioan Mancaș în anul 2005, când am venit la Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui pentru a afla dacă pot deveni angajata acestei instituții pe un post conform studiilor mele, fiind absolventă a Facultății de Istorie - Lb. și literatura engleză, din cadrul Universității „Al. Ioan Cuza”, Iași, promoția 2004.

Acesta a fost momentul, când l-am cunoscut pe domnul Ioan Mancaș. Încă de pe atunci, de la prima vedere, mi-a făcut impresia unui om cu un caracter deosebit, calm, dornic să ajute și să sprijine generația tânără care dorea să se afirme și să se lanseze în domeniul culturii, istoriei și muzeografiei. Spun acest lucru, deoarece muzeul la acea dată era într-un proces de schimb de generații și domnul Ioan Mancaș dorea să-și formeze o nouă echipă de tineri muzeografi cu care să continue opera începută deja în muzeul vasluian.

În urma examenului de angajare susținut în luna martie 2005, începând cu data de 1 aprilie 2005 am devenit angajata Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui, în funcția de muzeograf. Apoi, la inițiativa domnului director Ioan Mancaș, am urmat o perioadă de specializare în domeniul muzeologiei la București și la Bușteni, tocmai pentru a-mi întregi studiile în acest sens.

În cadrul acestui muzeu, am avut ocazia să fiu martoră, alături de ceilalți colegi, la felul cum domnul Ioan Mancaș conducea această instituție de cultură, cu cât devotament organiza diverse acțiuni culturale, expoziții, simpozioane, sesiuni, lansări de carte etc. În acele momente făcea tot posibilul ca totul să fie organizat în cel mai mic detaliu și cu cel mai înalt simț de răspundere.

Îi plăcea să stea de vorbă cu oamenii pe care îi simțea că au suflet bun și care aveau ceva de spus, fie că erau oameni simpli sau oameni învățați.

Se cunoștea din felul cum lucra cu oamenii și din felul cum își realiza activitățile că îi plăcea foarte mult meseria pe care o făcea și că era un organizator prin profesie.

Un exemplu, în acest sens, era felul cum organiza Sesiunea anuală, națională de comunicări științifice „*Acta Moldaviae Meridionalis*” a Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui. Eveniment pentru care făcea pregătiri impresionante, deoarece erau invitați de marcă: profesori universitari, cercetători științifici, istorici, muzeografi, artiști etc., numărul invitațiilor apropiindu-se mai tot timpul de 100 de persoane și totul trebuia să meargă ca la

carte. Aceste pregătiri presupuneau în principal o grijă deosebită, din partea acestuia, în ceea ce privea publicarea în fiecare an a două volume de comunicări științifice ale Anuarului muzeului vasluian „Acta Moldaviae Meridionalis”, de organizarea în bune condiții a sesiunilor de comunicări pe diverse secțiuni și, nu în ultimul rând, grija pe care o purta în ceea ce privea transportul, masa și cazarea invitaților. Într-un cuvânt, depunea eforturi remarcabile pentru ca acțiunea să fie una de succes și toată lumea să fie mulțumită.

În ceea ce mă privește, pe mine, am avut deosebita ocazie să-mi dovedesc mie însămi și nu numai, că pot să-mi demonstrez cunoștințele mele dobândite în timpul anilor de facultate, master și diverse specializări în domeniu, când am avut ocazia să organizez o acțiune comună româno-belgiană, având ca temă marea personalitate a savantului român „Emil Racoviță și participarea acestuia la celebra expediție belgiană în Antarctica, de pe vasul *Belgica* (1897-1899)”.

În acest sens, am primit încurajări și sprijin din partea domnului director Ioan Mancaș, care a fost de la început de acord cu realizarea acestei colaborări.

Până la această dată aș putea spune că pentru mine aceasta este cea mai importantă acțiune pe care am putut-o realiza în cadrul acestui muzeu și acest lucru a putut fi posibil datorită sprijinului celui care a fost directorul Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui - domnul Ioan Mancaș.

Spun acest lucru deoarece am avut posibilitatea să lucrez cu persoane deosebite, începând cu domnul Patrick van den Nieuwenhof – coordonator de patrimoniu în cadrul proiectului *New Belgica* din Belgia, cu domnul Eddy Stuer – directorul Organizației *New Belgica* din Belgia, cu domnul Willy Versluys – președintele Societății *Belgica*, din Belgia. Împreună cu domnul director Ioan Mancaș și cu persoanele menționate mai sus am putut organiza o expoziție extraordinară mixtă, româno-belgiană, care s-a numit: „EMIL RACOVIȚĂ - BELGICA. CONEXIUNEA ROMÂNŌ - BELGIANĂ / EMIL RACOVIȚĂ - BELGICA. THE ROMANIAN - BELGIAN CONNECTION” și un catalog bilingv de 150 de pagini, pentru această expoziție în limba română și engleză. Această expoziție a fost vernisată în ziua de 27 iulie 2010, cu ocazia împlinirii a 130 de ani de relații diplomatice româno-belgiene și a împlinirii a 113 de la plecarea vasului *Belgica* și a echipajului acesteia, în legendara expediție științifică spre Antarctica.

Și mai mult decât atât, această expoziție a fost una inedită, deoarece pentru prima dată în Vaslui a fost prezent ambasadorul Regatului Belgiei în România, Excelența Sa, domnul Leo D’Aes, tocmai pentru a asista la vernisajul expoziției menționate mai sus.

Când am auzit că domnul Ioan Mancaș s-a stins din viață în data de 29 martie 2011, pe moment nu am putut crede, vestea a venit ca un fulger pentru toți colegii din muzeu. Mulți din colegi și acum mai au senzația că domnul director Ioan Mancaș trebuie să vină de undeva, dintr-o delegație sau de la o altă acțiune culturală. Însă acest lucru nu mai este posibil, a plecat din viață foarte devreme, la o vârstă când mai putea face multe pentru muzeul vasluian, de care era atașat atât de mult.

În semn de omagiu, domnul Patrick Van den Nieuwenhof, a trimis pe data de 30 martie 2011, pe adresa de e-mail a Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” din Vaslui, un document în memoria domnului Ioan Mancaș, din partea celor două organizații din Belgia: Organizația *New Belgica* și Societatea *Belgica*. Acest document cuprinde fotografia de la momentul deschiderii expoziției româno-belgiană, de pe 27 iulie 2010, însoțită de câteva versuri în limba engleză compuse de domnul Patrick și pe care eu le-am tradus în limba română.

Această fotografie îl surprinde pe domnul Ioan Mancaș, în centru, încadrat la stânga de domnul Leo D’Aes, Ambasadorul Regatului Belgiei în România, la dreapta de mine - Oana Rusu, primul, din stânga în această fotografie, fiind domnul Patrick Van den Nieuwenhof, al patrulea, domnul Eddy Stuer și al doilea din partea dreaptă, domnul Willy Versluys și, bineînțeles, o parte din membrii delegației belgiene.

Atașez mai jos documentul din data de 30 martie 2011.

Închei aceste cuvinte prin a spune că domnul Ioan Mancaș va rămâne în memorie ca un model de profesionalism și tenacitate, un om care aprecia adevărul și oamenii adevărați.

prof. muzeograf **Oana RUSU**,
Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui

*The other side seemed so far
 Too far to look at
 But the flow was too strong
 Too strong to endure the truth
 A little step in a turbulent sea
 Too turbulent, the waves
 You got overwhelmed
 The waves took you away
 Your last expedition came too early*

*Cealaltă lume părea așa de departe
 Prea departe ca să o poți privi
 Dar curentul a fost prea puternic
 Prea puternic ca să suporte adevărul
 Un pas mic într-o mare furtunoasă
 Prea furtunoasă, valurile
 Te-au copleșit
 Valurile te-au luat
 Ultima ta expediție a venit prea devreme*

On behalf of the New Belgica and the Belgica Society (Belgium)
 Din partea New Belgica (Noua Belgica) și a Societății Belgica (Belgia),

**Patrick Van den Nieuwenhof
 Eddy Stuer
 Willy Versluys
 Helge Seifert
 Jef Van Hoof
 Hilde Biermans
 Jef Hostyn
 Jan De Bruyn
 Robert Coelus
 Paul Spruytte**

30 martie 2010

IN MEMORIAM - IOAN MANCAȘ

Pentru prima dată, Ioan Mancaș nu va fi sarcastic, astăzi, de ziua lui. Nu va mai poza în omul sever care voia să pară. Nu va mai trece prin locurile care îl așteaptă în zadar, nu vai mai ajunge la oamenii care i-au fost dragi. Fizic, nu va putea, pentru că în realitate se poate orice! Eu, oricum, nu vreau astăzi să stârnesc polemici. Mi-e dor de profesorul Ioan Mancaș, ca de cele mai pure vise ale mele.

De multe ori, prin el mi le-am împlinit și îmi lipsește tare mult. Dacă ar fi trăit, multe ar fi vrut să ne dăruiască multora dintre noi. Am aflat, de-abia acum, târziu, că iubea ploaia și că purta cu el mult mai mult romantism și sensibilitate decât am intuit eu. Acum știu mai mult ca niciodată că toate spectacolele lui în fața noastră erau evidente reprize de luptă cu răul și urâțul de care tot voia să fugă. Se apăra, atacând cu cohorte de vorbe ce păreau sulițe, însă, în realitate, el arunca în noi cu o mare de flori.

Dincolo de aparentele reproșuri se ascundea omul care de-abia supraviețuia cenușiului pe care îl vedea în jur. Fugea de el, scoțând spada cuvintelor! Ioan Mancaș iubea mai mult decât orice spectacolul, în toate formele în care există el pe pământ și merită să-i spun astăzi că el mi-a dăruit una din cele mai frumoase prietenii. Asta înseamnă că îi sunt datoare să îi apăr memoria întreaga mea viață. Ne-a unit același ideal, iar patima cu care iubea artiștii și, de ce nu, oamenii, îmi va fi model mereu.

Mi-e dor de dumneavoastră, ca de zilele acelea frumoase de festival, pe care le-aduceați la Vaslui. Pentru mine, nu va mai fi faimos Vasluiul niciodată, ca atunci, domnule Mancaș, și tare îmi lipșiți!

Mihaela MANU,
Vaslui

**ACȚIUNI CULTURALE ȘI PUBLICAȚII
REALIZATE LA MUZEUL
JUDEȚEAN „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI**

2011

- 12 ianuarie, expoziție Georgel Pascu - "Sonete eminesciene", Bârlad
- 15 ianuarie, colocviu științific "Ziua Națională a Culturii"
- 4 februarie, expoziție de pictură "Ion Grigore"
- 18 martie, manifestare culturală "Alexandru Cuza – ctitorul României moderne"
- 23 martie, expoziție "Valori de patrimoniu recuperate"
- 24 martie, manifestare culturală "Primăvara Revoluției pașoptiste din Țările Române"
- 25 martie, manifestare culturală "Ziua Mondială a Teatrului. Evocare Valentin Silvestru"
- 28 martie, manifestare culturală "Unirea Basarabiei cu România – 27 martie 1918"

2010

- 15 ianuarie, expoziție "Permanente cultural - istorice"
- 23 ianuarie, pictura-grafica-gravura "Petru Petrescu", Bârlad
- 8 februarie, manifestare culturală "Nicolae Balan - 75"
- 17 februarie, manifestare artistica "Intre prieteni"
- 26 februarie, expoziție de pictura "Martisoare picturale" Nelu Gradeanu
- 23 martie, expoziție de arta plastica "Salon de primavara"
- 5 mai, manifestare științifică "9 mai - Ziua Independentei, Ziua Victoriei, Ziua Europei"
- 10 mai, colocviu științific "Semnificatia istorica a zilelor de 8, 9 si 10 mai"
- 18 mai, colocviu științific "Ziua Internationala a muzeelor"
- 18 mai, expoziție de arta plastica "Fascinatia culorii"
- 23 mai, simpozion "Istorie si spiritualitate la Rosiesti", Rosiesti
- 1 iunie, expoziție de arta plastica "Retrospectiv A"

- 11 iunie, expoziție de pictura "Petru Petrescu"
- 27 iunie, simpozion "De la Nistru la Carpati", Vetrisoaia
- 27 iulie, proiect cultural "Emil Racovita - Belgica.Conexiunea romano - belgiana"
- 27 august, proiect cultural "Onor la maresal"
- 7 octombrie, expoziție de caricatura "Gabriel Bratu"
- 7 octombrie, expoziție de caricatura "Ștefan Popa Popa's"
- 7 octombrie, expoziție de caricatura "Salonul international de caricatura"
- 8 octombrie, expoziție "Retrospectiva Saloanelor de grafica satirica"
- 8 octombrie, expoziție de grafica satirica "Nicolae Viziteu - 65"
- 29 octombrie, proiect "In memoriam Doina si Ion Aldea Teodorovici"
- 19-20 noiembrie, Sesiunea nationala de comunicari științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”
- 19 noiembrie, expoziție de arheologie "35 de ani de arheologie vasluiana"
- 19 noiembrie, expoziție "Destine - miscarea anticomunista din judetul Vaslui (1944 - 1959)"
- 25 noiembrie, simpozion "De la arta teatrului la arta culinara", Barlad

2009

-
- 15 ianuarie, expoziție "Anotimpuri eminesciene"
- 21 ianuarie, simpozion științific "Al. I. Cuza si epoca Unirii", Husi
- 15 februarie, expoziție de pictura "Bijuterii florale" Nelu Grădeanu, Tecuci
- 17 martie, colocviu științific "150 - Unirea Principatelor"
- 7 aprilie, expoziție de arta plastică "Aventura unei linii prin culoare"
- 16 aprilie, expoziție de artă sacră "Arta religioasă - tradiție și continuitate"
- 23 aprilie, simpozion științific "Vutcanii - străveche vatră de cultură și civilizație", Vutcani
- 23 aprilie, expoziție de pictura "Florile recunostintei" Nelu Grădeanu, Barlad

- 7 mai, simpozion științific "9 mai - de la Independenta Romaniei la Ziua Europei"
- 8 mai, colocviu științific "9 mai - Ziua Independentei, Ziua Victoriei, Ziua Europei"
- 26 mai, expoziție de pictura "Culoare si sentiment" Nelu Gradeanu
- 2 iunie, expoziție de fotografie "Hong Kong - un oras fascinant"
- 15 iunie, manifestare culturală "Ruga lui Eminescu"
- 10 iulie, expoziție de arheologie "Scrierea dunareana in lumina descoperirilor de la Turdas si Tartaria"
- 11 iulie, simpozion "Istorie si spiritualitate la Fruntiseni"
- 13 iulie, lansare de carte "Bratele cerului" Marina Costea
- 6 august, expoziție de pictura "Imago mundi" Doina Leahu
- 27 august, proiect cultural "Onor la maresal"
- 19 septembrie, simpozion "Zilele europene ale patrimoniului"
- 23 septembrie, expoziție zoo "Exotic Land"
- 10 octombrie, expoziție de pictura "Puritate picturala" Nelu Gradeanu
- 20 octombrie, expoziție "Valentin Silvestru"
- 26 octombrie, expoziție "Instantanee tehnice"
- 5 noiembrie, expoziție de fotografie "Forme, culori, trairi" Ștefan Andronache
- 19 noiembrie, expoziție de etnografie "In memoriam Constantin Popescu"
- 19-20 noiembrie, Sesiunea nationala de comunicari științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”
- 28 noiembrie, expoziție de fotografii "George Ilascu - 70"
- 2 decembrie, expoziție de pictura "Puritate picturala" Nelu Gradeanu
- 3 decembrie, manifestare culturală "1 Decembrie in istoria locala"
- 9 decembrie, manifestare culturală "Istorie si civilizatie locala"
- 22 decembrie, pictura-grafica-gravura "Petru Petrescu"

2008

- 24 ianuarie, simpozion "Unirea-n cuget si simtiri"
- 15 ianuarie, manifestare cultural-artistica "Eminescu-mi"

- 14 februarie, expoziție de pictura "Penelul si paleta" Mihai Cotovanu
- 6 martie, expoziție de arta plastica "Imprimavarare" Dionisie Gradu, Eugen Iftene
- 18 martie, lansare de carte "Educatie si politica" Andrei Huiban
- 20 martie, expoziție de arheologie "Comorile tracilor"
- 25 martie, colocviu științific "1848 - 2008 Revolutia romana"
- 17 aprilie, expoziție de arta plastica "Lumea lui B'arg"
- 20 aprilie, expoziție de pictura "Florile recunostintei" Nelu Gradeanu
- 9 mai, activitate culturală "Europa prin ochii copiilor"
- 18 mai, manifestare "Istorie si traditie"
- 19 mai, expoziție de pictura, "Barladul - trecut si prezent"
- 5 iunie, "Cinste eroilor neamului"
- 12 iunie, expoziție de arta plastica "Ritmuri plastice"
- 29 iunie, simpozion "Romania moderna si Alexandru Ioan Cuza"
- 3 iulie, expoziție de grafica "In memoriam Marcel Chirnoaga"
- 18 iulie, expoziție "Destine de martiri"
- 1 august, expoziție de fotografie "Arata-ne tara ta!"
- 15 august, expoziție "Viata cotidiana in Vaslui de la Mica la Marea Unire"
- 16 august, expoziție "Onor la Maresal - Constantin Prezan"
- 6 septembrie, simpozion "Dimitrie Cantemir - savant de renume european"
- 21 septembrie, expoziție de pictura "Icoanele naturii" Nelu Gradeanu
- 26 septembrie, "Patrimoniul cultural vasluian de ieri si de astazi"
- 17 octombrie, "Martori evrei ai unui secol românesc"
- 1 noiembrie, grafica satirica, "Flori de catus" Nicolae Viziteu
- 6 noiembrie, expoziție de pictura "Culoare si sentiment" Nelu Gradeanu
- 18 decembrie, expoziție de pictura "Culoare si sentiment" Nelu Gradeanu, Barlad
- 20 decembrie, lansare de carte "Monumenete religioase medievale din zona Barladului", autor dr. Laurentiu Chiriac, Barlad
- 23 decembrie, "Maramures mostenire culturală UNESCO"

2007

- ianuarie, "Centenar Ioan Popescu Negreni", Vaslui, Barlad
- 1 februarie, expoziție de arta plastica "Pictura - Mihai Carstea, sculptura - Doru Dragusin"
- 5 aprilie, expoziție de pictura "Flori de primavara"
- 6 - 31 martie, proiectul cultural "Franta, prietena mea..."
- 4 aprilie, "Ornamente populare traditionale din zona colinara a Podisului Moldovenesc", Tecuci
- 22 aprilie, Manastirea Bujoreni - Magarul
- 4 mai, expoziție "Bijuterii - podoabe si accesorii"
- 9 mai, "9 mai in istorie"
- 17 mai, "Onor eroilor neamului"
- 25 mai, "Evocare - episcopul Grigorie Leu, Barlad
- 25 mai, "Literatura vasluiana astazi"
- 9 iunie, simpozion "Spatiu de cultura si civilizatie Horincea - Elan - Prut", Murgeni, Sarateni
- 15 iunie, "Universul melancoliei" Adina Berneaga
- 25 iunie, "Interferente artistice romano - franceze. Desenul - patriarhul artelor plastice"
- 25 iulie, expoziție de fotografie "Portretele Pamantului", Mihai Potarniche
- 14 august, expoziție de arta sacra
- 30 august - 1 septembrie, proiectul cultural "Onor la maresal"
- 4 septembrie, lansare de carte "Vertebrele timpului" si "Fereastră de dragoste alba", autor Marina Costea
- 24 septembrie, "Patrimoniul cultural vasluian si Europa"
- 26 septembrie, In memoriam Valeriu Penisoara", Duda Epureni
- 9 octombrie, "Holocaust - imagine si constiinta istorica"
- 12 octombrie, expoziție "Valentin Silvestru si umorul"
- 8 noiembrie, grafica satirica "Flori de cactus" - Nicolae Vizitau
- 22-23 noiembrie, a XXX-a Sesiunea nationala de comunicari științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”
- 22 noiembrie, expoziție de arta plastica „Sacru si profan”

2006

- 26-27 august, proiectul cultural „Onor la Mareșal”, Vaslui - Dumesti

- 26 august, expoziția de machete „Aripi romanesti”
- 28 iulie, caricatura poloneza contemporana „Noua generatie si cei trei maestri”
- Iulie – august, expoziția de arta plastica – „Dionisie Gradu”, Galeriile „N. N. Tonitza”, Barlad
- 15 iunie, expoziție de arta plastica „Diafania 9” – Tamina
- 13 iulie, lansare de carte – „Delirul de iubire”, Marina Costea
- Iunie – iulie, expoziția de arta plastica „Anghel-Vasile Simiuc” si lansarea de carte „Aproape sau cat mai departe”, Romeo Sandulescu
- 1 iunie, „Ziua Eroilor – Ziua Inaltarii Domnului”
- 18 mai, manifestarea „Balul Muzeului Judetean Ștefan cel Mare - Vaslui”
- 18 mai, expoziția de arta plstica „Geometrii afective” – Costin Neamtu
- 9 mai, „Ziua Europei – Ziua Victoriei nationale – Independenta de stat a Romaniei”
- 27 aprilie, expoziția „Egipt – pamant etern”
- 13 aprilie, lansare de carte – „Miscari religioase orientale”, conf. dr. Nicu Gavriluta
- 28 martie – aprilie, expoziția simpozionului științific „Autohtoni si migratori la Est de Carpati – sec. IV - XI”
- 27 martie, „Zilele Artelor” – teatru si poezie
- 3 martie, expoziția de arta digitala – „Fractaleme” – Viorel Guliciuc
- 16 februarie, expoziția de arta plastica „AtelierA” – pictura / grafica / sculptura
- Ianuarie, proiect cultural „Onor la Maresal”, Zorleni
- 15 ianuarie, expoziția „Eminescu in secolul XXI” si lansare de carte „Luceafărul eminescian – fragmente pentru o tehnologie a relecturii” Marian Costandache

2005

- Noiembrie – decembrie, expoziția Muzeul „Figurilor de ceara” din Sankt Petersburg
- 24-25 noiembrie, a XXVIII-a Sesiunea nationala de comunicari științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”
- 24 noiembrie, expoziția „Maresalul Prezan la Vaslui si Schineta” si lansarea de carte „Constantin Prezan Maresal al Romaniei”, Viorica Zgutta

- 24 noiembrie, retrospectiva „Popa’s 50” – Popa Popas
- 8 noiembrie, manifestarea „Rafaila traditie si viitor”
- 7 noiembrie, proiect cultural „Onor la Maresal”, sediul UNESCO, Bucuresti
- 28 septembrie, expoziția comemorativa „Comunitatea evreiasca din judetul Vaslui”
- 28 septembrie, „Sesiunea de informare privind proiectele culturale europene”, „Cultura 2000”
- 27 septembrie, expoziția de pictura „Corneliu Vasilescu”, galeriile „Simeza”, Bucuresti
- 25 septembrie, spectacol comemorativ „Valeriu Penisoara”, com. Duda – Epureni
- 14 septembrie, expoziția de pictura „Angela Tomaselli”, galeriile de arta „N.N. Tonitza” Barlad
- 16 septembrie, expoziția „Apa – sensul duratei” cu prilejul zilelor europene ale patrimoniului
- 26-27 august, proiect cultural „Onor la Maresal”, Vaslui – Dumesti - Schinetea
- 26 august, expoziția de fotografie „Strainul apropiat” – Stephen Drube, Germania
- 19 august, expoziția „A fost odata... un arbitru roman – Nicolae Rainea”
- 15 august, spectacol comemorativ „Valeriu Peniosoara” comuna Duda – Epureni
- 29 iulie, expoziție de grafica satirica si lansarea volumului „Black & White” – Nicolae Viziteu
- 15 iunie, expoziția de arta plastica „Laviuri eminesciene – Ferestre ipotestene” – Valerian Topa
- 9 iulie, manifestarile „Eroi au fost – Eroi sunt inca”
- 5 iulie, expoziția „Instrumente de scris”
- Iunie, manifestarile „D'Art populaire et Peinture na?ve” – Costica Onuta si Oana Mihaela Ursachi, Paris
- 21 mai, expoziția si lansare albumului „Corneliu Vasilescu”, galeriile de arta „N.N. Tonitza”, Barlad
- 5 mai, expoziția de pictura „Angela Tomaselli”
- 22 aprilie, expoziția de arta plastica „Armonii de primavara” – Colectia „Dr. Constantin Teodorescu”

- Martie, expoziția de pictura „Gestica mainilor Parintelui Galeriu, in predica” – Nelu Gradeanu, Fundatia Culturală „Dr. Constantin Teodorescu”, Barlad
- 23 martie, expoziția de grafica „Motive romanesti in afisul polonez”
- 8 februarie, expoziția aniversara „Nicolae Balan”
- 27 ianuarie, expoziția „Tonomatul cu amintiri”
- 10 ianuarie, expoziția „Ctitorii Ștefaniene 1475 – 2005 Podul Inalt Vaslui”

2004

- 22 decembrie, expoziția de etnografie „Arta populara traditie si inovatie”
- 1 decembrie, deschiderea celei de a XXVII-a Sesiune nationala de comunicari științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”
- 1 decembrie, expoziția de pictura „Gestica mainilor Parintelui Galeriu, in predica” – Nelu Gradeanu
- 30 octombrie, expoziția de pictura si lansarea albumului „Corneliu Vasilescu”, galeriile „N.N. Tonitza”, Barlad
- 14 octombrie, simpozionul științific „Muntenii de jos – traditie si continuitate”, Muntenii de Jos
- 8 octombrie, prezentarea si lansarea lucrarii „Pluralismul ontologic”, Petre Iacob
- septembrie – octombrie, Salon de arta fotografica si caricatura cu prilejul Festivalului Umorului
- 26-27 august, colocviu științific „In memoriam – Maresalii Romaniei”, Vaslui - Schineta
- 8 august, expoziția de grafica digitala „Xone Design”, galeriile „N.N. Tonitza”, Barlad
- 31 iulie, expoziția „Sportul romanesc de la generalul Virgil Badulescu la Andreea Raducan”
- 14 iulie, expoziția de grafica digitala „Xone Design”
- 2 iulie, manifestarea „Ștefan cel Mare si Sfânt – 500”, Odorheiu Secuiesc
- 8 iunie, expoziția de arta plastica si lansarea albumului „Petru Hartopeanu”
- 28-29 iunie, „Desfasurarea cercurilor profesionale ale lucratorilor cu studii medii”, Arhivele Nationale – Directia judeteană Vaslui

- 29 mai, simpozion „Ștefan cel Mare și Sfânt – 500”, Giurcani, Academia rurală „Elanul”
- 18 mai, expoziția națională de numismatică „Ștefan cel Mare – 500”
- 18-19 mai, a XXVI-a Sesiunea națională de comunicări științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”
- 18-19 mai, sedința de comunicări „Centre urbane în timpul lui Ștefan cel Mare”
- 20 aprilie, simpozionul „Acte vutcanene la o aniversare”, comuna Vutcani
- 6 aprilie, expoziția de artă plastică „Grupul fără nume”
- 2 aprilie, expoziția de artă plastică „Atelier – I” a elevilor Liceului „Alexandru Vlahuță” din Barlad
- Februarie, expoziția „Ștefan cel Mare și Sfânt – 500”, galeriile „N.N. Tonitza”, Barlad
- 30 ianuarie, simpozionul „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Școala cu clasele I - VIII „Vasile Alecsandri”, Vaslui
- 17 ianuarie, manifestarea „Ghenuta Coman”, Murgeni
- 10 ianuarie, expoziția și lansarea catalogului „Ștefan cel Mare și Sfânt - 500”

2003

- 12-19 decembrie, expoziția cu vânzare „Exposilva 2003”
- 4-5 decembrie, a XXV-a Sesiune națională de comunicări științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”
- 4 decembrie, reprezentarea „Orestiomânia”, Teatrul „V.I.Popa”, Barlad
- 24 octombrie, expoziția de artă plastică „Rudolf Schweitzer-Cumpana”
- 17 septembrie, expoziția „Școala vasluienă 1842 – 2003”
- 30 august, simpozionul „Cultură și civilizație pe Valea Elanului”, Giurcani
- 15 august, proiectul cultural „În memoriam – Maresal Constantin Prezan”
- August, expoziția de sculptură „Mihai Onofrei”
- Iulie – august, expoziția de pictură „Octavian Visan”
- 2 iulie, deschiderea miniexpoziției „Regimentul VII Rahova 25 Vaslui”

- 28 iunie, expoziția „Autografe celebre din colectia Corneliu Vadim Tudor”
- 6 iunie, expoziția de arta plastica „3 Grup” si lansarea volumelor „Metafizica uitarii” - Ion Enache; „Apocalipsa dupa Cosovo” – Catalin al Doamnei
- 21 mai, redeschiderea Sectiei de arta romaneasca contemporana – „Colectia dr. Constantin Teodorescu”
- 20 aprilie, expoziția personala „Sandel Arsene”, Casa de Cultura a Sindicatelor „Constantin Tanase”, Vaslui
- 20 aprilie, expoziția „Obiecte de cult din colectia preotului Florin Tuscanu”
- 3 aprilie, expoziția „Arnold Landen pictor si papusar”
- 20 februarie, expoziția de grafica „Motive spaniole in afisul polonez”
- 24 ianuarie, colocviu științific „Unirea natiunea a facut-o”
- 24 ianuarie, expoziția foto-documentara „Carol Pop de Szathmary martor al epocii”

2002

- Noiembrie, expoziția de pictura „Portret de pictor – Liviu Suhar”
- Octombrie, expoziția de grafica „Lucrari din colectia Scolii nr.8 – Alexandra Nechita”
- 12 octombrie, simpozionul „Din istoricul Vaii Elanului”, Giurcani
- 17 septembrie, expoziția personala „Roci si minerale” Mihai Tufa
- 14 septembrie, „Zilele europene ale patrimoniului”
- 9 iulie, expoziția de grafica „Iuliana Jegan – Ion Chirita”, Casa Corpului Didactic Vaslui
- 2 iulie, expoziția „Fost-au acest Ștefan – Voda”
- 13 iunie, expoziția de pictura „Ion Grigore”
- 13 iunie, proiectul cultural „Plecat-am noua din Vaslui”
- 8 iunie, simpozionul „Dealurile Falciului – Vatra de cultura si civilizatie”
- 1 mai, expoziția de pictura „Mihai Carstea”
- 3 aprilie, expoziția „Jandarmeria vasluiana 1850 – 2002”
- 28 martie, expoziția de pictura „Grupul celor patru”
- 12 februarie, expoziția „Univers radio” – aparate radio din prima jumatate a sec. al XX-lea

2001

- 29 noiembrie, expoziția de pictura „Pictori si capodopere”
- 9 noiembrie, expoziția personal „Roci si minerale” Mihai Tufa
- Octombrie, expoziția de pictura „Peregrin prin Transilvania – George Letanu”
- 24-25 august, proiectul cultural „Maresalii Reintregirii”
- 24 august, lansare volumelor „Cavalerii Ordinului Mihai Vitezul” – col. Eugen Ichim si „Valori sirituale vasluiene” – Traian Nicola
- 14-16 iunie, conferinta interjudeteana „Managementul modern in astmul bronsic”
- 14 iunie, expoziția de pictura „Mihai Camarut”, colectia dr. Hortensiu Aldea
- 3 iunie, expoziția de arta plastica „Maria Babusanu”
- 2 iunie, simpozionul „Din istoricul dealurilor Falciului”, Banca
- 2 iunie, expoziția de icoane „Nelu Gradeanu”, Casa Sturza – Barlad
- 6 mai, expoziția de pictura „Doina Leahu”
- 1 martie, expoziția de arta plastica „Nudul in muzeele din Moldova”
- 20 ianuarie, simpozionul „Din istoricul Vaii Elanului”, Giurcani

2000

- 22 decembrie, expoziția si lansarea albumului „2000 de ani de crestinism”
- 6-8 octombrie, consfatuirea interjudeteana „Actualitati in patologia infantila”
- 6 octombrie, expoziția de arta plastica cu lucrari prezente in colectia dr. Constantin Teodorescu si lansarea volumului „Vernisaje elective”, Valentin Ciuca
- 16 iulie, expoziția de grafica „Zbuciumul creatiei” Sebastian Pascu, galeriile „N.N. Tonitza”, Barlad
- 7 iulie, expoziția „Eminescu 2000” si lansarea albumului „Ipotest – topos eminescian”, Valentin Ciuca
- Iunie, expoziție de grafica „Sonete eminesciene” Georgel Pascu
- 23 aprilie, expoziție de arta plastica si lansarea albumului de arta „Iulia Halaucescu”, Grigore Ilisei
- 19-20 martie, proiectul cultural „Alexandru Ioan I”
- 1 februarie, expoziția de pictura „Victoria Fatu – Nalat”

1999

- 20 decembrie, expoziția de icoane și portrete religioase „Nelu Gradeanu”
- 25 noiembrie, expoziția de grafica și tapiserie „Marcel Chirnoaga”
- 28 noiembrie, manifestarea „Tibanestii Buhlii – 600”, comuna Bacesti
- Octombrie – noiembrie, expoziția de arta plastică „Martorul” - Leonard Ursachi
- August – septembrie, expoziția „Automobilul de ieri și de astăzi” – colecția Mina Stratila
- August, expoziția „Marturii ale culturilor ameridiene din Mexic”
- Mai – iunie, expoziția „Poienesti – arheologia reinvie un trecut milenar”
- 20-21 mai, manifestări legate de acordarea numelui stației C.F.R. Bacesti și dezvelirea plăcii comemorative.
- 20 mai, expoziție de icoane - Cercul Militar Barlad
- 26 martie, manifestarea comemorativă „Planeta Silvestru”, Sala de festivități a Prefecturii Vaslui
- 20 martie, programul cultural „Alexandru Ioan I, Elena Doamna și Solestii”
- 12 februarie, expoziția de arta plastică „Corneliu Baba”
- 24 ianuarie, colocviu științific „Unirea națiunea a făcut-o”
- 15 ianuarie, expoziția „Universul Eminescu”

1998

- 30 noiembrie, simpozionul „Fauritorii Marii Uniri”
- 13-14 noiembrie, proiect cultural „Acasa la Emil Racovita”
- 10 octombrie, expoziția de icoane „Nelu Gradeanu”, Banc Post - Suceava
- 28 august, masa rotundă „In memoriam Constantin Prezan – Maresal al Romaniei”
- Iulie – august, expoziția numismatică – tezaure – medalistica „Valori de patrimoniu”
- 2 iulie, Simpozionul „Vasluiul și personalitatea domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt”

- Iunie, expoziția „Colectii si colectionari – colectia de arta comparata, Ritta si Ion Chiricuta”
- 11-12 iunie, a XX-a Sesiune nationala de comunicari științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”
- 27 martie, proiectul cultural „Iubire? Numele tau e Teatru” – Ion Sava
- 27 martie, expoziția de grafica „Ion Sava”
- 15 ianuarie, proiectul cultural „Dor de Eminescu” si lansare volumului „Dubla sacrificare a lui Eminescu” Teodor Codreanu

PUBLICAȚII

- Acta Moldaviae Meridionalis, III-IV, 1981 – 1982
- Acta Moldaviae Meridionalis, XXII-XXIV, 2001 – 2003
- Manastirea Parvesti, Marin Rotaru si Gheorghe Gherghe
- Sculptorul Mihai Onofrei - Marturii monografice, Virgiliu Z. Teodorescu
- 101 de ediții ale lumii, Constantin Teodorescu
- Monografia comunei Vutcani, Ion Diaconu
- Ghenuta Coman - O viata dedicata arheologiei, Marin Rotaru si Gheorghe Gherghe
- Mihai Cămăruș – Album
- Valori sirituale vasluiene - Biografii, Traian Nicola, 2 volume
- Comuna Vulturesti - Studiu de istorie sociala. Onomastica, Mircea Ciubotaru
- Pro scena - Studiu monografic, Vasile Malinescu si Teodor Pracsii
- General aviator inginer - Gheorghe Negrescu. Viata si opera, Valeriu Avram
- Colectia Constantin Teodorescu – Album
- Ștefan cel Mare și Sfânt - 500, catalog
- Constantin Prezan - Maresal al Romaniei, Viorica Zgutta
- Corneliu Vasilescu – Album
- Black & White - viziteisme, album Nicolae Viziteu
- Clipe ca permanenta, Teodor Pracsii
- Membrii Academiei Romane originari din judetul Vaslui, Liviu Marghitan si Ioan Mancaș

IOAN MANCAȘ
ÎN ZIARE, PRESĂ ȘI INTERNET

AM AVUT O MARE CONSIDERAȚIE PENTRU ACEST OM

“Pe Ioan Mancaș îl cunosc de mai bine de 20 de ani, am avut cu el o colaborare foarte bună, dar iată că, la ora actuală, el nu mai este printre noi. Îmi exprim regretele pentru dispariția dintre noi a lui Ioan Mancaș, atât din partea mea, personal, cât și din partea angajaților Consiliului Județean, în a cărui subordonare se afla instituția pe care a condus-o cu cinste atâția ani. Am avut o mare considerație pentru acest om, pentru activitatea depusă la Muzeul Județean, pentru faptul că, încă de la înființarea acestei instituții, a depus o muncă enormă pentru a o aduce la parametrii europeni. Viata nu iartă pe nimeni, din păcate cu toții ne trecem, rând pe rând, de aceea nu pot să nu-mi exprim încă o dată regretele pentru decesul istoricului și omului de cultură Ioan Mancaș și să transmit sincere condoleanțe familiei îndoliate!”

Vasile MIHALACHI, președinte CJ Vaslui
(„Vremea Nouă”)

IOAN MANCAȘ A FOST UN MARE SUFLETIST

„În urmă cu o lună de zile, împreună cu cei apropiați de familia Mancaș, l-am internat pe Ioan Mancaș la Spitalul Județean din Vaslui, apoi, împreună cu Dumitru Buzatu și cu Ionel Armeanu, l-am dus la spitalele din Iași, pentru că boala sa veche, diabetul, îi juca feste. În toată această perioadă, medicii au încercat să-l restabilească, dar iată că, ieri, marți, 29 martie, Ioan a decedat.

Îl știu pe Ioan Mancaș de pe vremea când era student și juca rugby la Bârlad și mai apoi la Iași, a fost un elev foarte bun, șef de promoție la Complexul Școlar din Bârlad, student eminent, bun organizator cultural, apoi, tot restul vieții, a rămas același om neobosit, implicat și risipitor în ceea ce-l privește. Ioan Mancaș a fost un mare sufletist, generos, patriot și cu multă personalitate.

Am multe momente frumoase legate de acest om, l-am prețuit, respectat și ajutat întotdeauna, iar el mi-a fost alături în momentele cele mai grele ale vieții mele. Ioan Mancaș va rămâne în istoria Bârladului, ca un copil teribil și adolescent rebel al anilor '70, și în istoria județului ca un bărbat cu care ne-am mândrit întotdeauna. Eu l-am iubit pe Mancaș, cu toate păcatele și virtuțile sale, iar cei care, în 1993 și 1996, au fost cu el la Dijon, în Franța, indiferent

cine or fi fost ei, să vină și să-i aducă o floare la mormânt! Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească!”

Corneliu BICHINET, vicepreședinte CJ Vaslui
(„Vremea Nouă”)

ÎNCEPÂND DE ASTĂZI, ORAȘUL NOSTRU ESTE MAI SĂRAC...

„Începând de astăzi, orașul nostru este mai sărac. Acest om și coleg pot spune că mi-a fost prieten. De fapt, prieten a fost cu toată lumea. Nu cred că există cineva care să fi avut tangență cu el și să nu fi primit vreun sfat de la el, să nu-i fi vorbit frumos, și să nu-l fi îndrumat. Noi, stimați vasluieni, avem o datorie: să îl pomenim și să îl cinștim, să-i mulțumim și să îl avem în gândurile noastre curate pe mai departe”.

Vasile PAVĂL, primar
(„Vremea Nouă”)

IOAN MANCAȘ M-A INDRUMAT SPRE CULTURĂ

“Pe Ioan Mancaș îl cunosc din 1982, din primul an de facultate, iar buni prieteni am devenit din 1986. Am găsit în Ioan Mancaș omul cu care te poți sfătui, prietenul care îți întinde mâna necondiționat și luptătorul pasionat din domeniul culturii și istoriei.

După 1990, prietenul Ioan Mancaș, împreună cu pictorul Puiu Haidu au fost cei care mi-au sugerat că nu ar fi rău dacă as lucra în domeniul culturii și în mod constant mi-au cultivat această idee și m-au sprijinit și îndrumat, iar, după ce am făcut acest pas, Ioan Mancaș mi-a fost cel mai apropiat și mai drag colaborator, omul de la care am avut atât de multe de învățat.

Pentru tot ce a făcut în acest răstimp pentru mine, îi mulțumesc din suflet și mă voi ruga ca Dumnezeu să-l aibă în pază!”

Gelu BICHINET, directorul
Bibliotecii Județene „Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui
(„Vremea Nouă”)

NELU MANCAȘ, RISIPITORUL

Atunci când trece în neființă un om, îndepărtat, apropiat, vecin, prieten, neam, e firească întrebarea „ce-a lăsat, ce lasă acesta în urmă?”. Răspunsul instinctiv este, invariant, jale. Te naști, trăiești în zbcium si, la vreme sau nu, te-așază cei ce rămân, la un loc, numit de veci. Se țin slujbe, se organizează cortegii, se-aduc flori, omagii, cântă fanfara și bocesc cei care au tăria s-o facă, apoi, în deal, bulgări reci huruind pe sicriu, liniște, descompunere, singurătate. Ce-o fi „Dincolo” nu știe nimeni, însă „Dincoace”, cu toate necazurile și zbciumul, e frumos, uman si irepetabil.

Peste cimitire cad frunzele copacilor, se scutură florile, aerul se-mbată cu tămâie, vin ploii și zăpezi, iar, în adâncuri, cei ce „locuiesc” sub brazdă, nu se mai biciuiesc și nici nu se mai duelează, doar sunt devorați, iar sufletul dă seamă de ce-a fost, își începe suișul sau coborâșul după fapta si gândul celui care-a trăit.

Nelu Mancaș a fost un risipitor! Și-a irosit zilele, timpul, talentul și sănătatea, trudind cu detașare, de cele mai multe ori pentru alții. Îl vor uita mulți. Timpul așterne uitarea peste genii, peste buni și răi, peste orice muritor. Nelu Mancaș știa că-i muritor și de-aceea s-a comportat ca și cum fiecare zi ar fi fost ultima a vieții lui terestre.

Mi-a fost, i-am fost prieten. De fapt, în afară de șfichiul verbal, el nu cred să fi urât pe cineva. N-avea de ce! Unii poate l-au dușmănit, i-au făcut rău, însă aceștia doar cu asemenea „treburi” se ocupă, fac iad din viața semenilor.

Îmi vine în minte, o întâmplare din urmă cu ani. În 1993, pentru prima dată, Nelu Mancaș, împreună cu Nicu Bălan și Ștefan Șerban, toți trei, și alții, am organizat deplasarea fanfarei de la Valea Mare la un festival internațional, la Dijon, în Franța.

După ce mă scosese din ghearele prefectului Pascu, un om valoros cu care am interferat mai târziu, Nelu Mancaș m-a luat și pe mine în delegație. A fost cel mai teribil drum pe care l-am parcurs vreodată. Nu intru în amănunte, însă, după ce cinci nopți am dormit în autocar și se părea că nu mai ajungem la destinație, un lăutar speriat, care, probabil, pășise multe pe la „cântările” sale, a avut o reacție, absolut poetică:

- Dom' Bichineț, nu trebuia să plecăm noi așa de departe...!

- De ce ?

- Păi bine, dom'le, mergi o zi, două, trei, da'...patru!? Și-apoi, dacă nu-i găsim pe dijonii aceia acasă...!?

I-am găsit acasă. Fanfara din Valea Mare a obținut medalia de aur și noi, toți, ne-am bucurat.

Acum, Nelu Mancaș se mută în celălalt sat, unde se va întâlni cu Popescu, Bran, cu Volodea și Silviu Epure, cu atâția alții. Știu ei ce-au de făcut acolo, însă, oare, noi știm ce avem de făcut, aici, pe mai departe? Dumnezeu să te ierte și să te odihnească, Nelu Mancaș! Ai fost bun, iar eu voi cinsti, în numele tău, pe toți acei care știu să prețuiască un pahar de vin și-un degetar de rachiu. Ticăloșii nu vor primi nimic!

Prof. Corneliu BICHINEȚ,
Vicepreședinte al Consiliului Județean Vaslui
(„Vremea Nouă”)

NE SPUNEA SĂ AVEM GRIJĂ DE INVITATII LA FESTIVAL, DUPĂ MOARTEA SA

„Ioan Mancaș a fost o persoană de care se leagă numele mai multor evenimente cunoscute nu numai de publicul vasluian. Nenumăratele expoziții și vernisaje au fost organizate sub patronajul său în sălile Muzeului Județean Vaslui, mulți artiști, oameni de istorie sau de cultură expunând aici sau ținând prelegeri. Manifestări de răsunet, cum ar fi “Hora din Străbuni”, manifestare cu participare națională și internațională, al cărei suflet a fost până la ultima ediție, sau festivalul de umor “Constantin Tănase”, festival care îi datorează poate cea mai prolifică perioadă datorită și apropierii și prieteniei lui Ioan Mancaș cu regretatul Valentin Silvestru. Dealtfel, Ioan Mancaș a fost organizatorul salonului de caricatură din cadrul festivalului de umor. Pentru cultura vasluiană, Ioan Mancaș reprezintă un reper pentru multe dintre activitățile trecute sau prezente. Ultimul parteneriat s-a derulat nu cu multă vreme în urmă, la începutul lunii februarie a acestui an, când împreună am organizat vernisajul expoziției pictorului Ion Grigore, dar cel mai mult am interacționat cu prilejul festivalului de umor “Constantin Tănase” de anul trecut, când țin minte că ne spunea tot timpul, parcă avea un presentiment, că nu crede că va mai fi prezent la o nouă ediție, amintindu-ne să punem accent pe ospitalitate față de oaspeți, mai ales față de cei cărora le purta o mare admirație (Ștefan Popa Popa’s sau Valentin Ciucă). „Să aveți grijă de ei, ca după ce n-oi mai fi eu, să revină cu plăcere la Vaslui”, obișnuia să spună. În acest moment, pot spune cu încredere că hâtrul Ioan Mancaș va rămâne în amintirea tuturor celor care l-au cunoscut ca o persoană care, fără să fie una comodă pentru mulți, nu va putea fi niciodată ignorat dintr-o eventuală enciclopedie a culturii vasluiene. Dumnezeu să-l odihnească!”

Lucian ONCIU, directorul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui („Vremea Nouă”)

POVEȘTEA UNUI OM CARE S-A CONFUNDAT CU ISTORIA MUZEULUI JUDEȚEAN „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI

În 1975, Ioan Mancaș, tânăr profesor, a fost transferat la nou înființatul muzeu din Vaslui, pentru a organiza această instituție de cultură, alături de alți colegi, printre care și bunul său prieten, Constantin Popescu. De atunci, destinul său s-a zămislit pe această veche piatră de hotar a județului, pe care a însemnat-o prin truda sa de valorificare a trecutului istoric. În decursul celor peste 30 de ani de muncă în muzeologie, a inițiat, desfășurat și condus activități de cercetare științifică, a format și apoi a completat colecții în număr de peste 200.000 de piese care au intrat în patrimoniul statului român. Orașul și județul Vaslui îi datorează lui Mancaș crearea și organizarea Muzeului Județean unde a pus bazele științifice ale colecțiilor muzeale și ale expoziției permanente. A reușit să ridice instituția la cel mai înalt nivel, organizând secțiunile muzeului și Sesiunea Națională anuală de Comunicări Științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”, cunoscută în țară și străinătate, și prin editarea Anuarului științific cu același nume. În timp, a inițiat ample cercetări arheologice în zonă, sprijinind deschiderea unor șantiere la Movila Răbâiei, Poenesti, Banca și, mai ales, “Curtile Domnești” din Vaslui, îmbogățind astfel informația istorică pentru aceste perioade și sporind considerabil tezaurul colecțiilor muzeale. În 2007, ca o recunoaștere a valorii sale, a fost ales în funcția de viceprimar al Municipiului Vaslui, funcție pe care a onorat-o cu succes. Fostul secretar al județului, Gheorghe Trifan, spune că Mancaș a fost un om cum rar a întâlnit. „L-am cunoscut foarte bine. Un om cu o personalitate aparte, un bun activist, care a condus instituții de cultură cu profesionalism. Condoleanțe familiei, în acest moment greu”, spune Trifan.

Gheorghe TRIFAN („Vremea Nouă”)

LA DESPĂRȚIREA DE IOAN MANCAȘ

Un drum de flori și de lacrimi a avut Ioan Mancaș la plecarea de pe pământ. Și așa mai spune că și regretele celor care i-au fost alături au fost sincere. În sala „Arta” a Muzeului Ștefan cel Mare, au venit să îl vadă prietenii, cei mulți cărora le-a făcut bine, intelectualii de rasă ai județului, dar și cei care i-au adulmecat valoarea abia acum, la final. Un bătrânel în cârjă s-a scuzat că nu are flori și nici lumânare și a spus că a venit să îl vadă pe Ioan Mancaș măcar acum, pentru că a auzit multe lucruri bune despre el. O bătrânică a mărturisit că a impresionat-o vocea lui Ioan Mancaș din spotul ce s-a difuzat la

o televiziune zilele acestea, așa că a venit să îi aprindă o lumânare și să se roage pentru el. Grupuri de vasluieni, multe perechi aflate la a treia vârstă, au urcat treptele de marmură ale muzeului ținându-se de mână și au depus o floare la căpătâiul lui. Acestea cred că au fost cele mai adevărate clipe ce au putut fi inventariate în cartea de trăiri și omagii ce i-au fost aduse. Că l-au onorat cu prezența primării Vasluiului și Bârladului, unul din cei mai mari colecționari de artă dar și binefăcător al muzeelor vasluiene, doctorul Teodorescu și soția lui Ana, cel mai apreciat critic de artă din România - Valentin Ciucă, distinși profesori exilați prin case de ani de zile, care au ieșit de dragul lui Ioan

Mancaș iarăși în lume, doctori de renume ai medicinei vasluiene, foști directori ai instituțiilor vasluiene, este o altă poveste, care vorbește despre rolul pe care l-a avut Ioan Mancaș în municipiul nostru. Printre mormintele de la cimitir, i-am zărit pe cei pe care i-a făcut cetățeni de onoare cât a fost viceprimar al Vasluiului, dar și pe Ioan Manole, pe Dumitru Buzatu, pe Vasile Mihalachi, pe Corneliu Bichineț și distinse doamne din frumosul trecut al orașului, pe care nu le-am văzut de ani buni.

S-a întârziat mult la mormântul lui Ioan Mancaș, mai mult parcă decât la orice înmormântare la care am participat. N-am trăit niciodată cumplita clipă a despărțirii mai intens. Doi fii zdrobiți de durere și-au sprijinit capul de mână atât de protectoare altădată a tatălui lor până la coborârea lui în groapă. Micuță și demnă în suferința sa, Lilea Mancaș, mama sa, la cei 87 de ani a spus: "Nu au toate mamele norocul să aibă un copil așa, ca al meu. Parcă nu a avut pereche. Și în liceu și facultate era cel mai bun. Politicos, milos. Am avut tot sprijinul de la el, dar acum când văd că este țărâna de doi metri pe dânsul, arcă trece un tăvălug peste mine". Sufletul meu a aplaudat acolo, la mormânt monumentul de frumusețe și recunoștință pe care Ioan Mancaș l-a sădit în atât de mulți dintre noi. Ne-a adunat împreună încă o dată, așa cum îi plăcea atât de mult să o facă. Pe toți, diferiți și totuși apropiați. Ne-a unit pe toți iarăși cel căruia i-am spus odată, trubadurul de serviciu al Vasluiului. Asta echivalează cu un fel de mamă a răniților. Îi plăcea să ne dăruiască bucurii la toți, chiar dacă ne șfichiuia cu vorba. Avea copilăroasa frumusețe a revărsării unui potop de vorbe, atitudini și acțiuni pe care le plămădea, dar le și trăia cu intensitate. A căzut cortina ultimului spectacol de pe pământ, domnule Mancaș. Odată cu ea, primiți în loc de aplauze zâmbetul nostru curat și gândul că, odată și-odată, ne vom revedea la marea întâlnire. O să ne lipsească la mulți umerii dumneavoastră, de care ne-am sprijinit.

Mihaela MANU („Obiectiv”)

A MURIT IOAN MANCAȘ

Marți dimineață, în jurul orei 930, directorul Muzeului Județean Vaslui, om de cultură și personalitate marcantă a Vasluiului ultimelor trei decenii, a încetat din viață. Absolvent al Facultății de Istorie din cadrul Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, Ioan Mancaș, a fost profesor la Liceul “Mihail Kogălniceanu”, iar până în 1989 a ocupat funcția de director al Întreprinderii Cinematografice Vaslui. Din 1990 devine director al Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Național Cultural, funcție pe care o va ocupa până în 1998, când este numit director al Muzeului Județean Vaslui. Activitatea sa la muzeu a fost întreruptă în perioada 2007 – 2008, când a fost viceprimar al municipiului Vaslui. Ioan Mancaș suferea de mai multe afecțiuni. Dumnezeu să-l ierte!

(„Informatorul Moldovei”)

DOLIU IN CULTURA VASLUIANA. A MURIT IOAN MANCAȘ, DIRECTORUL MUZEULUI JUDEȚEAN VASLUI

După multe zile de suferință, Ioan Mancaș, directorul Muzeului Județean „Ștefan cel Mare”, nu a mai rezistat durerii și a trecut în lumea celor dreپți ieri dimineață, la ora 830.

Ioan Mancaș, cunoscut ca fiind unul dintre cei mai de seamă oameni de cultură, a fost unul dintre cei mai mari istorici și muzeografi din țară. El suferea de câțiva ani de o boală cruntă, cancerul, cu care s-a luptat până în această dimineață. În urmă cu aproximativ două săptămâni, el a suferit o intervenție chirurgicală la un spital din Iași, în urma căreia toată lumea care îl cunoștea spera că se va face bine. În tot acest timp, a fost mutat la terapie intensivă, însă, din cauza faptului că era bolnav și de diabet, operația nu s-a prins. A făcut hemoragie internă, iar în această dimineață inima sa a încetat să mai bată.

Muzeul și cinematograful, preferatele sale

Pasionat încă de mic de istorie, Ioan Mancaș a ales activitatea de muzeograf imediat după ce a ieșit din băncile facultății, iar de atunci a urmat o perioadă de formare continuă, specializându-se în muzeologie și management cultural, cu o diplomă obținută în Danemarca (1994).

„Muzeul este felul meu de a fi. Am lucrat aici încă de la început și chiar nu-mi imaginez cum ar fi fost să fi făcut altceva”, a spus directorul celui mai important muzeu din județ în ultimul său interviu acordat ziarului „Adevărul de Seară” Vaslui.

Alături de oameni de seamă ai orașului Vaslui, cum ar fi Dumitru Bran și Valentin Silvestru, Ioan Mancaș a fost inițiatorul teatrului de umor „Constantin Tănase” și a reprezentat totdeauna cu cinste și responsabilitate cultura românească.

Ioan Mancaș s-a putut lăuda ca fiind cosemnatar al primei lucrări dedicate celor 140 de ani de la înființarea Academiei Române. El a renunțat la prima dragoste, rugby-ul, pentru a oferi vasluienilor istorie și cultură. Profesorul vasluian a contribuit în mod hotărâtor, încă din 1974, la înființarea Muzeului Județean, instituție pe care a condus-o până ieri. El a mai fost responsabil și de tematicile expozițiilor de la Muzeul „Ștefan cel Mare” și de la cel din Huși.

De asemenea, a administrat cu succes Întreprinderea Cinematografică Vaslui și a publicat revista „Acta Moldaviae Meridionalis”.

Ionuț BALABAN („Adevărul de seară”)

IOAN MANCAȘ DE LA CÂRMA MUZEULUI JUDEȚEAN VASLUI

Cosemnatar al primei lucrări dedicate celor 140 de ani de la înființarea Academiei Române, a renunțat la rugby pentru a oferi vasluienilor istorie și cultură. Profesorul vasluian a contribuit în mod hotărâtor, încă din 1974, la înființarea Muzeului Județean, instituție pe care o conduce și astăzi.

El este responsabil de tematicile expozițiilor de la Muzeul „Ștefan cel Mare” și de la cel din Huși.

De asemenea, a administrat cu succes Întreprinderea Cinematografică Vaslui și a publicat revista „Acta Moldaviae Meridionalis”, lucrare care a ajuns la numărul 31.

Muzeul și cinematograful, preferatele sale

Pasionat încă de mic de istorie, Ioan Mancaș a ales activitatea de muzeograf imediat după ce a ieșit din băncile facultății, iar de atunci a urmat o perioadă de formare continuă, specializându-se în muzeologie și management cultural, cu o diplomă obținută în Danemarca (1994).

„Muzeul este felul meu de a fi. Am lucrat aici încă de la început și chiar nu-mi imaginez cum ar fi fost să fi făcut altceva”, a spus directorul celui mai important muzeu din județ.

Și cea de-a șaptea artă a jucat un rol important în viața profesorului Mancaș. Timp de trei ani a fost în funcția de director al Întreprinderii de Cinematografie a județului Vaslui.

Fost viceprimar al municipiului reședință de județ, vasluianul spune că politica i-a lăsat un gust amar. „În activitatea mea am răspuns de muzee și cinematografie, dar cât am fost viceprimar n-am avut nici o satisfacție pentru că nu e bine să-ți pui mintea cu oamenii neîmpliniți“, spune Mancaș.

Cultura, parte din viața sa

Dintre realizările sale speciale, cunoscute nu doar în județ, ci și în țară, Ioan Mancaș se laudă cu organizarea a 12 ediții ale Festivalului Umorului „Constantin Tănase“. La acest eveniment se adaugă colocviul regizorilor din teatrele dramatice, manifestările „Fii ai acestor meleaguri“, „Săptămâna artelor“, organizată trimestrial timp de un deceniu în municipiul Vaslui, și Festivalul Internațional de Folclor „Hora din străbuni“.

„De mai bine de 20 de ani realizez permanent expoziții de artă și cu tematică istorică, prin care am valorificat cele mai importante evenimente și personalități ale culturii și spiritualității românești“, precizează profesorul Mancaș.

În legătură cu munca sa, profesorul se vede nevoit să-și exprime mâhnirea că vasluienii, atât tinerii, cât și cei mai în vârstă, ocolesc cu obstinație mai toate muzeele din județ și sunt prea puțin interesați de orice eveniment cultural, fie el o expoziție de pictură sau o lansare de carte.

Profil

Născut: 20 iulie 1951, la Bârlad, județul Vaslui.

Studii: A absolvit Facultatea de Istorie-Filosofie, Universitatea „Al. I. Cuza“ din Iași, promoția 1974.

Familie: Este căsătorit și are doi copii.

Întrebări și răspunsuri

Cum sunt primite activitățile organizate de muzeu?

Este foarte greu de spus. Noi organizăm fel de fel de manifestări, dar publicul nu este numeros. Nu vreau să par nostalgic, dar îmi amintesc de anii de dinainte de Revoluție, când exista un altfel de public, mai interesat de evenimentele organizate la muzeu. Veneau mulți tineri și toți aveau ceva de învățat.

Există vreun exponat de care sunteți atașat?

Dacă e să vorbim de lucruri cu valoare sentimentală deosebită, există într-adevăr în muzeu o fotocopie, document ce datează din 1877, descoperită chiar de mine, care îl înfățișează pe Peneș Curcanul în Războiul de Independență.

Ce-i place

„Meseria, muzica și sportul. De când m-am angajat la muzeu, am încercat să fac mai mult decât predecesorii mei. Iubesc orice fel de sport. Cât privește muzica, ascult orice gen care sună bine. Îmi dau seama unde se aude eleganța“, spune Ioan Mancaș.

Ce nu-i place

„În primul rând, prostia. Impostura, legată direct de prima, oamenii care una spun și alta fac, și minciuna“ - adaugă el.

(„Adevărul de seară”)

A MURIT IOAN MANCAȘ

Veste șocantă, în această dimineață, pentru toți vasluienii. Ion Mancaș, om de cultură și personalitate marcantă a Vasluiului ultimelor trei decenii, a murit azi-dimineață, lăsând în urmă o bogată zestre spirituală. Mancaș, directorul Muzeului Județean “Ștefan cel Mare”, era bolnav de diabet de mulți ani și urma tratamente medicale. A fost dus la urgență, de câteva ori, în ultimii doi ani, și spera că va putea tine boala sub control. Născut la 20 iulie 1951, la Bârlad, cunoscutul om de cultură ar fi împlinit, în vară, 60 de ani, însă boala i-a curmat destinul mult prea devreme. Vestea i-a șocat și întristat pe toți cei care l-au cunoscut și care se roagă, în aceste momente, pentru ca sufletul acestui mare OM să ajungă în rai, pentru faptele sale bune săvârșite în această viață.

(„Vremea Nouă”)

IOAN MANCAȘ, ULTIMUL DRUM

Fostul mare om de cultură vasluian, profesorul Ioan Mancaș, directorul Muzeului Județean Vaslui, a fost înmormântat sâmbătă, la Cimitirul “Eternitatea” din Vaslui. Alături de familie, au venit să-l petreacă pe ultimul drum numeroși oameni de cultură din țară, personalități politice locale. Sute de vasluieni au fost prezenți la ceremonialul religios pentru a aduce un ultim omagiu omului de cultură. În jurul orei 12.00, sicriul cu trupul neînsuflăit a fost scos din sala “Arta” a muzeului și depus în fața instituției unde s-au ținut discursuri emoționante, care au evocat personalitatea lui Ioan Mancaș. De menționat extraordinarul discurs al prietenului apropiat al profesorului, criticul de artă ieșean Valentin Ciucă. Acesta a vorbit despre “providențialul Ioan Mancaș, cel care, în numeroasele excursii în străinătate pe care le-am făcut

împreună, putea comunica trecând peste barierele lingvistice. Avea un fel special de a strânge mâna, de a zâmbi. Cel care îl întâlnea nu putea deveni decât un alt prieten bun al său”, a spus Ciucă. O tulburătoare poezie a fost recitată de renumitul artist vasluian, Ion Chiriac. Slujba de la Biserica “Adormirea Maicii Domnului” a fost oficiată de patru preoți și condusă de părintele protopop Vasile Pârcălabu. Dumnezeu să-l odihnească!

(„Vremea Nouă”)

RĂMAS BUN, DOMNULE MANCAȘ! DOLIU ÎN LUMEA CULTURALĂ A MOLDOVEI

PIERDERE. Inima cunoscutului istoric și om de cultură Ioan Mancaș a încetat să mai bată, ieri dimineață, la ora 9³⁰, după o suferință îndelungată. Prieteni, apropiați, colaboratori, cu toții sunt în doliu, într-un moment greu pentru cultura vasluiană. A murit un mare om și un caracter cum rar găsești pe acest Pământ. Avea doar 59 de ani. Cu o ironie fină, de multe ori greu de înțeles de cei din jur, Mancaș reușea să se adreseze tuturor cunoscuților și prietenilor, cu bunătate și înțelepciune. De ieri, cultura vasluiană este mai săracă, familia și prietenii fiind alături de cel care a fost Ioan Mancaș, în ultimele sale zile din această lume. Va fi înmormântat la Vaslui, sâmbătă, la prânz, în orașul în care, timp de trei decenii a lucrat și a cunoscut cele mai mari satisfacții profesionale. Prin plecarea sa, Ioan Mancaș lasă în urmă o zestre culturală de excepție, lăsându-și amprenta asupra Muzeului Județean „Ștefan cel Mare”, în care a lucrat încă de la înființare și l-a condus în ultimii 13 ani.

O veste tulburătoare a îndoliat, ieri, lumea culturală a Moldovei. Ioan Mancaș, istoric, om de cultură, muzeograf, profesor de o bunătate aparte, a murit, în jurul orei 9³⁰, după o suferință care i-a măcinat ultimele zile de viață.

Născut la 20 iulie 1951, la Bârlad, și plecat de pe plaiurile natale pentru a-și termina studiile universitare la Facultatea de Istorie din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași, pe care a absolvit-o în anul 1974, profesorul Mancaș a fost un reper de viață și activitate pentru toți cei care l-au cunoscut. A început prin a profesa la catedră, în zona Bârladului, după care a venit muzeograf la Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” din Vaslui, care tocmai se înființa în centrul orașului. A fost, pe rând, consilier și director în cadrul Inspectoratului pentru Cultură al județului Vaslui, director al Întreprinderii Cinematografice Vaslui. Din 1998, a revenit în funcția de director la Muzeul Județean „Ștefan cel Mare”, de unde nu a mai plecat până la moartea sa. Oamenii de cultură și artiștii din țară nu-l vor uita pe Mancaș, cel care era sufletul Festivalului

Umorului „Constantin Tănase”. Era organizatorul salonului de caricatură, onorat de atâtea ori de Ștefan Popa Popa’s, dar și bun prieten cu Valentin Silvestru și Valentin Ciucă.

(„Vremea Nouă”)

O VIAȚĂ ÎNTREAGĂ ȘI-A CLĂDIT NEMURIREA... IN MEMORIAM IOAN MANCAȘ

Din neglijența lor, sau din vina noastră ni se sting valorile...! Poate Dumnezeu îi ia pe cei mai buni, mult prea devreme dintre noi, lăsându-ne să le ducem mai departe proiectele, să le realizăm dorințele, gândurile...

Dureros este că-i elogiem după ce au plecat, după ce nu mai sunt fizic... ei continuând să trăiască prin ceea ce au lăsat, așa cum...o viață și-au clădit nemurirea. Zâmbind a plecat și profesorul, istoricul, un adevărat om de cultură, un bun prieten, un om de o valoare morală și profesională – IOAN MANCAȘ – „...cât vom trăi, ne va urmări gândul că nu suntem ca el”

Club ROTARACT

„Inima cunoscutului istoric și om de cultură IOAN MANCAȘ a încetat să mai bată... A murit un mare om și un caracter cum rar găsești pe acest Pământ. Avea doar 59 de ani. Cu o ironie fină, de multe ori greu de înțeles de cei din jur, Mancaș reușea să se adreseze tuturor cunoscuților și prietenilor, cu bunătate și înțelepciune”

(„Vremea nouă”)

„...profesorul Mancaș a fost un reper de viață și activitate pentru toți cei care l-au cunoscut. A început prin a profesa la catedră în zona Bârladului, după care a venit muzeograf la Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” din Vaslui, care tocmai se înființa în centrul orașului. A fost pe rând consilier și director în cadrul Inspectoratului pentru Cultură din Vaslui, director al Întreprinderii Cinematografice Vaslui. Din 1998 a revenit în funcția de director la Muzeul Județean „Ștefan cel Mare”...” ... „A reușit să ridice instituția la cel mai înalt nivel, organizând secțiile muzeului și Sesiunea Națională de Comunicări Științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”, cunoscută în țară și străinătate, și prin editarea Anuarului științific cu același nume. În timp, a inițiat ample cercetări arheologice în zonă, sprijinind deschiderea unor șantiere la Movila Răbâiei Poienești, Banca și, mai ales, „Curtile Domnești” din Vaslui,

îmbogățind astfel informația istorică pentru aceste perioade și sporind considerabil tezaurul colecțiilor muzeale. În 2007, ca o recunoaștere a valorii sale a fost ales în funcția de viceprimar al Municipiului Vaslui, funcție pe care a onorat-o cu succes.”

(„Vremea nouă”)

În una din sălile Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui, prin grija și amabilitatea domniei sale, Ioan Mancaș, Cenaclul Literar „Poesis Moldaviae” Vaslui a fost găzduit pentru a-și desfășura activitatea bilunar pentru o perioadă bună de timp, activitate la care, dacă n-a putut participa fizic, a fost prezent cu sufletul, fiind mereu ocupat pentru a promova trecutul istoric al județului nostru. Membrii cenaclului cu siguranță nu-i vor uita zâmbetul prietenesc, deschiderea spre comunicare și în ședințele pe care le desfășurăm în cadrul Bibliotecii Județene „Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui îi vor păstra o vie amintire.

Acum ... cultura vasluiană este mai săracă... orașul în care istoricul Ioan Mancaș a muncit și a cunoscut cele mai mari satisfacții, prietenii, cunoștințele, rudele – cu durerea pierderii unei valori – îl vom conduce spre odihna veșnică, păstrându-l în suflet.

Dumnezeu să-i aibă sufletul în pază!

Elena MITITELU - membră a Cenaclului
Literar „Poesis Moldaviae” Vaslui

ÎNTRE PRIETENI

Prieteni de oriunde, mă adresez vouă, celor care mai credeți în cuvântul „prieten”, care n-ați denaturat prietenia voastră pentru „meșteșuguri” pecuniare, voi, care nu v-ați îmbogățit de la prieteni decât cu vorbe de duh și plăceri amicale, voi, care pierdeți nopțile lângă pahare și muzică de inimă albastră, voi, care străbateți drumuri împreună până la cuvântul dor, zăboviți „oleacă” (cum zice povestitorul Creangă) lângă o muzicuță care se transformă, dintr-o biată unealtă de buzunar, la una de rang de orchestră. Prietenii mei, Dan și Mihai Bumbu, voi, care ați meșteșugit muzicuța la rang de artă și ați așezat-o într-un CD de suflet și pentru suflet, ne-ați oferit în seara zilei de miercuri, 13 februarie 2010, la Muzeul Județean Vaslui, o seară magică între prieteni, la care amfitrionul principal Gelu Bichineț a sesizat, cu talentul său de intelectual și orator rafinat, necesitatea unei altfel de muzici, una care să nu străbată

buzunarele sărăcite de-o economie autistă, ci una care să străbată spiritul animat de o armonică înaltă, susținută de țevile instrumentului, dar și de vocea suflătorului și propriile lui mâini. Muzicuța, probabil cel mai portabil instrument din lume și probabil cel mai accesibil mijloc de eficientizare a unui buget muzical auster, rămâne o capodoperă nu prin complexitatea instrumentului, ci mai ales prin necesitatea lui de a vibra sufletele prietenilor, așa cum remarca și Ioan Mancaș sau Corneliu Bichinet, care, vrăjit de măiestria protagoniștilor acestui CD, a încântat audiența cu talentul său de pamfletar, unul care nu transformă cultura în circ ieftin, de mahala, ci unul care transformă butaforia în cultură, în necesitatea acesteia de a ascuți urechile și mințile doritorilor de frumos. Așadar, prieteni dragi, adunați-vă la o șuetă magică lângă o muzicuță magică, așa cum magică e și viața voastră și a celor care o împărtășiți cu ea și, vorba poetului: „și moartea se teme de ea, de sunetul ei, de muzica mea!”

Fernando PESTER, Vaslui

MUZEUL STATUIILOR DE CEARĂ

Cititorule de oriunde din Univers, habar nu am dacă te-am regăsit trist sau vesel, dar, dacă ești trist, atunci ai de ce, fiindcă ești, involuntar sau voluntar, spectator al muzeului de gheată, într-o lume veselă sau tristă, într-o lume în care și necrologul a devenit bizar, ca și lumea lui. În orașul nostru, istoric de altfel... un profesor de istorie, Ioan Mancaș, un iubitor de cultură, aproape cărmuitor, de peste trei decenii, al singurului muzeu de istorie și artă, a făcut cunoștință cu statuile de gheată. Probabil acolo, în muzeul lui, îl va întâlni pe Ștefan, sau Rareș, sau Victor Ion Popa sau vreun personaj de legendă, să le povestească istorie, să bea un pahar de vin sau să stea la o șuetă ca între prieteni de vodevil. Statuile de gheată putem fi și noi, muritori de rând, pot fi și îngerii din cer sau, cine știe, vreun trecător terestru sau spațial, care să-și amintească de vocea profesorului Mancaș și de sfaturile lui. Trecut în neființă destul de devreme, când încă atmosfera glacială din hala muzeului avea nevoie de o răsufare caldă și de îndrumările lui, așa și noi, prietenii lui, aveam încă nevoie de sfatul și șarmul lui. Mă tem, însă, că și Dumnezeu i-a cerut asta, și atunci a zăbovit în lumea lui. Și cum nimeni nu are întoarcere de unde nu e început si sfârșit, de unde nu e nici întristare și nici suspin, rămâne doar ca vreo statuie de gheată să prindă viață și să strige în gura mare: „Să prețuim oamenii atunci când sunt vii!” Rămâi în pace și să-ți fie țărâna ușoară, prietene de oriunde, dar mai ales din sufletul celor care te-au cunoscut!

Fernando PESTER, Vaslui

COMENTARIII DE PE CHAT...

1. Ionut/Bogdan spune:

Va multumim, din doua suflute planse, domnule profesor Bichinet. Ne-ati fost aproape in mai multe momente grele, ca si acum. Daca nu-l veti uita pe tati, din nou, va multumim. Ionut si Bogdan Mancaș

2. pescarul preferat al d-lui Mancaș spune:

Frumos scris, frumos punctat...într-adevar acestui om nu i se poate reprosa nimic din ceea ce a facut pentru cunoscuti, pentru apropiati...poate i se poate reprosa faptul ca nu a avut mai multa grija de el insusi, insa acest lucru era irelevant pentru el atata timp cat cei din jurul sau erau multumiti sau incantati de ceea ce face...ma bucur enorm ca am avut onoarea de a cunoaste un astfel de om si sa stiti ca spiritul lui va fi dus mai departe de Ionut si Bogdan!!! baieti, capu sus si fiti tari pentru ca nea nelu va va iubi la fel de mult si de acolo de sus!!! D-zeu sa-l ierte si sa-i fie tarana usoara!

3. Dorel care trage cu arcul spune:

Bravo, domnule Bichinet! Un mesaj uluitor, incredibil de uman. Dumnezeu sa-l ierte pe Ioan Mancaș, un om foarte bun.

4. dana spune:

D-l Mancaș a fost un OM deosebit, un bun profesionist si o valoare a culturii vasluiene. Pentru familia mea pot spune ca a fost un tata spiritual, m-a ajutat foarte mult si a fost alaturi atunci cand a fost nevoie. Dumnezeu sa-l odihneasca in pace iar familiei indurerate sincere condoleante! Fam Adam

5. Misu Mmiailescu spune:

Niciodata n-am sa pot uita nesfarsitele nopti petrecute cu Nelu Mancaș dupa terminarea spectacolelor din cursul zilelor respective,acele clipe dorindu-se a fi un fel de bilant al zilei,Festivalului Umorului,stropite cu ce era la indemana-un vin, cognac, orice de acest fel - el fiind ca de obicei ineputabil, neobosit, in ciuda faptului ca de fapt bolnav de acest diabet care nu l-a parasit pana la sfarsitul vietii. Nu se plangea niciodata, ba, asa cum bine spune Cornel Bichinet se risipea zi de zi, clipa de clipa, pentru cei din jurul sau, chiar daca nu scapa nici un prilej de a-i sfichiui cu cate o gluma. Ionut si Bogdan, sa stiti ca eu n-am sa-l pot uita niciodata pe tatal vostru si vai fi mereu alaturi de voi, cand va fi nevoie. Dumnezeu sa-l odihneasca in pace.Sincere condoleante familiei indurerate-fam. Mihailescu. ssS

6. Misu Mmiailescu spune:

Niciodata n-am sa pot uita nesfarsitele nopti petrecute cu Nelu Mancaș dupa terminarea spectacolelor din cursul zilelor respective,acele clipe dorindu-se a fi un fel de bilant al zilei, Festivalului Umorului, stropite cu ce

era la indemana-un vin, cognac, orice de acest fel - el fiind ca de obicei ineputabil, neobosit, in ciuda faptului ca de fapt bolnav de acest diabet care nu l-a parasit pana la sfarsitul vietii. Nu se plangea niciodata, ba, asa cum bine spune Cornel Bichinet se risipea zi de zi, clipa de clipa, pentru cei din jurul sau, chiar daca nu scapa nici un prilej de a-i sfichiui cu cate o gluma. Ionut si Bogdan, sa stiti ca eu n-am sa-l pot uita niciodata pe tatal vostru si vai fi mereu alaturi de voi, cand va fi nevoie. Dumnezeu sa-l odihneasca in pace. Sincere condoleante familiei indurerate-fam. Mihailescu.

7. Silvica spune:

Bogdanut si Ionut, tusica Silvia va ia in brate si va doreste sa fiti puternici cum va stiu eu. Sa-l ierte Dumnezeu pe tatal vostru, tarie Claudia!

8. Narcis Marcu spune:

Verisorilor mei, Ionut si Bogdan: suntem alaturi de voi si va mangaiem sufletele.

Unchiul Nelu va va fi mereu aproape de acum incolo de acolo de unde nu vi-l mai poate lua nimeni. Narcis si Mihai Marcu, Barlad

9. Simona spune:

In atata durere muta, cand cineva reuseste sa dea glas durerii intr-un mod atat de sincer realizati cat de multe a lasat un om in sufletele celor de langa el, un loc de unde nu se vor sterge. Nimeni nu poate umple goluri, dar fiecare poate alege sa nu uite.

10. Veronica spune:

Condoleante soriei si cumnatei Claudia care este aproape de Ionut si Bogdan in aceste zile de trista si impovarata soarta. Copii, sunt cu voi unchiul Grig si tusica Veronica din Barlad.. Dumnezeu sa-l ierte pe tatal vostru drag! Era foarte mandru de voi doi asa cum ati fost si voi intotdeauna mandri de el.

11. Edi spune:

Plangeti pe umarul nostru, daca va este atat de greu, Ionut si Bogdan! Nina si Edi, fam. Luca din Trg. Mures.

12. mami spune:

Copiii mamei, Ionut si Bogdan, sunteti tristi, foarte tristi pentru ca e drept sa fie asa. Daca v-ati luptat cu voi zilele acestea si-n cele ce vor urma va fi la fel este pentru ca asa a vrut Dumnezeu. V-am invatat in sa, in cei 20 de ani, ca ce este etern nu are cale de intoarcere, dar ce nu este definitiv, DA. Voi doi ii veti cinsti numele, alaturi de fetele voastre foarte dragi lui, Andreea si Manuela.

PROIECT CE VA FI DUS MAI DEPARTE...

Ioan Mancaș a fost promotorul celui mai ambițios proiect cultural vasluian de după 1990 și anume Festivalul internațional "Hora din străbuni". Din păcate, odată cu debarcarea sa din 1997 pe motive politice, ideea a fost abandonată, dar, din câte știu, începând cu anul viitor, un alt entuziast de la Cultură va reînvia festivalul și în memoria celui care a fost Ioan Mancaș, om de o aleasă cultură. Am rămas consternat la aflarea tristei vești, deoarece câțiva ani am lucrat la Muzeul Județean "Ștefan cel Mare" din Vaslui, timp în care am rămas uimit de tenacitatea cu care și-a apărat întotdeauna salariații în cele mai grele situații! Sincere condoleanțe familiei greu încercate! Dumnezeu să-l odihnească-n pace!

Pablo

AURA PROTECTOARE A LUI ION ȘI ÎNGERII COBORÂȚI PE PĂMÂNT

În preajma lui Ion Mancaș am simțit întotdeauna o aură care-l proteja de cei care, în mod impostoric, încercau să fie mai aproape de el. Dar cine reușea să pătrundă măcar pentru scurtă vreme în interiorul acesteia, întâlneau acolo doar oameni cu suflete curate și devotate pentru o singură cauză, aceea de a sluji cu devotament cultura vasluiană, cultura în general. Îndrăznesc să spun că, de multe ori, m-am simțit și eu în interiorul acestei aure, mai ales în perioada festivalurilor de umor, care dura pe atunci vreme de cinci săptămâni.

Acum, având o cameră de filmat, am considerat a fi o onoare pentru mine aceea de a immortaliza câțiva pași din viața sa, dar și finalul inert al stării sale din ultimele zile petrecute pe Pământ. Iar, în final, așa cum spunea părintele protopop Pârcălabu, îți spun dragă Nelu Mancaș, cea mai scurtă rugăciune: "Dumnezeu să te ierte!"

P.S. Pentru prima dată în viața mea am văzut în toată sala "Arta" în care-și petrecea ultimele clipe Ioan Mancaș, un grup de îngeri coborâți din ceruri, aducând cu ei pe Pământ simfoniile astrale ale Universului. Atunci, alături de ceilalți, m-am simțit mai aproape de Dumnezeu. Abia la sfârșit, când i-am filmat ieșind cu câte o lumânare aprinsă în mâini, mi-am dat seama că-i văzusem de foarte multe ori. Erau îngerii din Corala „Fantasia”.

J. Parfeni

29 martie 2011
Vaslui

CUVÂNT... LA ADIO!

Astăzi, sub fiecare geană e o lacrimă în plus. Totul e cioburi în noi, căci pentru profesorul Ioan Mancaș timpul s-a topit. Provinciile trupului său s-au revoltat și ni l-au stins într-un ocean de amărăciune. Ne e inima prea tristă acum, când prietenul nostru a ajuns la porțile lumii, cu un tren din care nu mai poate coborî.

Profesorul Ioan Mancaș este al nostru, ne aparține mai mult, acum când se îndreaptă spre lumina fără sfârșit. Este al nostru și suntem ai lui pentru că noi toți suntem altfel de când l-am avut lângă noi.

Profesorul Ioan Mancaș avea farmecul uman și profesional în fața căruia nu poți decât să-ți ridici pălăria. Intelectual rasat, dușman al imposturii și al minciunii, necruțător cu cei care se visează vulturi, dar bâzâie ca niște muște, de o ironie fină, plăcută, dar dureroasă pentru mulți, profesorul Ioan Mancaș avea intuiția valorii și bogăția înțelepciunii distinse. Numai nechemății nu i-au deslușit eleganța spiritului.

Profesorul Ioan Mancaș se dăruia cu nesaț vieții acestei urbe, se dăruia nouă, tuturor, iar orașul – și noi toți – ne-am întărit cu fibrele sufletului său. Ne-a ajutat pe mulți să ne căutăm, să ne descoperim ca oameni printre oameni și să fim ceea ce ar fi trebuit să fim. Ne-a dat atât de mult, iar noi i-am mulțumit atât de puțin!

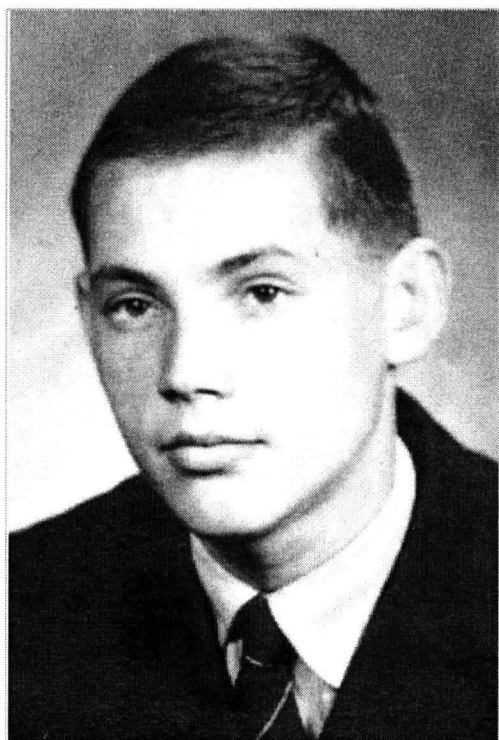
Prea repede adormit prieten, ne-ai lăsat mai săraci cu o zi și mai bogați cu o eternitate: ziua o vom rătăci noi, eternitatea e a ta. Vom încerca, fără curmare, să-ți descifrăm lecțiile: lecția de viață, lecția de demnitate, lecția de cultură.

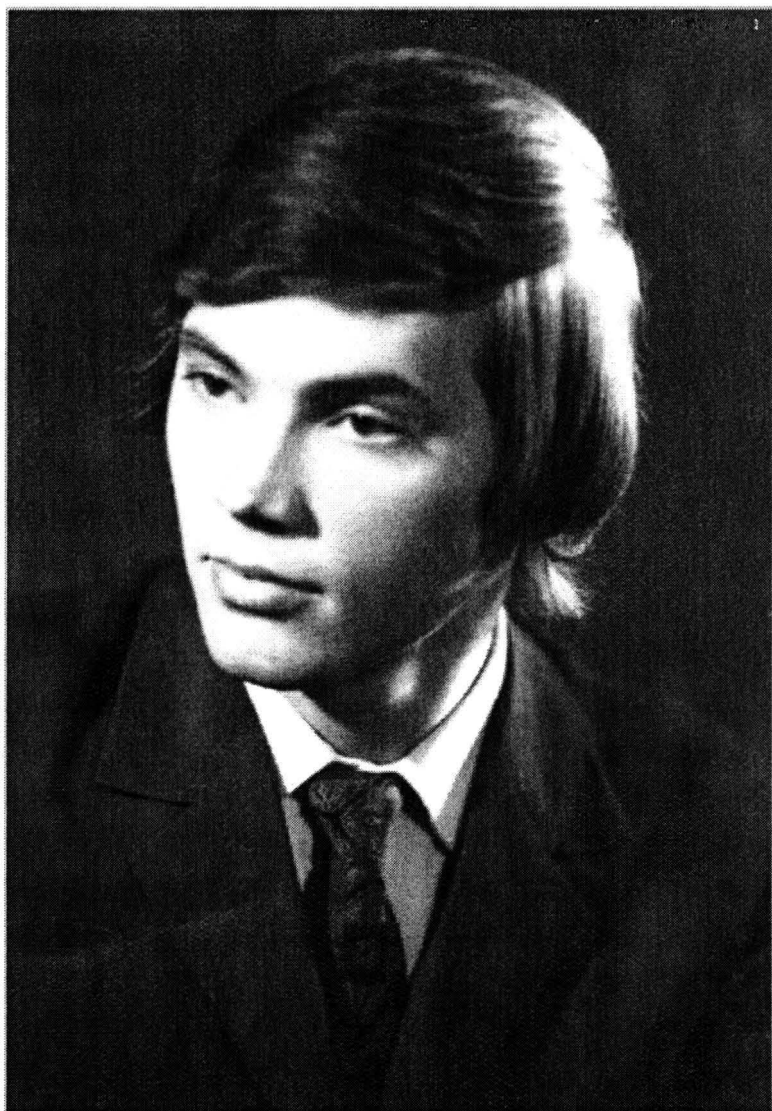
Vei fi undeva, acolo, cu stelele, cu liniștea, cu pajiștea ta de cer; iar noi vom rămâne pe aici, pe undeva, căci nu te putem iubi decât trăind. Ne vom purta mereu gândul spre tine, te vom căuta încăpățânați, chiar dacă știm că nu te vom găsi decât în noi.

La adio, iubite Domn!

prof. **Sorin POPOIU**,
Școala cu cls. I-VIII nr. 5 „Ștefan cel Mare” Vaslui

IMAGINI

Numirea lui Ioan Mancaș ca director al Muzeului Județean este contestată

Pe 16 decembrie, a avut loc sesiunea ordinată a Delegației Permanente a Consiliului Județean Vaslui. Chiar dacă a fost ultima sesiune din acest an, consilierii au avut o ordine de zi bogată.

Consilierii au fost de acord în discutarea, în sesiunea în plen a Consiliului Județean (CJ), din 23 decembrie, a proiectelor privind aprobarea programului de reorganizare a Regiei Autonomă a Drumurilor și Paliurilor Vaslui în societate comercială, modificarea repartizării creditelor bugetare, pe articole, în cadrul aceluiași capitol, la Teatrul Victor Ion Popa și la Muzeul "Vasile Pîrvan" Birzila Vasluiului a unui proiect, de achiziționa, apro-

barea proiectului privind alocarea sumei de 3,270 milioane de lei din veniturile "Fondului Libertatea" Direcției Județene pentru protecția copilului.

Cel mai discutat proiect de hotărâre a fost cel care privește numirea lui **Ioan Mancaș** în funcția de director al Muzeului Județean "Stefan cel Mare". Chiar dacă acesta a fost declarat câștigător în urma concursului organizat de CJ, numirea se va face doar după trecerea CJ și vor fi văzute, secret, lucrările!

"Eu personal voi vota contra, nu pentru în cazul persoanei Mancaș, și pentru că în cadrul comisiei pentru activități științifice, culturale, artistice, sportive și de agrement nu am observat nimic.

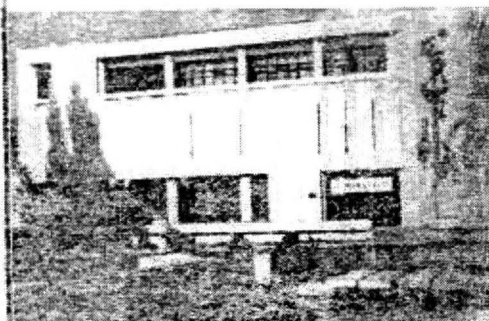
Trebuie să discutăm și noi dacă această persoană este sau nu potrivită pentru munca pe care va trebui să o desfășoare", a afirmat Dumitru Marin, președintele comisiei pentru activități științifice, culturale, artistice, sportive și de agrement.

Pentru a evita eventuale discuții contradictorii în plenul Consiliului, vicepreședintele CJ **Ioan Ștăvța** (reprezentantul executivului) a propus ca la proiectul de hotărâre privind numirea lui Ioan Mancaș să fie anexate alături raportul Comisiei pentru instituirea și servicii publice de interes județean și cel al comisiei pentru cultura (Irina EMANDACHE)

Ioan Mancaș

Se mai întâmplă, uneori, ca rațiunea și competența să învingă

După câștigarea concursului pentru ocuparea postului de director al Muzeului Județean Vaslui, **Ioan Mancaș**, fost consilier șef al Inspectoratului pentru cultură, a fost supus unor presiuni lipsite de orice rațiune și al căror scop nu era (orică s-ar spune) altul decât înălțurarea definitivă din viața culturală a Vasluiului, a acestui lacomul personal intrat în auz grația unor persoane înșinate de interese străine actualul de cultură și dominate de interese de grup sau, poate, chiar personale.

Despre omul **Ioan Mancaș** și capacitățile sale profesionale vorbesc faptele sale, strălucite rezultate obținute pe tărâmul culturii și a căror rezonanță a depășit granițele județului fiind transmise și cunoscute până la cele mai înalte și competente foruri.

Și poate că tocmai aceste lucruri au trezit invidie și derizivitate de îndepărtare. Nu ne-am propus să vorbim despre activitatea acestuia nici pentru că nu ar avea sens, nici, dar meritul în care s-a căutat și fi îndepărtat: a trezit indignarea multor oameni care l-au cunoscut, care l-au apreciat activitatea și eu care, a colaborat făcându-l să-și dea bine seama de cei care sunt adevărații demnitari ai culturii vasluiene. Dar, câștigarea, pe drept, a concursului pentru ocuparea postului de director, rezultatul la fel spus "valideții" CJ Consiliului Județean care, pe data de 16 dec. 1997, a pus în discuție "cazul Mancaș", este cât se poate de justificat și meritat și nu are nevoie de câteva persoane care au cerut înfirmarea rezultatului. Pe 23 dec. 1997, **Ioan Mancaș** a fost confirmat pe post spre deziluzia unor consilieri pentru care incompetența acestui candidat nu era discutabilă. Și de dato aceasta contestată, bine cunoscută și care, probabil, îi revine "statutul" de candidat pentru acest post, s-au văzut puși în inferioritate. Rațiunea a învins machinaria și incompetența, dar competența a triumfat! (dar asta nu e) **Ioan Mancaș** fiind confirmat și instalat în noua sa funcție cu o majoritate de 39 de voturi și doar 4 abțineri ale jurașilor adversari. Se vede treaba că, uneori, se mai întâmplă ca rațiunea și competența să triumfe spre furia și deziluzia incompetenței. **Ioan Mancaș**, însă, trebuie să fie conștient că s-a aruncat într-o grupă cu fiare sălbatice stăpânite de dorința devorării a tot ceea ce au în conștință și în le place.

**EPISCOPIA HUȘILOR
CABINET EPISCOP
Nr.300**

**Huși, 15 martie 2004
Str.M. Kogălniccanu nr.19
Tel/fax 0235/481132**

Mult Stimat Domnule Director,

Cu cele mai alese sentimente de grațitudine, vă mulțumesc pentru urările transmise cu ocazia aniversării zilei mele de naștere.

Rugăm ca Bunul Dumnezeu să vă încununeze cu sănătate deplină și îndelungare de zile.

Cu arhieresti binecuvântări.

+ IOACHIM

EPISCOP AL HUȘILOR

**Domniei Sale,
Domnului Ioan Mancaș
Directorul Muzcului "Ștefan cel Mare" Vaslui**

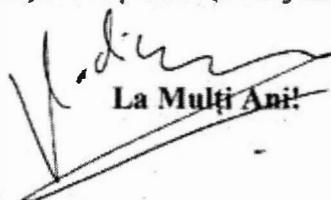
CORNELIU VADIM TUDOR

Stimate domnule Mancaș Ioan,

Cunoscind faptul că la data de 20 iulie 2005 împliniți vârsta de 54 de ani, vă adresez cele mai calde și sincere felicitări, însoțite de urări de sănătate deplină, fericire, noroc, viață lungă și prosperă, pentru dumneavoastră și pentru cei care vă sînt dragi.

Aniversarea zilei dumneavoastră de naștere îmi oferă ocazia să menționez că prețuiesc activitatea pe care o depuneți în cadrul Filialei Județene Vaslui a Partidului România Mare și patriotismul pe care îl probați în toate împrejurările.

Îmi exprim convingerea că veți depune și în viitor eforturi maxime, pentru a onora cum se cuvine înalta încredere de care vă bucurați, din partea mea și a membrilor partidului pe care îl conduc, precum și a numeroșilor noștri simpatizanți din județul Vaslui.

La Mulți Ani!

Fii ai Vasluiului în Academia Română

■ Ieri, a fost lansat primul volum al unei cărți care face o trecere în revistă a tuturor membrilor Academiei Române care sînt originari din județul nostru

Ieri, biblioteca Liceului Teoretic „Mihai Eminescu“ Bîrlad a găzduit lansarea cărții „*Membrii Academiei Române, originari din județul Vaslui*“. Acțiunea a fost organizată de Consiliul Județean (CJ) Vaslui și Muzeul Județean „Stefan cel Mare“, sub egida cărora a fost editată această carte.

Autorii sînt Ioan Mancaș, directorul Muzeului Județean, și arheologul Liviu Mărchidan, care au fost prezenți la lansare. După cum reiese și din titlu, cartea reprezintă o trecere în revistă a vieții și carierei tuturor membrilor Academiei Române care sînt originari din județul nostru. În acest prim volum, au fost cuprinși 35 de oameni de cultură din Vaslui care, în perioada secolelor XIX-XX, au fost membri ai Academiei Române. Dintre aceștia nu puteau lipsi cîteva dintre marile nume pe care le-au dat aceste meleaguri: *Alexandru Vlahuță, Alexandru Philippide, Ștefan Procopiu, Mihai Ralea, Gheorghe Ivănescu* etc.

Lansarea acestei cărți la Liceul „Mihai Eminescu“ nu este tocmai întîmplătoare întrucît Ioan Man-

Ioan Mancaș

caș, unul dintre autorii, a fost elev al acestei instituții de învățămînt. Manifestarea de ieri se înscrie în seria acțiunilor dedicate împlinirii a 140 de ani de la înființarea Academiei Române. Autorii cărții au anunțat că în curînd vor lansa și cel de al doilea volum, care va cuprinde date despre o altă serie de academicieni vasluieni. (Răzvan CĂLIN)

Ioan Mancaș aduce la Vaslui „Academicienii Iașilor“

Profesorul Ioan Mancaș, directorul Muzeului Național „Ștefan cel Mare“ din Vaslui este cunoscut în unele cercuri literare, artistice, „Academicienii Iașilor“ (reuniune XIL-XLII) reunite în Acad. în țara noastră au optat în care profesorul Ioan Mancaș a fost impresionat cu creșterea lui Mihăilescu membru în Academia București. Cu Acad. a fost acordat la Vaslui, în cadrul Secției de cercetări științifice „Acad. Ștefan cel Mare“ membru care se desfășoară în Vaslui, în organizația Muzeului Național. „Academicienii Iașilor“ este în calitate de membru, care vorbeste despre 58 de personalități care însoțesc în cadrul Academiei București, în cadrul din județul Iași. Pentru a fi eligibil pe lângă însoțitorii, Profesor Bogdan Brădățeșcu, Alina Gălbulescu, Ionuț Iugaș, Alina Iugaș, Xerxes Ștefan Iugaș etc. Au avut ocazia de a participa la evenimentul în cadrul Muzeului Național și a Muzeului Vaslui, care este un fel de eveniment al Academiei Iașilor Vaslui, și așa mai departe pe lângă celălalt din Vaslui. În perioada însoțitorii este deosebit de interesant să se manifeste în multe, care s-au desfășurat în Trăncișeni, și a avut ca principal beneficiar al societății noastre „Academicieni“ și însoțitorii, pe lângă Vaslui, ocupatul mai mult decât atât, profesor și al Universității Iașilor și profesorii de Trăncișeni Vaslui.

(M.L.)

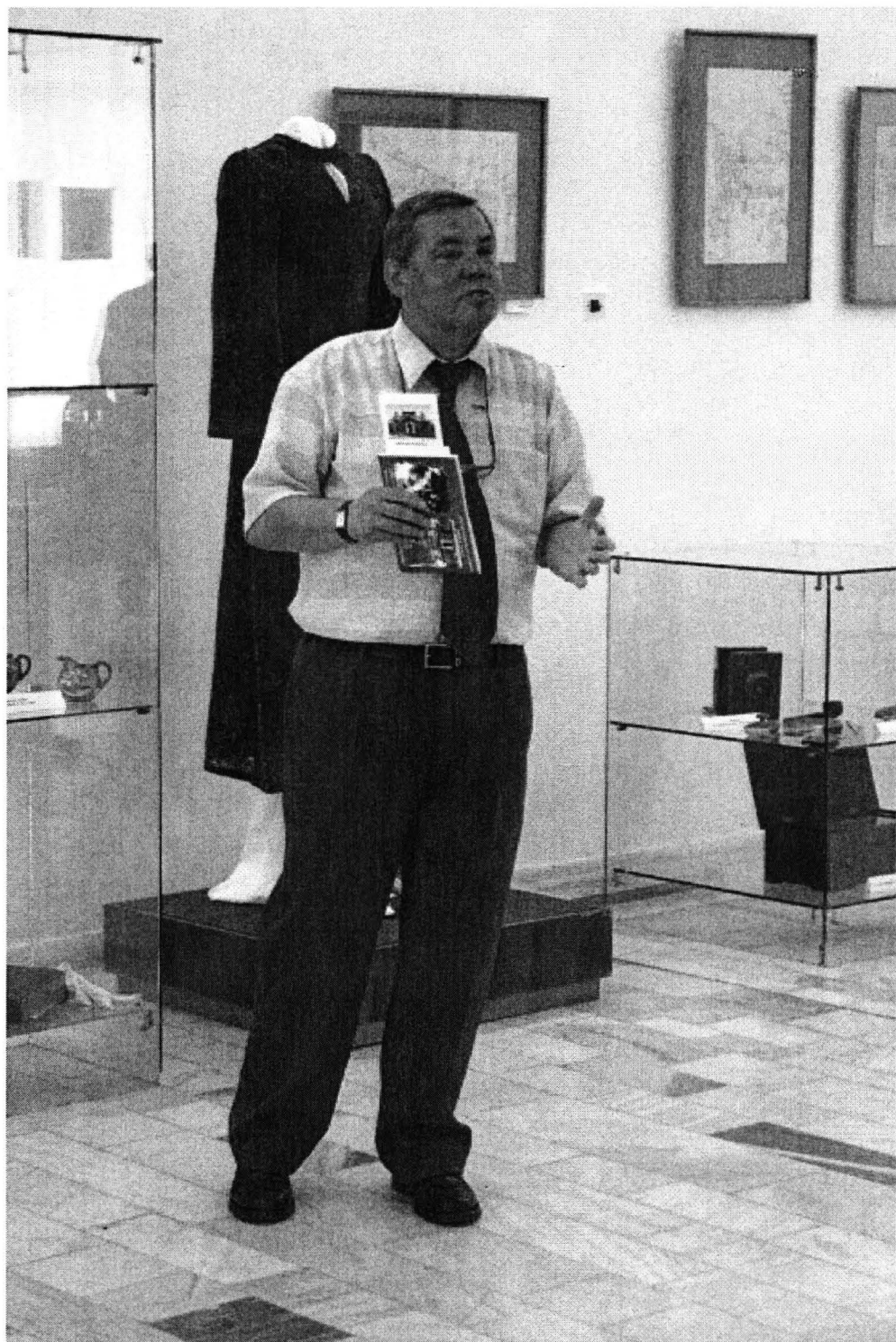

De MANCAȘ,

Cu ocazia aniversării
zilei de naștere vă
urez să fii în conti-
nuare găsiri om de
înaltă ținută morală,
științifică, dragoste de
patrie, S. a. m. d.)
cu urzile de
multă sănătate și
implinire tuturor visele
care sunt esența vieții
atât a dvs. cât și
a celor care în
au uitat că suntem
Homo Sapiens!
Să ne trăim între
multă ani
n. Bîndu
20.07.2005.

CUPRINS

ARGUMENT	1
CURRICULUM VITAE	2
IOAN MANCAȘ ȘI VOCAȚIA SA CULTURALĂ (Laurențiu Chiriac)	4
IUBIRE, DURERE ȘI NOSTALGIA TRECUTULUI (Smaranda MANCAȘ COJOCARIU)	10
FIUL MEU... (Liliea MANCAȘ)	13
„TATA A TRĂIT FRUMOS ȘI NU VA MURI NICIODATĂ” (Ionuț MANCAȘ)	15
O VIAȚĂ ÎNCHINATĂ CULTURII (Ion AGRIGOROAIEI)	23
IOAN MANCAȘ - UN NUME ȘI UN RENUME (Gh. Buzatu)	26
DOMNULUI PROFESOR, CU DRAGOSTE (Corneliu BICHINEȚ)	27
MAI SĂRAC CU UN PRIETEN... (Valentin CIUCĂ)	29
O VIAȚĂ DEDICATĂ CULTURII (Theodor CODREANU)	31
IN MEMORIAM - IOAN MANCAȘ (Teodor PRACSIU)	32
PROFESORUL ȘI ANIMATORUL CULTURAL... (Nicolae IONESCU)...	35
DUPĂ 33 DE ANI... (Dan RAVARU)	37
S-A NĂSCUT O LEGENDĂ... (Gruia NOVAC)	39
PROFESORUL IOAN MANCAȘ, PERSONALITATE CULTURALĂ VASLUIANĂ OMNIPREZENTĂ (Mihai LUCA)	40
DIRECTORUL IOAN MANCAȘ (Costică ASĂVOAIE)	42
IOAN MANCAȘ ȘI DREPTUL LA NEUITARE (Nelu GRĂDEANU)	44
A PLECAT NELU MANCAȘ ?! (Marin ROTARU)	46
IOAN MANCAȘ – PEREGRIN BÂRLĂDEAN PRIN SUFLETELE VASLUIENILOR (Laurențiu CHIRIAC)	47
ADIO, DOMNULE MANCAȘ! (Costin CLIT)	50

CONSTELAȚIA CULTURII A MAI PIERDUT O STEA (Gheorghe CLAPA)	53
IOAN MANCAȘ - IN MEMORIAM (Petruța CHIRIAC)	61
ESTE TRIST... (Emil RĂȘCANU, Dana VISU)	62
<i>IN MEMORIAM</i> IOAN MANCAȘ - DIRECTORUL MUZEULUI JUDEȚEAN „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI (Oana RUSU)	63
IN MEMORIAM - IOAN MANCAȘ (Mihaela MANU)	67
ACȚIUNI CULTURALE ȘI PUBLICAȚII REALIZATE LA MUZEUL JUDEȚEAN „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	68
IOAN MANCAȘ ÎN ZIARE, PRESĂ ȘI INTERNET	81
I M A G I N I	101

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L.
Bârlad – Str. C. Hamangiu nr. 15

MUZEUL JUDEȚEAN „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI
PIAȚA INDEPENDENȚEI, NR. 1
TEL./FAX : 0235 - 3 11626
WWW.MUZEUVASLUI.RO
MUSEUMVS@YAHOO.COM
MUSEUMVS@EASYNET.RO

978-606-573-165-3